

การยึดมั่นในผลประโยชน์ของแผ่นดิน และความ
ถูกต้อง เป็นธรรม เป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการปฏิบัติหน้าที่ของ
ข้าราชการ เพราะการยึดมั่นดังกล่าว จะทำให้มีจิตใจมั่นคง
เด็ดเดี่ยวในอันที่จะพากเพียรปฏิบัติหน้าที่ให้จนบรรลุผล
สำเร็จ และสามารถป้องกันความผิดพลาดเสียหายอันจะ
เกิดแก่ตนแก่งานได้อย่างแท้จริง

พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันที่ ๒๙ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๓๙

ISSN 0125-0906

วารสาร ข้าราชการ

ปีที่ ๔๑ ฉบับที่ ๑ เดือนพฤษภาคม-มิถุนายน ๒๕๓๙

วาระธรรมคดี

ประธานในวันข้าราชการพลเรือน - วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๙

ทางสถานีโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจ

วันนี้ ที่ ๑ เมษายน เป็นวันข้าราชการพลเรือน ที่ถือได้ว่าเป็นวันสำคัญวันหนึ่งของชาติ เพราะข้าราชการพลเรือนมีหน้าที่ที่สำคัญต่อประเทศชาติ เป็นหน้าที่ที่สืบเนื่อง ไม่มีช่วงว่างเว้นได้ และเป็นหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับพลเมืองของชาติทุกคน ครูอาจารย์ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการพลเรือน ข้าราชการส่วนใหญ่เป็นข้าราชการพลเรือน ผู้มีหน้าที่จัดการเกี่ยวกับชีวิตและทรัพย์สินของราษฎร ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการพลเรือน เช่นเจ้าพนักงาน หรือเจ้าหน้าที่อำเภอ แต่ละท่านล้วนเป็นความสำคัญแก่ราษฎรทั้งนั้น ไม่รู้ไม่เข้าใจเรื่องใดที่พลเมืองต้องรู้ต้องเข้าใจเพื่อไม่ปฏิบัติผิดกฎหมาย ก็ต้องไปศึกษาหาความรู้จากแต่ละท่านที่เป็นข้าราชการพลเรือน ดังนั้นข้าราชการพลเรือนจึงเป็นผู้ที่มีความสำคัญมาก มิใช่ไม่มีความสำคัญเพียงแต่ว่าเป็นการปฏิบัติที่เป็นกิจวัตร จนความสำคัญแทบจะไม่ปรากฏ แต่ถ้าลองปิดที่ว่าการอำเภอสักอาทิตย์สองอาทิตย์ เมื่อกลับเปิดทำการเช่นเดิมใหม่ จะเห็นชัดถึงความซุกมุ่นวุ่นวายหนาแน่นของผู้คนที่เข้าไปใช้ประโยชน์ ไปพึ่งผู้เป็นข้าราชการพลเรือนทั้งหลาย ถ้าข้าราชการพลเรือนจะตระหนักในความสำคัญของตนเอง ภูมิใจให้ถูกต้องในความสำคัญของตน ความภูมิใจที่ถูกต้องนั้นสำคัญ เช่นเดียวกับในทุกอย่าง ความถูกต้องเป็นความสำคัญ ถ้าไม่มีความถูกต้อง ไม่ว่าจะในเรื่องใดทั้งนั้น ความสำเร็จด้วยดีในแต่ละเรื่องนั้นย่อมเกิดไม่ได้ เหมือนผู้ที่ภูมิใจอย่างผิด ๆ ในความมีประโยชน์ของตน ย่อมเป็นเหตุให้เกิดการทำอานาจกับผู้อื่นจำเป็นต้องมาพึ่งพาอาศัย ความภูมิใจอย่างถูกต้องจะเกิดผล ไม่เหมือนกับความภูมิใจที่ไม่ถูกต้อง จะไม่มีการแสดงอำนาจให้เห็นเกินกว่าผู้มาเกี่ยวข้องพึ่งพาทั้งหลาย ตรงกันข้าม จะมีเมตตาให้อย่างจริงใจ ความรู้สึกภูมิใจในความมีประโยชน์ของตนอย่างถูกต้องนั้นเองที่จะทำให้สามารถประทับประคองใจตนให้ไม่ตกอยู่ใต้อำนาจของความโกรธ ความรำคาญ ความอวดดี ความวางอำนาจเหนือผู้มาติดต่อเกี่ยวข้องกับข้าราชการพลเรือนทั้งหลายจะได้ไม่ต้องตกอกตกใจ หรือหงุดหงิดขุ่นเคือง แต่จะมีความเบาสบายใจเพราะได้รับการต้อนรับอย่างดี จากท่านผู้เป็นข้าราชการพลเรือนทั้งนั้น ที่รู้หน้าที่ และภูมิใจในความสำคัญของตนอย่างถูกต้อง ในโอกาสที่วันข้าราชการพลเรือนเวียนมาถึงอีกครั้งขอฝาก ให้ท่านผู้เป็นข้าราชการพลเรือนทั้งหลายได้ช่วยกันอบรมใจตนเอง ให้รู้ค่าของตนอย่างถูกต้อง ให้รู้ความมีประโยชน์ของตน อย่างภูมิใจที่ถูกต้อง จะได้เป็นสุขอยู่กับการทำประโยชน์ ที่อีกมากมายหลายร้อยหลายพันคนไม่มีโอกาสได้ทำประโยชน์เช่นนั้น มีโอกาสที่จะทำประโยชน์อันเป็นคุณงามความดีได้ อย่าปล่อยให้โอกาสนั้นผ่านไปเปล่า ๆ โอกาสที่จะทำดีนั้นมีผ่านพ้น เหมือนความตายที่จะมาถึงเมื่อไรก็ได้ ทำดีไว้ให้เต็มความสามารถเถิด

สารบัญ

- วรรณกรรมคดี	๑
- บทบรรณาธิการ	๕
- วันข้าราชการพลเรือน ปรีชา วิชัยดิษฐ์	๗
- รายงานการศึกษาเชิงวิจัยดีเด่นของ นบส. พุทธทรัพย์ มณีศรี	๑๓
- บทความพิเศษเนื่องในวันข้าราชการพลเรือน	๒๙
- การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาทำให้เกิดพลังสร้างสรรค์ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาวิถีชีวิตไทย ดร.พลสัมพันธ์ โพธิ์ศรีทอง	๓๕
- กรอบแนวคิดเกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาข้าราชการพลเรือน ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ ญาติดา ดาวพลังพรหม	๔๑
- บทความขณะการประชุมวันข้าราชการพลเรือน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๓๙	๔๗
- ระบบการศึกษาในสาธารณรัฐเกาหลี บรรณา วัจวิวัฒน์	๖๑
- อุทาหรณ์ก่อนทำผิด เอกศักดิ์ ศรีกรรณาสวัสดิ์	๖๙
- ท่อไอเสีย เทอร์โบ	๗๙
- หนังสือเวียน ก.พ. ว.๒ ว.๓/๒๕๓๙	๘๔
- ที่นี้ สกพ. ชั้นสี่ '๓๒	๙๐

วารสารข้าราชการ

ปีที่ ๔๘ ฉบับที่ ๓ พฤษภาคม-มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๙

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเผยแพร่วิชาการและความเคลื่อนไหวทางด้านการบริหารงานบุคคล
๒. เพื่อเผยแพร่แนวความคิดในการปฏิบัติราชการ
๓. เพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างข้าราชการในอันที่จะเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อราชการ
๔. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาข้าราชการ

ที่ปรึกษา

นายอุศล บุญประกอบ นางทิพาวดี เมฆสวรรค์ นายธีรยุทธ หล่อเลิศรัตน์
นายบุญปลุก ชายเกตุ นายศุภวิรัช โชติคุณงาม

บรรณาธิการ

นายชูพงศ์ เสวตจินดา

กองบรรณาธิการ

◆ นายบุญรอด สิงห์วัฒนาศิริ	◆ นางอารีย์ สวัสดิ์สาลี
◆ นายปรีชา วิชัยดิษฐ์	◆ นายสุชาติ เวโรจน์
◆ น.ส. สินี เจริญพจน์	◆ น.ส. ศิวาพร นวลตา
◆ น.ส. วนิตา นวลบุญเรือง	◆ น.ส. วัชรภรณ์ จำรัสโรจน์กิจ
◆ น.ส. วราภรณ์ สืบสหาการ	◆ นายสมพงษ์ ธนาลากพิพัฒน์

ประชาสัมพันธ์

นายประจักษ์ จันทนะเสวี

ฝ่ายจัดการ

นายอนุพงษ์ สุขเกษม

เจ้าของ

สวัสดิการสำนักงาน ก.พ. โทร. ๒๘๑-๕๔๕๔, ๒๘๑-๓๓๓๓ ต่อ ๑๓๔

ผู้จัดการสวัสดิการ

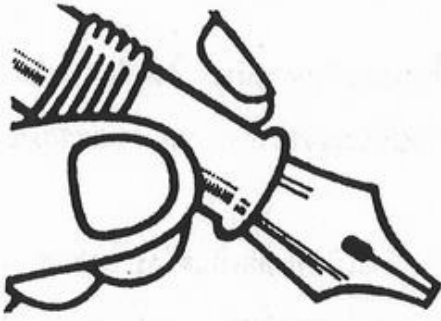
นายอนวัช วีระประสารณ์

พิมพ์ที่

โรงพิมพ์สหมิตรพรินต์ติ้ง ๕๘/๔ ซอยวัดพระเงิน ถนนตลิ่งชัน-สุพรรณบุรี
บางใหญ่ นนทบุรี ๑๑๑๔๐ โทร. ๕๘๕๑๘๘

สมัครเป็นสมาชิก

วารสารข้าราชการ ค่าสมาชิกปีละ ๑๕๐ บาท (๖ เล่ม) รวมค่าจัดส่ง
บอกรับและส่งเงินในนามผู้จัดการ สวัสดิการสำนักงาน ก.พ.
ถนนพิษณุโลก คูสิต กทม. ๑๐๓๐๐ หนาฉติสั่งจ่าย ปท. สำนักทำเนียบ
นายกรัฐมนตรี ต้องการให้ข้อเสนอแนะถามปัญหาระเบียบข้าราชการ
หรือส่งบทความแสดงความเห็น
โปรดส่งไปที่บรรณาธิการวารสารข้าราชการ สำนักงาน ก.พ.
ถนนพิษณุโลก คูสิต กทม. ๑๐๓๐๐

บทบรรณาธิการ

วันที่ ๑ เมษายน ของทุกปีเป็นวันข้าราชการพลเรือน ปกวารสารข้าราชการฉบับนี้ขอ
อัญเชิญพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน
เนื่องในโอกาสวันข้าราชการพลเรือน ปีพุทธศักราช ๒๕๓๙ เพื่อเป็นสิริมงคล เป็นแนวทาง
ในการทำงานของข้าราชการพลเรือนทุกคน

คณะรัฐมนตรีในการประชุม เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๓๙ ได้มีมติให้ปี ๒๕๓๙
เป็นปีแห่งการส่งเสริมการบริการประชาชนของรัฐ มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวคงจะช่วยกระตุ้น
ให้ส่วนราชการต่าง ๆ เพิ่มความจริงจัง ความเอาใจใส่ ความสนใจในการให้บริการประชาชน
ผู้มาติดต่อให้เป็นที่น่าประทับใจ พอใจมากยิ่งขึ้น

ตามข้อเท็จจริงนั้น ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาทางราชการได้พยายามดำเนินการเพื่อเร่งรัด
ปรับปรุงการปฏิบัติงานของข้าราชการและหน่วยงานของรัฐให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นมาโดยตลอด
โครงการหลายโครงการได้ริเริ่มดำเนินการ แต่การดำเนินการดังกล่าว ยังได้ผลไม่เป็นที่พอใจ
มากนักทั้งในด้านทางราชการและประชาชนผู้รับบริการ

ผมเชื่อว่าปัญหาใหญ่และสำคัญยิ่งของระบบราชการนั้นคือปัญหาการขาดความเชื่อถือ
และความไว้วางใจจากประชาชน ปัญหานี้หากแก้ไขไม่ได้ โครงการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเพื่อ
ปฏิรูประบบราชการและระบบข้าราชการเป็นร้อยเป็นพันโครงการอาจจะได้ผลไม่เต็มที่เพราะ
คนเราเมื่อขาดความเชื่อถือ และเชื่อใจกันแล้วทำตัวอย่างไรก็ไม่ค่อยจะพอใจ พลادنิตเดียวก็
เป็นเรื่องร้ายแรง ทুমเหออย่างไรก็มักจะไม่มีใครเข้าใจและเห็นใจ ตรงกันข้ามหากเชื่อใจ
ไว้วางใจกันแล้วทำไม่ดีไปบ้างพลาดไปบ้างก็ยังรักใคร่ชอบพอ และให้อภัยกันได้ และที่สำคัญที่
สุดเมื่อประชาชนให้ความเชื่อถือไว้วางใจแล้ว การร่วมมือการทำงานระหว่างรัฐกับเอกชนจะเพิ่ม
มากขึ้น ข้าราชการก็จะได้รับการยกย่องยอมรับจากสังคมก่อให้เกิดขวัญกำลังใจที่จะปรับ
ปรุงประสิทธิภาพในการทำงานไปในตัว

การเรียกความเชื่อถือความไว้วางใจจากประชาชนนั้น ไม่มีอะไรดีเท่าการเร่งรัดปรับปรุง
การให้บริการประชาชนอย่างจริงจังและรวดเร็ว หน่วยงานของรัฐซึ่งประชาชนไปติดต่อขอรับบริ
การอยู่เสมอ ๆ เช่น โรงพัก อำเภอกอ ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ศูนย์บริการรวม (One Stop

Service) จะต้องได้รับการทุ่มเท เอาใจใส่เพื่อให้บริการดีขึ้นอย่างทันตาเห็น ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมให้ได้อย่างรวดเร็วและยั่งยืนควบคู่ไปกับการดำเนินการปรับปรุงระบบราชการและระบบข้าราชการโครงการอื่น ๆ

การวัดความเชื่อถือและไว้วางใจว่ามีมากน้อยเพียงใดอาจดูกันได้จากข้อเท็จจริงบางประการ เช่น เมื่อท่านต้องการไปติดต่อทางราชการ ท่านคิดจะขอความช่วยเหลือจากคนรู้จักเพื่อให้อำนวยความสะดวก (ถ้าท่านสามารถทำได้) หรือไม่ หากยังมีความคิดดังกล่าวมากเท่าใด แสดงว่าความไว้วางใจในการให้บริการจากทางราชการยังมีไม่มาก เช่นเดียวกันตราบใดที่ประชาชนยังเห็นว่าการให้บริการที่ดีด้วยความเอาใจใส่ซึ่งเป็นหน้าที่โดยปกติของข้าราชการ เป็นเรื่องคาดไม่ถึง และเกิดความประทับใจ ตราบนั้นการให้บริการประชาชนก็ยังไม่เป็นที่น่าพอใจเท่าใดนัก

ปัญหาความเชื่อถือ ไว้วางใจจึงเป็นปัญหาสำคัญเพราะเป็นเรื่องการทำความเข้าใจกับประชาชน เป็นปัญหาจิตวิทยามวลชน ที่จะต้องได้รับความเอาใจใส่เป็นเรื่องแรก ๆ หากจะให้ภาพของทางราชการและของข้าราชการดีขึ้นในสายตาของประชาชน หากปัญหานี้แก้ไขไม่ได้ หรือแก้ไขได้บ้างเพียงเล็กน้อย ไม่ว่ารัฐจะทุ่มเทกำลังคน กำลังเงิน เพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบราชการและระบบข้าราชการสักเพียงใดก็ตามก็ไม่น่าจะได้ผลอย่างที่คาดหวังเท่าใดนัก

บรรณารักษ์

วันข้าราชการพลเรือน

พิธีวันข้าราชการพลเรือน *

ได้มีผู้สนใจสอบถามอยู่เสมอว่า ทำไมจะต้องถือวันที่ ๑ เมษายน ของแต่ละปีเป็นวันข้าราชการพลเรือน มีความเป็นมาอย่างไร รวมทั้งวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการจัดงานวันข้าราชการพลเรือนมีอย่างไรบ้าง

ได้ประมวลรวบรวมรายละเอียดเกี่ยวกับวันข้าราชการพลเรือน ตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงการจัดงานวันข้าราชการพลเรือน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๓๙ มีดังนี้

ประวัติความเป็นมา

การจัดงานวันข้าราชการพลเรือนได้เริ่มมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๒ อันเป็นปีที่ได้ครบรอบ ๕๐ ปีแห่งการใช้กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน โดยมีสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนเป็นผู้ประสานงานในระยะเริ่มแรก ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดงานวันข้าราชการพลเรือนขึ้น ประกอบด้วยผู้ดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงและเทียบเท่า รวม ๑๘ คน รับผิดชอบในการดำเนินการจัดงานต่อเนื่องมาเป็นประจำทุกปี โดยถือเอาวันที่ ๑ เมษายน เป็นวันข้าราชการพลเรือน เนื่องจากเป็นวันที่ได้มีการประกาศใช้กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฉบับแรก คือ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๑ นอกจากเหตุผลดังกล่าวนี้ การถือเอาวันที่ ๑ เมษายน เป็น "วันข้าราชการพลเรือน" ยังเป็นเครื่องแสดงถึงกตเวทิตาคุณ สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ ในพระมหาจักรีวงศ์ ซึ่งเป็นผู้ทรงวางรากฐานระเบียบข้าราชการพลเรือนไทยสมัยใหม่ขึ้นมา

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของการจัดงานวันข้าราชการพลเรือนนี้ ก็เพื่อเผยแพร่ผลการปฏิบัติงานของข้าราชการให้ประชาชนได้ทราบ และเข้าใจถึงบทบาท และหน้าที่ของข้าราชการในการเป็นผู้ให้บริการ ผู้เสียสละและอุทิศเวลา เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน ตลอดจนเพื่อให้ข้าราชการด้วยกันได้ร่วมกันพิจารณาปรับปรุงการปฏิบัติงานราชการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งยกย่องส่งเสริมข้าราชการที่มีความประพฤติและผลการปฏิบัติงานดีเด่น เพื่อเป็นการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติราชการสืบไป

* เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งานบุคคล ๘ สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลภาครัฐ สำนักงาน ก.พ.

เป้าหมาย

ในแต่ละปีที่ผ่านมากระทรวงต่าง ๆ จะผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพจัดแสดงนิทรรศการวันข้าราชการพลเรือน ทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและในส่วนภูมิภาค โดยกำหนดเป้าหมายหรือจุดเน้นที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้ ได้คำนึงถึงนโยบายของรัฐบาลในช่วงของการจัดงาน เอกลักษณ์ของข้าราชการ การแก้ไขปัญหาของระบบราชการในอันที่จะสนองต่อการพัฒนาประเทศ และการให้บริการประชาชน เป็นสาระสำคัญ

กระทรวงเจ้าภาพและเป้าหมายในการจัดงานวันข้าราชการพลเรือน ตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปัจจุบันนี้มีดังนี้

ปี พ.ศ.	กระทรวงเจ้าภาพ	เป้าหมายของการจัดงานวันข้าราชการพลเรือน
๒๕๒๒	สำนักงาน ก.พ.	- บทบาทหน้าที่ขององค์การกลางบริหารบุคคลในราชการพลเรือน
๒๕๒๓	สำนักงาน ก.พ.	- การเสริมสร้างวินัยของข้าราชการพลเรือน
๒๕๒๔	สำนักงาน ก.พ.	- เกียรติ หน้าที่ สามัคคี ซื่อสัตย์เป็นคุณสมบัติของข้าราชการ
๒๕๒๕	สำนักงาน ก.พ.	- การเสริมสร้างจริยธรรมโดยแสดงให้เห็นถึงรูปแบบและแนวในการดำเนินการที่จะช่วยเสริมสร้างจริยธรรมให้แก่ข้าราชการพลเรือนและการร่วมสมโภชน์กรุงรัตนโกสินทร์
๒๕๒๖	สำนักงาน ก.พ.	- ข้าราชการกับการพัฒนาชนบท
๒๕๒๗	กระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม	- ข้าราชการกับการพัฒนาอุตสาหกรรมวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม
๒๕๒๘	กระทรวงสาธารณสุข	- ข้าราชการกับการให้บริการสาธารณสุขและการส่งเสริมค่านิยมไทย
๒๕๒๙	กระทรวงมหาดไทย	- ข้าราชการกับการบริการประชาชน
๒๕๓๐	ร่วมกันจัดทุกกระทรวง	- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับราชการพลเรือน
๒๕๓๑	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	- ข้าราชการกับโครงการในพระราชดำริ
๒๕๓๒	สำนักงาน ก.พ.	- ทศวรรษหน้าของข้าราชการพลเรือน
๒๕๓๓	ร่วมกันจัดทุกกระทรวง	- การพัฒนาคนเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ปี พ.ศ.	กระทรวงเจ้าภาพ	เป้าหมายของการจัดงานวันข้าราชการพลเรือน
๒๕๓๔	กระทรวงพาณิชย์	- บทบาทของข้าราชการในการส่งเสริมผู้ผลิตและผู้บริโภค
๒๕๓๕	กระทรวงการคลัง	- ส่งเสริมคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม
๒๕๓๖	กระทรวงคมนาคม	- การคมนาคมกับการพัฒนาประเทศ
๒๕๓๗	กระทรวงสาธารณสุข	- บทบาทของข้าราชการกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
๒๕๓๘	สำนักนายกรัฐมนตรี	- ข้าราชการกับการพัฒนาเพื่อชาติและประชาชน
๒๕๓๙	กระทรวงการต่างประเทศ	- ข้าราชการกับการสนองพระมหากรุณาธิคุณพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

การดำเนินการ

การจัดงานวันข้าราชการพลเรือน แต่ละปีนั้น ดำเนินการโดยคณะกรรมการจัดงานวันข้าราชการพลเรือน ประกอบด้วยผู้ดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวง และเทียบเท่า โดยมีปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และเลขาธิการ ก.พ. เป็น เลขาธิการ

คณะกรรมการจัดงานวันข้าราชการพลเรือน ได้ประกาศตั้งคณะอนุกรรมการต่าง ๆ โดยมีผู้แทนแต่ละกระทรวงเป็นอนุกรรมการ เป็นกลไก ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในวันข้าราชการพลเรือน ได้แก่

๑. คณะอนุกรรมการด้านการเงิน มีปลัดกระทรวงการคลัง เป็นประธานอนุกรรมการ
๒. คณะอนุกรรมการด้านนิทรรศการ ประธานคณะอนุกรรมการชุดนี้ได้ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันทุกปี โดยถือเป็นเจ้าภาพด้วย
๓. คณะอนุกรรมการคัดเลือกข้าราชการพลเรือนดีเด่น มีปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธานอนุกรรมการ
๔. คณะอนุกรรมการด้านกีฬา มีอธิบดีกรมพลศึกษา เป็นประธานอนุกรรมการ
๕. คณะอนุกรรมการด้านปาฐกถา อภิปราย สัมมนา มีเลขาธิการ ก.พ. เป็นประธานอนุกรรมการ
๖. คณะอนุกรรมการด้านการแสดง และดนตรี มีอธิบดีกรมศิลปากรเป็นประธานอนุกรรมการ
๗. คณะอนุกรรมการด้านประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ โดยมีอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์เป็นประธานอนุกรรมการ
๘. คณะอนุกรรมการด้านกิจกรรมทางศาสนา มีนายจีระพงษ์ ศิวยะวิโรจน์ เป็นประธานอนุกรรมการ
๙. คณะอนุกรรมการด้านกิจกรรมในส่วนภูมิภาค มีปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธานอนุกรรมการ

การจัดงานวันข้าราชการพลเรือน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๓๙ เป็นปีที่ ๑๘ ของการจัดงานวันข้าราชการพลเรือน ตรงกับปีการจัดฉลองเนื่องในมหาวโรกาส ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงดำรงสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี คณะกรรมการจัดงานวันข้าราชการพลเรือน กำหนดเป้าหมายการจัดงานวันข้าราชการพลเรือนครั้งนี้ว่า "ข้าราชการกับการสนองพระมหากรุณาธิคุณ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว" พร้อมกันนี้ก็ได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

๑. จัดแข่งขันกีฬาระหว่างข้าราชการกระทรวงต่าง ๆ ในวันที่ ๒๘ - ๓๐ มีนาคม ๒๕๓๙ กีฬาที่จัดให้มีการแข่งขันมีด้วยกัน ๙ ประเภท ได้แก่ กรีฑา แบดมินตัน เทเบิลเทนนิส วอลเลย์บอล เทนนิส เปตอง หมากรูกไทยและสกา เซปักตระกร้อ และกอล์ฟ

ได้มีพิธีเปิดการแข่งขันกีฬาในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๓๙ เวลา ๖.๔๕ น. ณ สนามศุภชลาศัย สนามกีฬาแห่งชาติ โดยมีนายกรัฐมนตรี (นายบรรหาร ศิลปอาชา) มาเป็นประธานในพิธี หลังจากนั้นได้มีการวิ่ง-เดิน เพื่อสุขภาพ ซึ่งนายกรัฐมนตรี ได้เข้าร่วมวิ่งเพื่อสุขภาพกับข้าราชการครั้งนี้ด้วย

๒. วันข้าราชการพลเรือนประจำปี พ.ศ. ๒๕๓๙ (๑ เมษายน) ได้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

๒.๑ พิธีทางศาสนา โดยมีพิธีทำบุญตักบาตร พระสงฆ์ ๒๐๐ รูป หน้าตึกไทยคู่ฟ้า ทำเนียบรัฐบาล เวลา ๗.๓๐ น.

๒.๒ ได้มีพิธีเปิดงานวันข้าราชการพลเรือน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล เวลา ๑๐.๐๐ น. โดยนายกรัฐมนตรี (นายบรรหาร ศิลปอาชา) ทำพิธีเปิดงานพร้อมกับเป็นประธานในพิธีมอบประกาศเกียรติบัตร เข็มเชิดชูเกียรติพร้อมทั้งให้โอวาท แก่ข้าราชการพลเรือนดีเด่น จำนวน ๖๐๓ คน โดยแยกเป็นข้าราชการส่วนกลาง ๓๘๐ คน ส่วนภูมิภาค ๒๒๓ คน

๒.๓ ได้มีการจัดนิทรรศการวันข้าราชการพลเรือน ณ เมืองทองธานี โครงการเมืองใหม่ ถนนแจ้งวัฒนะ จังหวัดนนทบุรี โดยมีหน่วยงานราชการ ๑๖ แห่ง เข้าร่วมจัดนิทรรศการงานโครงการตามพระราชดำริ รวมประมาณ ๕๐ โครงการ นอกจากนั้น ยังมีการจัดบริการประชาชนด้วยการตรวจสุขภาพ ทำหนังสือเดินทางไปต่างประเทศ แจกพันธุ์ไม้ การให้คำปรึกษาแนะนำในข้อกฎหมาย การจำหน่ายสินค้าราคาถูก การจัดนิทรรศการครั้งนี้มีถึงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๓๙

๒.๔ ได้มีการอภิปรายในหัวข้อเรื่อง "พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว : พระผู้ทรงเป็นต้นแบบในการให้บริการประชาชน" ณ ตึกสันติไมตรี เวลา ๑๔.๐๐-๑๖.๐๐ น. เพื่อเผยแพร่ผลงานของราชการพลเรือน ซึ่งดำเนินการตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนผู้รับบริการ โดยมีผู้อภิปราย ดังนี้

๑. นายสุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จะอภิปรายในประเด็น "พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับแนวพระราชดำริการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน"

๒. นายคำรณ บุญเขต ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายจะอภิปรายในประเด็น "โครงการพระราชดำริกับการได้รับบริการของประชาชน"

๓. นายโสภณ สุภาพงศ์ กรรมการผู้จัดการบริษัทบางจากปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย

จำกัด จะอภิปรายในประเด็น "ราชการพลเรือนควรเจริญรอยตามพระราชดำริอย่างไร"

๔. นายถวัลย์ศักดิ์ สุขสุวรรณ รองผู้อำนวยการองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย เป็นผู้ดำเนินการอภิปราย

การแสดงและดนตรี

ได้จัดการแสดง ณ โรงละครแห่งชาติในวันที่ ๓๐-๓๑ มีนาคม ๒๕๓๙ มีการแสดงรำถวาย พระพรในนามข้าราชการพลเรือน เนื่องในพระราชพิธีกาญจนาภิเษก หลังจากนั้น ก็มีแสดงละครเรื่อง "พานทองรองบาบ"

ได้มีการบรรเลงดนตรีสากล ของวงดนตรีกรมประชาสัมพันธ์ ณ เมืองทองธานี ในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๙ เวลา ๑๗.๐๐ น. - ๑๙.๐๐ น.

ได้มีการบรรเลงดนตรีสากล ของวงดนตรีกรุงเทพมหานคร ณ เมืองทองธานี ในวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๓๙ เวลา ๑๗.๐๐ น. - ๑๙.๐๐ น.

ได้มีการบรรเลงดนตรีสากล ของวงดนตรีกรมศิลปากร ณ เมืองทองธานี ในวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๓๙ เวลา ๑๗.๐๐ น. - ๑๙.๐๐ น.

นอกจากจะมีการจัดงานวันข้าราชการพลเรือนในส่วนกลางแล้ว ในจังหวัดต่าง ๆ ก็ได้มีการจัดงานวันข้าราชการพลเรือน ในวันที่ ๑-๓ เมษายน ๒๕๓๙ โดยแต่ละจังหวัดจะจัดกิจกรรมภายในจังหวัด และจะมีการบริการประชาชนเป็นกรณีพิเศษ รวมทั้งการจัดหน่วยเคลื่อนที่บริการประชาชนในเรื่องต่าง ๆ อีกด้วย

วันข้าราชการพลเรือน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้ผ่านพ้นไปอีกปีหนึ่งแล้วก็ตาม แต่ทุกอย่างก็ยังคงอยู่ในความทรงจำที่ดีต่อผู้ที่ได้ทำงานร่วมกัน จึงมีความภูมิใจในการเป็นข้าราชการพลเรือนได้มีโอกาสที่ดีที่ได้จัดงานวันข้าราชการพลเรือนร่วมกัน ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างขวัญ กำลังใจ ให้แก่ข้าราชการพลเรือน ด้วยการยกย่องให้เกียรติข้าราชการพลเรือนดีเด่นประจำปี ด้วยการเผยแพร่เกียรติคุณข้าราชการให้ปรากฏแก่สาธารณชน เป็นตัวอย่างที่ดีที่พึงยึดถือเป็นแบบอย่างต่อไป เป็นโอกาสที่ดีที่ข้าราชการจะสำรวจตัวเองว่าได้ปฏิบัติงานในหน้าที่สมกับคำขวัญวันข้าราชการพลเรือนว่า "ข้าราชการคือบุคคลที่ทำงานให้ประชาชนชื่นใจ" แล้วหรือยังอีกด้วย

บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด บริการให้คุณอุ่นใจ

“วินาศภัย” เกิดขึ้นได้ทุกเมื่อหากประมาทหรือเกิดสิ่งที่ไม่ถึง ทรัพย์สินของคุณจึงควรได้รับการปกป้องคุ้มครอง

บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด ในฐานะบริษัทประกันภัยที่มีความมั่นคง และเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลากว่า 44 ปี ที่ให้บริการทางด้านการรับประกันอัคคีภัย, การรับประกันภัยทางทะเลและขนส่ง, การรับประกันภัยรถยนต์ และการรับประกันภัยเบ็ดเตล็ด

หากแม้เกิด “อะไร” ขึ้น และคุณต้องการใครสักคนที่จะช่วยดูแลและเป็นธุระให้ทิพยประกันภัย เราพร้อมที่จะให้ความคุ้มครอง ช่วยเหลือคุณ....ตลอดเวลา

สำนักงานใหญ่ : 65/1 ถนนพระรามที่ 9 ห้วยขวาง กทม. 10310
โทร. 248-0059 โทรสาร 248-7849-50
สาขาระยอง : (038) 860-794-799

และในอนาคตอันใกล้นี้ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด มีโครงการขยายการบริการครอบคลุมทั่วทุกภูมิภาค ได้แก่ เชียงใหม่, ขอนแก่น, นครราชสีมา, หาดใหญ่, พิษณุโลก และสุราษฎร์ธานี....

รายงานการศึกษาเชิงวิจัยดีเด่นของ นบส.

พุทธทรัพย์ มณีศรี *

ในการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารระดับสูง หลักสูตรที่ ๑ ของสำนักงาน ก.พ. หรือเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่า หลักสูตร นบส. ๑ นั้น นอกจากผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะได้มีโอกาสรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับวิทยากรในเรื่องเทคนิคการบริหาร และมีความเข้าใจสถานะการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง และเทคโนโลยีที่มีผลกระทบต่อการบริหาร รวมทั้งพัฒนาแนวความคิด หลักการ และวิธีการปฏิบัติงานให้ทันสมัยกว้างไกล และพัฒนาทัศนคติ ค่านิยม และพฤติกรรมการบริหารให้มุ่งเน้นจริยธรรมและมุ่งผลถึงประชาชน ตลอดจนเสริมสร้างบุคลิกภาพทั้งด้านร่างกายและจิตใจแล้ว หลักสูตรนี้ยังได้กำหนดให้นักบริหารจัดทำรายงานการศึกษาเชิงวิจัยเป็นกลุ่ม (Group Project) หรือเรียกกันย่อ ๆ ว่า GP และรายงานการศึกษาเชิงวิจัยส่วนบุคคล (Individual Study) หรือเรียกกันย่อ ๆ ว่า IS อีกด้วย

สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ. ได้จัด นบส. เป็นกลุ่ม กลุ่มละประมาณ ๖ คน และได้มอบหมายให้แต่ละกลุ่มจัดทำรายงานการศึกษาเชิงวิจัยเป็นกลุ่ม หรือ GP วัตถุประสงค์ก็เพื่อให้ นบส. ได้ศึกษาวิเคราะห์ และทำงานร่วมกันในการแก้ปัญหาการบริหารระดับนโยบายของทางราชการ แต่เดิมนั้น ได้ขอให้ นบส. เป็นผู้พิจารณาคัดเลือกเรื่องที่จะศึกษา โดยอาจจะเป็นนโยบายของรัฐ เรื่องทางบริหารอื่น ๆ ที่น่าสนใจ และเพื่อที่จะให้รายงานการศึกษาเชิงวิจัยเป็นกลุ่มนี้ มีประโยชน์ต่อส่วนราชการต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๙ เป็นต้นมา ได้ขอให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ส่งเรื่องที่ประสงค์จะให้ นบส. ศึกษาไปให้สำนักงาน

ก.พ. เพื่อที่จะให้ นบส. ได้มีโอกาสคัดเลือกเรื่องดังกล่าวนี้ศึกษาเป็นงานของกลุ่มด้วย

ส่วนรายงานการศึกษาเชิงวิจัยส่วนบุคคล หรือ IS นั้นได้เปิดโอกาสให้ นบส. เป็นผู้เลือกเรื่องที่สนใจและประสงค์จะศึกษาได้อย่างกว้างขวาง

เมื่อ นบส. ได้จัดทำรายงานการศึกษาเชิงวิจัยเป็นกลุ่ม และรายงานการศึกษาเชิงวิจัยส่วนบุคคล เสร็จเรียบร้อยแล้ว นบส. แต่ละกลุ่มหรือแต่ละบุคคลจะต้องรายงานเรื่องนี้ให้ นบส. ทั้งรุ่นทราบว่าได้จัดทำรายงานการศึกษาเชิงวิจัยเป็นกลุ่ม และรายงานการศึกษาเชิงวิจัยส่วนบุคคล เรื่องอะไร มีวัตถุประสงค์อย่างไร มีวิธีการศึกษาอย่างไร สรุปผลเป็นอย่างไร รวมทั้งมีข้อเสนอแนะอย่างไรบ้าง หลังจากนั้นสถาบันพัฒนาข้าราชการ

* ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.

พลเรือน สำนักงาน ก.พ. ก็จะรวมเล่ม โดยแยกเป็นรายงานการศึกษาเชิงวิจัยเป็นกลุ่มเล่มหนึ่ง และรายงานการศึกษาเชิงวิจัยส่วนบุคคลอีกเล่มหนึ่ง หลังจากนั้นจึงได้แจกจ่ายให้กับ นบส. ในรุ่นนั้นทุกท่าน รวมทั้งส่งให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องด้วย

สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อประโยชน์ในการเผยแพร่รายงานการศึกษาเชิงวิจัยเป็นกลุ่ม และรายงานการศึกษาเชิงวิจัยส่วนบุคคลดีเด่นของ นบส. รวมทั้งเพื่อให้เกิดการจูงใจที่จะให้นักบริหารจัดทำผลงานที่ได้มาตรฐาน สามารถเผยแพร่เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนราชการต่าง ๆ ได้ ดังนั้นนับตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นต้นมา จึงได้พิจารณาคัดเลือกรายงานการศึกษาเชิงวิจัยเป็นกลุ่ม และรายงานการศึกษาเชิงวิจัยส่วนบุคคลที่ดีเด่นที่สุดของรุ่น ทั้งนี้ โดยคณะกรรมการบริหารวิทยาลัยนักบริหาร** ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกเพื่อพิจารณาคัดเลือกรายงานการศึกษาเชิงวิจัยเป็นกลุ่ม และรายงานการศึกษา

เชิงวิจัยส่วนบุคคลที่ดีเด่นที่สุดของรุ่น*** ขึ้นโดยเฉพาะ คณะกรรมการดังกล่าวได้แบ่งเป็น ๒ คณะ คณะแรก คือ คณะกรรมการพิจารณาผลงานด้านระเบียบวิจัย ทำหน้าที่พิจารณาคัดเลือกผลงานที่เรียบเรียงได้ถูกต้องตามหลักและระเบียบวิธีการวิจัยหรือไม่ และคณะกรรมการคณะที่สอง คือ คณะกรรมการพิจารณาผลงานด้านสาระทางวิชาการ ซึ่งได้วางหลักเกณฑ์ในการพิจารณาไว้ว่า ผลงานนั้นมีประโยชน์ในการปรับใช้ในระบบราชการมากน้อยเพียงใด และผลการศึกษา นั้นเกิดจากแนวความคิดใหม่ที่ยังไม่เคยมีการศึกษาหรือปรับใช้มาก่อน หรือเป็นเรื่องที่เคยมีการศึกษาและทดลองปฏิบัติมาก่อนแล้ว หรือไม่

เพื่อที่จะให้ท่านผู้อ่านได้ทราบถึงผลการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกรายงานการศึกษาเชิงวิจัยเป็นกลุ่มและรายงานการศึกษาเชิงวิจัยส่วนบุคคลดีเด่น จึงได้นำบทคัดย่อของรายงานการศึกษาเชิงวิจัยเป็นกลุ่ม และรายงานการศึกษาเชิงวิจัยส่วนบุคคลดีเด่นรวมทั้งชื่อผู้จัดทำมาลงไว้ด้วย

รายงานการศึกษาเชิงวิจัยเป็นกลุ่มดีเด่นรุ่นที่ ๑๗

จัดทำโดย

๑. นายศิริพล	ยอดเมืองเจริญ	ประธานกลุ่ม
๒. นายสมชาย	ศรีสันติสุข	สมาชิกกลุ่ม
๓. นางเพ็ญโฉม	อินเจริญ	สมาชิกกลุ่ม
๔. นายแสงประทีป	นำจิตรไทย	สมาชิกกลุ่ม
๕. นายสนธิ	วรรณแสง	สมาชิกกลุ่ม
๖. นายฉ้วน	รอดทอง	สมาชิกกลุ่ม
๗. นายพิเชษฐ์	กิตติสิน	สมาชิกกลุ่ม
๘. นางสาวมัณฑนา	ปิยะมาดา	เลขานุการกลุ่ม

** ดูรายชื่อในภาคผนวก ๑

*** ดูรายชื่อในภาคผนวก ๒

เรื่อง การเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่เพาะปลูกข้าว

ปัจจุบันเกษตรกรส่วนใหญ่ของประเทศยังทำการเพาะปลูก ซึ่งข้าวเป็นพืชเกษตรหลักที่สำคัญ โดยเหตุผลที่เกษตรกรเพาะปลูกข้าวมีหลายประการ อาทิเช่น เป็นอาชีพที่ยึดถือปฏิบัติมาตั้งแต่บรรพชน ความต้องการมีข้าวไว้บริโภค ไม่มีความรู้ความสามารถในการเพาะปลูกพืชชนิดอื่น ฯลฯ การศึกษา “การเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่เพาะปลูกข้าว” มีวัตถุประสงค์ เพื่อพิจารณานหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าวในการเพิ่มรายได้ โดยผ่านกระบวนการชี้แจงการประกอบอาชีพเสริม และแนวนโยบายของรัฐที่ควรเข้ามาเกี่ยวข้องในด้านการผลิตและการตลาด และเพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวมีข้อมูลข่าวสารด้านการผลิตสินค้าเกษตรอื่นอย่างมีทักษะ และเพียงพอที่จะมีโอกาสในการประกอบสัมมาอาชีพอื่นเพิ่มเติม

ผลการศึกษา ปรากฏว่า รายได้ของเกษตรกรที่ปลูกข้าวนาปีจะมีรายได้สุทธิเฉลี่ยต่อไร่นาต่ำที่สุดในขณะที่เกษตรกรที่ปลูกอ้อยโรงงานจะมีรายได้สุทธิเฉลี่ยต่อไร่นาที่สูงที่สุด แต่เมื่อศึกษาถึงรายได้รวมของครัวเรือนเกษตรกรที่ปลูกข้าวส่วนใหญ่กลับพบว่า มีรายได้สูงกว่าเกษตรกรกลุ่มที่ปลูกข้าวส่วนน้อย สืบเนื่องจากเกษตรกรที่ปลูกข้าวส่วนใหญ่มีพื้นที่ทำการเพาะปลูกเฉลี่ยต่อครัวเรือนมากกว่าเกษตรกรที่ปลูกข้าวส่วนน้อยประมาณ ๑๐ ไร่ต่อครัวเรือน และเมื่อพิจารณารวมถึงประสิทธิภาพการใช้ที่ดินแล้ว ปรากฏว่า เกษตรกรกลุ่มที่ปลูกข้าวส่วนน้อยมีรายได้เฉลี่ยต่อไร่นาสูงกว่าเกษตรกรที่ปลูกข้าวส่วนใหญ่ สำหรับการเพิ่มรายได้ของทั้ง

สองกลุ่ม ส่วนใหญ่ต้องการเพิ่มรายได้โดยการเลี้ยงสัตว์ รับจ้าง การปลูกพืชรวมหรือพืชฤดูแล้ง การค้าขาย การทำไร่นาสวนผสม และการปลูกไม้ยืนต้นตามลำดับ โดยเกษตรกรส่วนใหญ่ยังต้องการให้รัฐบาลช่วยเหลือในการเพาะปลูกข้าว เฉพาะอย่างยิ่งการยกระดับราคาข้าว การลดราคา ปัจจัยการผลิต การจัดหาแหล่งน้ำ รวมทั้งการจัดหาเงินทุนและตลาด

จากผลการศึกษาที่ได้รับ กลุ่ม “Tri-s” มีข้อเสนอแนะว่า รัฐบาลควรให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรที่จำเป็นต้องปลูกข้าวอย่างเดียว เนื่องจากสภาพธรรมชาติบังคับเป็นลำดับแรก โดยช่วยเหลือแบบค้ำประกันรายได้ต่อไร่ และ/หรือช่วยเหลือให้เกษตรกรนั้นขายข้าวได้ราคาสูงกว่าเกษตรกรที่ปลูกข้าวในพื้นที่อื่น การเพิ่มวงเงินช่วยเหลือด้านการตลาดข้าวให้มีสัดส่วนต่อมูลค่าเพิ่มขึ้น การพิจารณาให้สินเชื่อแก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าวเป็นกรณีพิเศษ การจัดกิจกรรมพัฒนาที่จะสนับสนุนให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น รวมทั้งการจัดตั้งองค์กรเฉพาะเพื่อกำหนดแนวทางการให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าวแบบครบวงจร และนอกจากการช่วยเหลือของภาครัฐบาลซึ่งยังมีความจำกัดในด้านงบประมาณ บุคลากร ความเชี่ยวชาญและเทคโนโลยีแล้ว จำเป็นที่ต้องให้องค์กรภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนและช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวเพื่อให้รายได้และฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้น โดยการสร้างจิตสำนึกในเรื่องข้าวขึ้นมาอย่างจริงจัง

รายงานการศึกษาเชิงวิจัยเป็นกลุ่มดีเด่นรุ่นที่ ๑๘

จัดทำโดย

๑. นายปฐม	สมบุญรัตน์	ประธานกลุ่ม
๒. นายธีระชาติ	รีนไกรฤกษ์	สมาชิกกลุ่ม
๓. นางสาวพจนีย์	ธนวานิช	สมาชิกกลุ่ม
๔. นายพงศ์สิทธิ์	ชুমสาย ณ อยุรยา	สมาชิกกลุ่ม
๕. นายพลสัณฑ์	โพธิ์ศรีทอง	สมาชิกกลุ่ม
๖. นายบรรพต	ตันธีรวงศ์	สมาชิกกลุ่ม
๗. นายธนู	ชิมเครือ	เลขานุการกลุ่ม

บทคัดย่อ

เรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาในการดำเนินงานตามแผนพัฒนา การท่องเที่ยวระดับจังหวัด

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาสภาพ และปัญหาในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดแม่ฮ่องสอน อุบลราชธานี นครนายก และสุราษฎร์ธานี โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยหลายรูปแบบ ทั้งการวิเคราะห์แผนพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดที่ทำการศึกษา และการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น ๔๓๑ คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงโดยไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Purposive Nonprobability Sampling) จากผู้รับผิดชอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวระดับจังหวัด และผู้ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานในจังหวัดที่ทำการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้แนวคิดที่ได้จากการศึกษาเอกสาร

และผลงานที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการวิจัยครั้งนี้เป็นหลัก ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

๑. คุณภาพของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวระดับจังหวัด แผนพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดที่ทำการศึกษาทั้ง ๔ จังหวัด มีคุณภาพของแผนทั้งฉบับในระดับปานกลาง สำหรับคุณภาพเฉพาะด้านนั้น แผนแต่ละฉบับมีคุณภาพไม่แตกต่างกันนัก กล่าวคือ ส่วนที่เป็นหลักการ และสาระสำคัญในแผนจะเป็นส่วนที่มีคุณภาพมากที่สุด มีความละเอียดชัดเจน สอดคล้องกับนโยบายทั้งระดับบนและระดับปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี แต่ส่วนที่เกี่ยวข้องกับการนำแผนไปปฏิบัติจริงจะมีคุณภาพค่อนข้างด้อยคือ มีความชัดเจนในวิธีการดำเนินงาน และความชัดเจนของงบประมาณระดับปานกลาง มีความชัดเจนในการติดตามประเมินผล และเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วม

ในระดับน้อย

๒. สภาพและปัญหาในการดำเนินงาน ทั้ง ผู้ที่รับผิดชอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการ ท่องเที่ยวระดับจังหวัด และผู้ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับ ผลกระทบจากการดำเนินงาน มีความเห็นตรงกัน ว่า หน่วยงานที่รับผิดชอบการพัฒนาการท่องเที่ยว ในจังหวัดของตนมีสภาพการดำเนินงานที่น่าพอใจ ในระดับปานกลาง โดยปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานคือ บุคลากรใน หน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งจะต้องมีการพัฒนาทั้งคุณภาพ ของบุคลากร และความเข้าใจในวิธีการที่จะนำ แผนพัฒนาการท่องเที่ยวระดับจังหวัดมาใช้ในการ บริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับปัญหาในการดำเนินงานตามแผน พัฒนาการท่องเที่ยวระดับจังหวัดนั้น ผู้ที่รับผิดชอบ การดำเนินงานเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในแต่ละ จังหวัดจะมีความเห็นตรงกันว่า ปัญหาที่สำคัญคือ การคมนาคมขนส่ง และระบบสาธารณูปโภคใน จังหวัดที่จะต้องพัฒนาให้ดีขึ้น การขาดงบประมาณ สนับสนุนการดำเนินงานอย่างเพียงพอ และการที่ แผนพัฒนาการท่องเที่ยวระดับจังหวัดสามารถนำ มาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้น้อย ส่วน ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับผลกระทบจากการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวระดับจังหวัดเห็นว่า ปัญหาที่สำคัญคือ การที่หน่วยงานผู้รับผิดชอบไม่ ได้กำหนดมาตรการที่จะป้องกันไม่ให้เกิดการพัฒนา การท่องเที่ยวส่งผลกระทบต่อทางลบก้นในจังหวัด

การจัดบริการต่าง ๆ เพื่อรองรับการขยายตัวของ การท่องเที่ยวยังไม่ดีพอ การประชาสัมพันธ์และ การสร้างจุดสนใจเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว ซึ่งใน จังหวัดต่าง ๆ ควรจะต้องมีการปรับปรุงให้มี ประสิทธิภาพกว่าเดิม

๓. แนวทางปรับปรุงการดำเนินงาน ได้แก่

(๑) ควรปรับปรุงการประชาสัมพันธ์ และการเผยแพร่ข่าวสารหลายรูปแบบอย่างทั่วถึง

(๒) ควรมีหน่วยงานที่รับผิดชอบการ ท่องเที่ยวโดยตรง หรือปรับปรุงหน่วยงานที่มีอยู่ แล้วให้มีความพร้อมมากกว่าเดิม ทั้งบุคลากร และงบประมาณ รวมทั้งปรับปรุงการปฏิบัติงาน ให้มีผลงานที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม

(๓) ควรมีบุคลากรที่รับผิดชอบกา รส่งเสริม การท่องเที่ยวโดยตรงอย่างเพียงพอ และ พัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพเหมาะสมกับงานที่ รับผิดชอบ

(๔) ควรทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ระดับจังหวัดจากระดับล่าง โดยเน้นการมีส่วนร่วม ของท้องถิ่น ทั้งการวางแผน และการให้ความ ร่วมมือ ในการดำเนินงาน การจัดทำแผนในระยะ ต่อไปควรให้ความสำคัญกับการคาดการณ์ถึงสิ่งที่จะ เกิดในอนาคต การกำหนดมาตรการเพื่อป้องกัน ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นอย่างรัดกุม การกำหนดแนว ปฏิบัติที่ชัดเจนสามารถปฏิบัติจริงได้ รวมทั้งเปิด โอกาสให้ผู้ปฏิบัติสามารถปรับเปลี่ยนวิธีดำเนินงาน บางประการใหม่ได้ ตามความเหมาะสม

รายงานการศึกษาเชิงวิจัยเป็นกลุ่มดีเด่นรุ่นที่ ๑๗

จัดทำโดย

๑. นายสวัสดิ์	อุดมโภชน์	ประธานกลุ่ม
๒. นายธรรมบุญ	วิสัยจร	สมาชิกกลุ่ม
๓. นายสุรชัย	ภูประเสริฐ	สมาชิกกลุ่ม
๔. นางลิษา	เจริญศรี	สมาชิกกลุ่ม
๕. นายจักร	จักกะพาก	สมาชิกกลุ่ม
๖. นางสาวอินษา	นุชธรรมโช	สมาชิกกลุ่ม
๗. นายสันติ	รัตนสุวรรณ	เลขานุการกลุ่ม

บทคัดย่อ

เรื่อง การกระจายโอกาสทางการศึกษาด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความครอบคลุมทั่วถึงและพอเพียงในการกระจายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศึกษาคุณภาพของการกระจายโอกาสทางการศึกษา และศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้ได้รับโอกาสจากการกระจายโอกาสทางการศึกษา ในจังหวัดนครพนม ลำปาง สตูล และสุพรรณบุรี วิธีการศึกษากระทำโดยการรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ และการบรรยายสรุปของเจ้าหน้าที่และผู้เกี่ยวข้องใน ๔ จังหวัดที่ศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ฝ่ายบริหารโรงเรียน/ศูนย์เจ้าหน้าที่ทางการศึกษาจังหวัด (ศึกษาธิการจังหวัด, หัวหน้าฝ่ายแผนงาน, ฝ่ายบริหาร) ผู้ปกครอง คณะกรรมการศึกษาโรงเรียน ครู และนักเรียน รวมทั้งสิ้น ๑๕๕ คน แล้วนำข้อมูลมาศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นข้อสรุปในการศึกษา

ผลการศึกษาความครอบคลุมทั่วถึงและพอเพียงของการกระจายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ใน ๔ จังหวัด พบว่าจังหวัดสุพรรณบุรีจังหวัดเดียวที่มีผู้ไม่เข้าศึกษาต่อมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่อ้างสาเหตุการไม่เข้าศึกษาต่ออันเกิดจากที่ตั้งของสถานศึกษาห่างไกลจากที่อยู่อาศัย หรือการคมนาคมไม่สะดวก ซึ่งแสดงว่าจังหวัดสุพรรณบุรีมีการคมนาคมทั่วถึงสะดวก ส่วนการกระจายตัวของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นทั้ง ๔๗ แห่ง ก็อยู่ในวิสัยที่ผู้มีโอกาสทางการมัธยมศึกษาเข้าถึงได้สะดวก ส่วนอีก ๓ จังหวัดคือนครพนม ลำปาง และสตูล ผู้ไม่เข้าศึกษาต่ออ้างเหตุผลสำคัญอันดับแรก เรื่องการมีที่อยู่อาศัยห่างไกลจากโรงเรียน หรือการคมนาคมไม่สะดวก นอกเหนือจากเหตุผลความยากจน การใช้แรงงานเด็กและอื่น ๆ ซึ่งแสดงว่า ๓ จังหวัดมีสถานศึกษากระจายตัวไม่ครอบคลุมทั่วถึงและ

พอเพียง ด้วยเหตุผลสำคัญอีกอย่างหนึ่งของการไม่กระจายตัวทั่วถึงครอบคลุมและพอเพียงของสถานศึกษา เกิดจากการไม่กระจายที่ตั้งของสถานศึกษาตามหลักการกำหนดที่ตั้งสถานศึกษา (School mapping) ทั้งนี้ เป็นเพราะราชการได้ที่ดินอันเป็นที่ตั้งของสถานศึกษาจากการบริจาคของประชาชนแต่เพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ยังมีอำนาจและอิทธิพลภายนอกอื่น ๆ อันเป็นสาเหตุให้สถานศึกษามีที่ตั้งไม่เป็นไปตามหลักวิชาการ อันเป็นผลให้การกระจายโอกาสการศึกษาไม่ครอบคลุมทั่วถึงและพอเพียง

ผลการศึกษาคคุณภาพของการกระจายโอกาสทางการศึกษา พบว่าสถานศึกษา/ศูนย์ ทั้ง ๔ จังหวัด ยังไม่มีความพร้อมทางด้านตัวบ่งชี้อย่างสมบูรณ์ ยังขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ในการศึกษาวิชาอาชีวะ วิทยาศาสตร์และภาษาต่างประเทศ ครูขาดการพัฒนา การฝึกอบรมด้านกระบวนการจัดการและกระบวนการบริหารการศึกษา พบว่าผู้บริหาร ฝ่ายบริหารของสถานศึกษาอุทิศเวลาให้แก่การบริหารด้านวิชาการน้อยกว่าเรื่องอื่น ๆ การที่รัฐมีงบประมาณด้านความพร้อมพื้นฐานด้านพัฒนากระบวนการเรียนการสอนน้อย ทำให้ฝ่ายบริหารโรงเรียนต้องแสวงหาด้วยตนเองเพิ่มเติม จึงจะพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนได้ เป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้ฝ่ายบริหารสนใจการบริหารวิชาการให้เกิดสัมฤทธิ์ผลน้อยกว่าด้านอื่น ๆ สัมฤทธิ์ผล การศึกษารายวิชาต่าง ๆ ของสถานศึกษา/ศูนย์ ใน ๔ จังหวัด จึงไม่แตกต่างกันเมื่อเปรียบเทียบ

กับมาตรฐานของประเทศ คือมีสัมฤทธิ์ผลในรายวิชาต่าง ๆ ในระดับปานกลาง ส่วนที่ทำให้สถานศึกษาแต่ละแห่งได้รับการยอมรับเชื่อถือ ศรัทธา หรือได้รับรางวัลอื่น ๆ เพิ่มขึ้น เช่น รางวัลพระราชทานโรงเรียน ครู และนักเรียนดีเด่น รางวัลชนะเลิศการแข่งขันต่าง ๆ แตกต่างกัน ซึ่งถือเป็นความสำเร็จของโรงเรียนในเรื่องคุณภาพ ด้วยนั้นเกิดขึ้นส่วนหนึ่งจากการเป็นสถานศึกษาเก่าแก่ การได้รับความช่วยเหลือจากชุมชน ศิษย์เก่า หรือเกิดจากความสนใจเอาใจใส่เป็นพิเศษของผู้บริหารในการบริหารโรงเรียนในแต่ละเรื่อง ที่ผู้บริหารเหล่านั้นถนัดหรือสามารถเป็นพิเศษ

สำหรับผลการศึกษาคคุณภาพชีวิตอันเกิดจากการได้รับการศึกษาของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่าไม่ปรากฏผลเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน หรือโดดเด่นเหนือกว่าเมื่อเทียบกับผู้จบการศึกษาเพียงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ แต่ผู้จบการศึกษาทุกคนยอมรับว่ามีคุณภาพชีวิตเกิดขึ้นกับผู้ได้รับการมัธยมศึกษาตอนต้นอย่างผู้เรียนหรือผู้สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีความเป็นตัวเอง มีความเป็นผู้ใหญ่มากขึ้นทำให้การประพฤติปฏิบัติตนเองดีขึ้น นำเชื่อถือสูงขึ้น มีความรับผิดชอบต่อชุมชน ต่อกิจกรรมสังคม มีความเข้าใจ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม มีเหตุและผลมากขึ้น มีการนำเอาความรู้ความเข้าใจ ประสบการณ์ และทักษะที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน และพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองดีขึ้น

รายงานการศึกษาเชิงวิจัยส่วนบุคคลดีเด่นรุ่นที่ ๑๗

โดยนางสาวมณฑนา ปิยะมาดา
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งานบุคคล ๙ สำนักงาน ก.พ.

บทคัดย่อ

เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการยืดหยุ่นวิธีปฏิบัติราชการ

การศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นเรื่องการยืดหยุ่นวิธีปฏิบัติราชการนี้จำกัดเฉพาะ ๓ ประเภท คือ ประเภทที่หนึ่ง การปรับเวลาปฏิบัติราชการ โดยทำงานวันละ ๑๐ ชั่วโมง สัปดาห์ละ ๔ วัน ประเภทที่สอง การทำงานบางส่วน ประเภทที่สาม การยืดหยุ่นในเรื่องสถานที่ปฏิบัติราชการ (ซึ่งอาจเป็นที่บ้าน) โดยทำการสำรวจเฉพาะข้าราชการในกรุงเทพมหานคร จากส่วนราชการต่าง ๆ ๑๔ แห่ง จำนวน ๒,๑๐๐ คน

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นนี้จะทราบว่ามีความต้องการของข้าราชการในเรื่องการยืดหยุ่นการปฏิบัติราชการหรือไม่และเป็นประเภทใดร้อยละเท่าใด ผู้บริหารระดับต้นและระดับสูงเห็นด้วยกับการยืดหยุ่นวิธีปฏิบัติราชการเพียงใด

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นนี้ ก็คือการจัดทำเป็นข้อเสนอแนะในการปรับเปลี่ยนระบบราชการให้สอดคล้องกับความจริงจำเป็นและความต้องการของข้าราชการ โดยถือหลักว่า เมื่อส่วนราชการตอบสนองความต้องการของข้าราชการแล้ว จะทำให้ข้าราชการตั้งใจปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นภายใต้ระบบการ

ประเมินผลการปฏิบัติงาน ซึ่งดูจากผลงานเป็นหลัก

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้รับมาจาก “แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการยืดหยุ่นวิธีปฏิบัติราชการของข้าราชการในเขตกรุงเทพมหานคร” ของสำนักงาน ก.พ. และแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการยืดหยุ่นวิธีปฏิบัติราชการของนักบริหารระดับสูง” (นบส.๑ รุ่นที่ ๑๗) ของผู้เขียน แบบสอบถามของสำนักงาน ก.พ. ที่มีทั้งหมด ๓๐ ข้อ ส่งไปยังส่วนราชการต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานคร รวม ๑๕ ส่วนราชการ และได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน ๒,๑๐๐ ชุด เป็นชาย ๖๔๖ ชุด หญิง ๑,๔๕๔ ชุด ไม่ระบุเพศ ๙ คน

แบบสอบถามของผู้เขียนมีทั้งหมด ๑๐ ข้อ โดยให้ผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรนักบริหารระดับสูงหลักสูตรที่ ๑ รุ่นที่ ๑๗ จำนวน ๓๕ คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ในจำนวนนี้เป็นผู้บริหารชาย ๒๕ คน หญิง ๗ คน และไม่ระบุเพศ ๓ คน เป็นผู้บริหารระดับผู้อำนวยการกองขึ้นไป จำนวน ๒๖ คน ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ ๔ คน และอื่น ๆ อีก ๕ คน

ผลการศึกษาปรากฏว่าข้าราชการเห็นด้วยกับการยืดหยุ่นวิธีปฏิบัติราชการถึงร้อยละ ๖๙ และถ้าเปิดโอกาสให้เลือกได้ จะเลือกการปรับเวลา

ปฏิบัติราชการร้อยละ ๔๓ เลือกการทำงานบางส่วน ร้อยละ ๖.๑๐ และเลือกการยืดหยุ่นในเรื่องสถานที่ ปฏิบัติราชการร้อยละ ๑๖.๘๐ ในขณะที่เดียวกันผู้บริหารระดับต้นเห็นด้วยกับการปรับเวลาปฏิบัติราชการร้อยละ ๖๒.๘๐ เห็นด้วยกับการยืดหยุ่นสถานที่ทำงาน ร้อยละ ๓๔.๖๐ และเห็นด้วยกับการทำงานบางส่วนร้อยละ ๑๔.๑๐

สำหรับผู้บริหารระดับสูงเห็นด้วยกับการปรับเวลาปฏิบัติราชการร้อยละ ๔๘.๕๗ เห็นด้วยกับการยืดหยุ่นสถานที่ทำงานร้อยละ ๖๘.๕๗ และเห็นด้วยกับการทำงานบางส่วนร้อยละ ๔๒.๘๖

จากผลการศึกษาสรุปได้ว่าข้าราชการส่วนใหญ่ (เกือบร้อยละ ๗๐) เห็นด้วยกับการยืดหยุ่นวิธีปฏิบัติราชการ และวิธีการยืดหยุ่นที่ควรดำเนินการได้ทันที คือ การปรับเวลาปฏิบัติราชการ ซึ่งข้าราชการจะเลือกวิธีนี้มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๔๓ และผู้บริหารระดับต้นเห็นด้วยกับวิธีการนี้ถึงร้อยละ ๖๒.๘๐ ในขณะที่ผู้บริหารระดับสูงเห็นด้วยร้อยละ ๔๘.๕๗ อย่างไรก็ตามยังมีข้าราชการอีกร้อยละ ๑๖.๘๐ ที่ต้องการยืดหยุ่นในเรื่องสถานที่ปฏิบัติราชการและผู้บริหารระดับต้นก็เห็นด้วยกับวิธีการนี้ ร้อยละ ๓๔.๖๐ ในขณะที่ผู้บริหารระดับสูงเห็นด้วย ถึงร้อยละ ๖๘.๕๗ สำหรับการทำงานบางส่วนก็มี ผู้เลือกร้อยละ ๖ และมีผู้บริหารระดับต้นเห็นด้วย ร้อยละ ๑๔.๑๐ ในขณะที่ผู้บริหารระดับสูงเห็นด้วย ร้อยละ ๔๒.๘๖

ประโยชน์ที่จะได้รับถ้าทางราชการมีการยืดหยุ่นวิธีปฏิบัติราชการทั้ง ๓ ประเภท คือ

๑. การผลงานจะน้อยลงหรืออาจไม่มี
๒. ประสิทธิภาพ/ปริมาณงานจะมากขึ้น
๓. การลาออก/เปลี่ยนงานจะน้อยลง
๔. ประหยัดรายจ่ายของทางราชการในเรื่องสถานที่ เครื่องใช้ต่าง ๆ เนื่องจากจำนวนผู้ใช้/เวลาที่ใช้น้อยลง
๕. ช่วยแก้ปัญหาการจราจรคับคั่งในช่วงเวลาเร่งด่วน
๖. สัมพันธภาพในครอบครัวดีขึ้น/ครอบครัวอบอุ่น อันเป็นรากฐานที่ดีของสังคม และอยู่ในเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๘ ที่มุ่งเน้นส่งเสริมคนและสถาบันครอบครัว
๗. เมื่อส่วนราชการสนองตอบความต้องการของข้าราชการ ทำให้มีขวัญ กำลังใจ กระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน มีความจงรักภักดีต่อหน่วยงาน (สมองไม่ไหล) และจะสนองตอบหน่วยงานเมื่อได้รับการร้องขอ เช่น จากการทำงานบางส่วนเป็นการทำงานเต็มเวลาในบางช่วง เป็นต้น
๘. เป็นการสนองตอบความต้องการของข้าราชการ

รายงานการศึกษาเชิงวิจัยส่วนบุคคลดีเด่นรุ่นที่ ๑๔

จัดทำโดย

นายพลลัณห์ โพธิ์ศรีทอง

ผู้อำนวยการกองส่งเสริมวิทยฐานะครู สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ

บทคัดย่อ

เรื่อง การฝึกอบรมบุคคลากรประจำการของภาครัฐในทศวรรษหน้า

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาแนวโน้มของการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรประจำการภาครัฐของประเทศไทยในทศวรรษหน้า (พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๕๐) โดยใช้การวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการทำนายอนาคต ประกอบกับเทคนิคเดลฟาย (Delphi Techniques) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกอบรมจำนวน ๒๐ ท่าน ซึ่งเลือกสุ่มมาอย่างเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จากกลุ่มที่มีบทบาทและหน้าที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรม เป็นนักวิชาการผู้บริหารจากสถาบันการฝึกอบรมต่าง ๆ ของหน่วยงานภาครัฐ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ รอบแรกเป็นแบบสอบถามปลายเปิด ให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นและแนวโน้มการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรประจำการด้านต่าง ๆ ในอนาคตรวม ๑๐ ด้าน เมื่อได้คำตอบในรอบแรก ผู้วิจัยนำมาสร้างแบบสอบถามรอบที่สอง มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ๕ สเกล จำนวน ๖๕ ข้อ ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญจัดลำดับ จากนั้นนำคำตอบมาคำนวณหาค่ามัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) จัดอันดับ และสังเคราะห์ความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

สรุปผลการวิจัยที่เป็นแนวโน้มด้านต่าง ๆ ของการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรในอนาคตมีสาระสำคัญ ดังนี้

ปรัชญาและแนวคิดพื้นฐานของการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรประจำการของภาครัฐระบุว่า การฝึกอบรมเป็นภารกิจอันจำเป็นของหน่วยงานต่าง ๆ ที่รัฐต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและมีทิศทางที่ชัดเจน ถือว่าการฝึกอบรมเป็นการพัฒนากำลังคนของรัฐเพื่อเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ

จุดมุ่งหมายของการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรประจำการ และเสริมสร้างประสบการณ์ให้มีทักษะและเจตคติที่เหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ

นโยบายการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรควรมีลักษณะครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทุกระดับอย่างทั่วถึง นโยบายการฝึกอบรมควรเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับสังคมและเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลง

การจัดองค์กรในการฝึกอบรม มีการกระจายอำนาจการพัฒนาบุคลากรไปสู่ระดับจังหวัด มีการจัดองค์กรสำหรับการฝึกอบรมโดยเฉพาะในแต่ละองค์กร มีศูนย์ฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรระดับชาติและระดับท้องถิ่น

รูปแบบการฝึกอบรม แนวโน้มของรูปแบบการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรมีรูปแบบการฝึก

อบรมที่หลากหลาย มีชุดฝึกอบรมที่เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีการฝึกอบรมทางไกล มีสื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่สามารถศึกษาได้ขณะอยู่ที่ทำงาน หรือที่บ้าน

หลักสูตรการฝึกอบรม การพัฒนาหลักสูตร การฝึกอบรมมีการหาความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมก่อนเป็นสำคัญ มีหลักสูตรฝึกอบรมที่หลากหลายทั้งระยะสั้นและระยะยาว

สื่อและนวัตกรรมในการฝึกอบรม ผลการวิจัยสรุปว่าสื่อที่ใช้ในการฝึกอบรมขึ้นอยู่กับกลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสมกับหลักสูตรและรูปแบบ มีสื่อทางไกลที่สามารถฝึกอบรมได้ในห้องประชุม หรือห้องปฏิบัติงานในหน่วยงานของตนเองได้

การประเมินผลการฝึกอบรม แนวโน้มการฝึกอบรมจะมีการประเมินผลทั้งระบบ คือ ปัจจัยป้อน กระบวนการ และผลที่ได้รับ วิธีการ

ประเมินผลมีการประเมินการนำผลไปใช้ในการปฏิบัติงานมากกว่าประเมินจากความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรม มีการติดตามผลเป็นระยะ ๆ มีการประมวลผลการฝึกอบรม และนำไปประกอบการตัดสินใจในการแก้ไขปรับปรุงต่อไป

ความคิดเห็นอื่น ๆ ที่ทำให้ระบบการพัฒนาบุคลากรสมบูรณ์ขึ้น ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าการฝึกอบรมเป็นเพียงวิธีการหนึ่งในการพัฒนาบุคลากรเท่านั้น การพัฒนาบุคลากรควรใช้เทคนิคหลาย ๆ วิธีประกอบกัน เช่น การปฐมนิเทศที่ดี การสอนงาน การเปลี่ยนสายงานและการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ การพัฒนาบุคลากรต้องคำนึงถึงปัจจัยอื่น ๆ คือ บรรยากาศในการทำงาน ขวัญและกำลังใจในการทำงาน การบริหารองค์กร เป็นต้น

รายงานการศึกษาเชิงวิจัยส่วนบุคคลดีเด่นรุ่นที่ ๑๙

โดย นายสงบ ลักษณะ

ผู้อำนวยการสำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ
(ปัจจุบันดำรงตำแหน่งรองอธิบดีกรมวิชาการ)

บทคัดย่อ

เรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้จังหวัดดำเนินงานพัฒนา
และประเมินคุณภาพการศึกษา

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาลักษณะขององค์กรในระดับจังหวัดที่จะรองรับการกระจายอำนาจการพัฒนาและประเมินคุณภาพการศึกษา
๒. เพื่อศึกษาระดับความพร้อมและศักยภาพขององค์กรในระดับจังหวัดที่จะดำเนินงานพัฒนาและประเมินคุณภาพการศึกษา
๓. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ขององค์กรระดับจังหวัดที่จะวางแผนและดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ของการพัฒนาและประเมินคุณภาพการศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและบุคลากรในหน่วยงานสังกัดส่วนภูมิภาค ซึ่งประกอบด้วย

- ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตการศึกษา	๑๒	คน
- หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษาประจำเขตการศึกษา	๑๒	คน
- ศึกษาธิการจังหวัด	๗๕	คน
- สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จังหวัดละ ๒ คน รวม	๑๕๐	คน
- สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด จังหวัดละ ๒ คน รวม	๑๕๐	คน
รวมกลุ่มตัวอย่าง	๓๙๙	คน

สรุป อภิปราย เสนอแนะ

จากการดำเนินงานศึกษาเชิงสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้จังหวัด ดำเนินงานพัฒนาและประเมินคุณภาพการศึกษา โดยใช้แบบสอบถามกับผู้บริหารหน่วยงานจัดการศึกษาในภูมิภาคได้ผลโดยสรุปคือ

๑. ลักษณะขององค์กรที่ควรรองรับการกระจายอำนาจการพัฒนาและประเมินคุณภาพการศึกษา คือสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด (มีผู้สนับสนุน ๖๙.๓%) ด้วยเหตุผลว่าตรงกับพระราชกฤษฎีกา การแบ่งส่วนราชการที่กำหนดให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเป็นหน่วยงานกลางของกระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบประสานงานการจัดการศึกษาของทุกสังกัดทุกระดับทุกประเภทในจังหวัด

๒. ศักยภาพของหน่วยงานต่าง ๆ มีคณะบุคลากรเป็นฝ่ายในองค์กรรองรับงานพัฒนาและประเมินคุณภาพ มีประสบการณ์การพัฒนาและประเมิน มีความสามารถในการวางแผนแบบครบวงจร และมีความสามารถในการระดมทรัพยากรเพื่อการพัฒนาและการประเมิน มีศักยภาพลดหลั่นกันไปในหน่วยงานต่าง ๆ โดยสูงสุดในระดับเขต รองลงมาคือสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และต่ำที่สุดคือสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด

๓. ในสภาพปัจจุบันองค์กรระดับจังหวัด ยังไม่สามารถรองรับดำเนินงานประเมินคุณภาพการศึกษาได้ครบถ้วน ยังคงต้องอาศัยระบบเครื่องมือประเมินและทรัพยากรจากส่วนกลาง แต่องค์กรระดับจังหวัดสามารถรับช่วงประสานการดำเนินงานประเมินคุณภาพการศึกษา ในขั้นตอนรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล รายงาน และนำผลไปใช้

คณะกรรมการวิทยาลัยนักบริหาร

๑. นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรี
ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นประธาน ก.พ.	ประธานกรรมการ
๒. ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ	กรรมการ
๓. เลขาธิการ ก.พ.	กรรมการ
๔. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
๕. ประธาน อ.ก.พ. วิสามัญเกี่ยวกับการพัฒนา
ข้าราชการ	กรรมการ
๖. ผู้บัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ	กรรมการ
๗. อธิบดีกรมบัญชีกลาง	กรรมการ
๘. อธิบดีกรมวิเทศสหการ (นายพิเชต สุนทรพิพิธ)	กรรมการ
๙. รองเลขาธิการ ก.พ. ที่รับผิดชอบการปฏิบัติงาน
ของสถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน	กรรมการ
๑๐. อธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	กรรมการ
๑๑. ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน
สำนักงาน ก.พ.	กรรมการและเลขานุการ
๑๒. ผู้อำนวยการวิทยาลัยนักบริหาร
สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

**รายชื่อคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกรายงานการศึกษาเชิงวิจัยเป็นกลุ่ม
และรายงานการศึกษาเชิงวิจัยส่วนบุคคลดีเด่น**

๑. คณะกรรมการพิจารณาผลงานด้านระเบียบวิธีการวิจัย

๑) นายวิเชียร	เกตุดิ่ง	ประธานกรรมการ
๒) รองศาสตราจารย์บุญเรือง	ขจรศิลป์	กรรมการ
๓) นางสาวนงลักษณ์	วิรัชชัย	กรรมการ
๔) นางสาวสินี	เจริญพจน์	เลขานุการ
๕) นางกอบกุล	ยะมาลี	ผู้ช่วยเลขานุการ
๖) นางจิตรา	ปานอ่อน	ผู้ช่วยเลขานุการ

๒. คณะกรรมการพิจารณาผลงานด้านสาระทางวิชาการ

๑) นายบุญปลุก	ชายเกตู	ประธานกรรมการ
๒) นายวิเชียร	เกตุดิ่ง	กรรมการ
๓) นายณรงค์ศักดิ์	อังคะสุพลา	กรรมการ
๔) นายเฉลิม	ศรีผดุง	กรรมการ
๕) นายพุทธทรัพย์	มณีศรี	กรรมการ
๖) นางสาวสินี	เจริญพจน์	กรรมการ
๗) นางสาววราภรณ์	สีบสนาการ	ผู้ช่วยเลขานุการ
๘) นางสาวพัชรา	คัมเสถียร	ผู้ช่วยเลขานุการ

บทความพิเศษ **เนื่องในวันข้าราชการพลเรือน**

เรียบเรียงโดย **สุชามณี ศรีเจริญะภิช**

ฝ่ายกิจกรรมพิเศษ ของวิชาการ กรมประชาสัมพันธ์

เรื่อง **“พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว**

พระผู้วางรากฐานแห่งระเบียบข้าราชการพลเรือน”

ก่อนรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว การบริหารงานบุคคลในราชการพลเรือนยังไม่มีระเบียบเป็นบรรทัดฐานให้ยึดถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ การรับเงินเดือนของข้าราชการ ระเบียบวินัย การลงโทษ และการออกจากราชการของข้าราชการ แต่ละกระทรวง ทบวงกรม ปฏิบัติกันไปตามระเบียบหรือประเพณีของแต่ละส่วนราชการโดยไม่มีกฎเกณฑ์กลางกำหนดให้ปฏิบัติอย่างเดียวกัน

ดังนั้น พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงได้ทรงพระราชดำริว่า สมควรที่จะวางระเบียบข้าราชการพลเรือนให้แน่นอนเหมือนกันทั้งหมด สำหรับข้าราชการพลเรือนทั่วไปและรับคนเข้ารับราชการแต่เฉพาะผู้มีความรู้ดี เปิดโอกาสให้ผู้มีความรู้ดีได้เข้ารับราชการ โดยหาวิธีเลือกสรรที่เป็นกลางและยุติธรรม ดังพระราชดำริที่ได้ทรงบันทึกไว้ว่า

“...เวลานี้การศึกษาเจริญขึ้นมากแล้ว จึงเป็นการสมควรที่จะรับคนเข้ารับราชการแต่เฉพาะผู้ที่มีความรู้ดี ประกอบทั้งเวลานี้ตำแหน่งหน้าที่ราชการก็เต็มหมดมีน้อยไม่พอกับจำนวนคนที่อยากเข้ารับราชการ จึงจำเป็นที่จะหาเลือกเฟ้นคนเข้ารับราชการ โดยทางเป็นกลาง ยุติธรรม และให้โอกาสกับผู้ที่ได้อุตสาหะพยายามเล่าเรียน มีความรู้ดี

อีกประการหนึ่ง การปกครองภายในกระทรวงต่าง ๆ นั้น ไม่มีระเบียบแน่นอนเหมือนกันทุกกระทรวง เห็นว่าควรวางแบบให้คล้ายกันและให้แน่นอนสำหรับข้าราชการพลเรือนทั่วไป เพื่อข้าราชการจะได้รับความยุติธรรม และมีสิทธิหรือหน้าที่ต่อทางราชการเหมือนกันหมด เพื่อให้เห็นความสม่ำเสมอ....”

จากพระราชบันทึกดังกล่าว ถือได้ว่าเป็นการวางรากฐานระเบียบข้าราชการพลเรือนเป็นครั้งแรกอันเป็นที่มาของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนพุทธศักราช ๒๔๗๑ ซึ่งได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๗๑ โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช

๒๔๗๒ ประกอบด้วยบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนไว้เป็นหลักสำคัญ
๔ ประการคือ

๑. ให้ข้าราชการพลเรือนทั้งหมดอยู่ภายใต้ระเบียบเดียวกัน
๒. ให้เลือกสรรผู้มีความรู้ ความฉลาดเข้ารับราชการ
๓. ให้ข้าราชการพลเรือนเข้ารับราชการเป็นอาชีพ
๔. ให้ข้าราชการพลเรือนมีวินัย

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนพุทธศักราช ๒๔๗๑ นั้น ปรากฏหลักฐานว่า พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว มิได้ทรงมีพระราชดำริให้ตราเป็นกฎหมายขึ้นเท่านั้น เมื่อได้ยกร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนพุทธศักราช ๒๔๗๑ ขึ้นแล้ว ทรงให้นำเข้าประชุมในสภาอภิรัฐมนตรี และสภาเสนาบดี โดยทรงเข้าร่วมประชุมนั้นด้วย มีพระราชดำรัส พระราชทานพระราชดำริ และทรงอภิปรายพระราชทานความเห็นตลอดจนทรงตัดสินพระราชหฤทัยในปัญหาสำคัญ ๆ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าทรงสนพระราชหฤทัยในเรื่องนี้มาก และทรงมีความรอบคอบระมัดระวังในการเริ่มวางหลักการใหม่เป็นครั้งแรก จึงกำหนดให้วันที่ ๑ เมษายนของทุกปีเป็นวันข้าราชการพลเรือน เพื่อเป็นการสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณและเทิดทูนพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ทรงวางรากฐานระเบียบข้าราชการพลเรือนไว้แก่ประเทศชาติสืบเท่าทุกวันนี้

บินทั่วไทยไม่ต้องใช้เงินสด

บัตรเครดิตธนาคารกรุงไทย ร่วมกับ การบินไทย มอบสิทธิพิเศษให้กับข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ทั่วไทยจะเลือกบินไปไหนก็ได้ทั่วประเทศ เพียงใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตธนาคารกรุงไทยทุกประเภท จะได้รับส่วนลดทันที ๑๕% พร้อมประกันอุบัติเหตุคุ้มครองขณะเดินทางทันทีในวงเงินสูงสุดถึง ๔ ล้านบาท รวมถึงคุ้มครองที่มีอายุต่ำกว่า ๒๓ ปี จากบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด ด้วย

เรื่อง ประเภทและวินัยข้าราชการ

"ข้าราชการพลเรือน" หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ให้รับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนในกระทรวง ทบวงกรมฝ่ายพลเรือน ข้าราชการพลเรือนมี ๓ ประเภท

๑. ข้าราชการพลเรือนสามัญ ได้แก่ ข้าราชการพลเรือนซึ่งรับราชการโดยได้รับเงินเดือนในอัตราสามัญ และได้รับแต่งตั้งตามตำแหน่งประเภททั่วไป ตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะหรือเชี่ยวชาญเฉพาะตามที่ได้กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา และตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงหรือบริหารระดับกลาง

๒. ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ได้แก่ ข้าราชการพลเรือน ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในพระองค์พระมหากษัตริย์ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

๓. ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ ได้แก่ ข้าราชการพลเรือนซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในต่างประเทศในกรณีพิเศษโดยเหตุผลทางการเมือง เช่น ตำแหน่งเอกอัครราชทูตกงสุลใหญ่ และตำแหน่งอื่นที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ในต่างประเทศตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. อาจแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนสามัญหรือข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษก็ได้ อนึ่ง ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษจะโอนไปหรือกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนประเภทอื่นไม่ได้

อันที่จริง การจะเป็นข้าราชการที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการมติคณะรัฐมนตรี และนโยบายของรัฐบาล โดยไม่ให้เสียหายแก่ราชการแล้ว จะต้องยึดมั่นและรักษาวินัยโดยเคร่งครัดที่สำคัญ ๆ ได้แก่ สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญไทย ต้องสนใจและรับทราบเหตุการณ์เคลื่อนไหวอันอาจเป็นภัยอันตรายต่อประเทศชาติและป้องกันภัยอันตรายซึ่งจะบังเกิดแก่ประเทศชาติจนเต็มความสามารถ ต้องรักษาความลับทางราชการปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการโดยไม่ขัดขืนหรือหลีกเลี่ยง ไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา อุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการจะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้ ต้องต้อนรับและให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรมและให้การสงเคราะห์แก่ประชาชนที่มาติดต่อราชการ ต้องวางตัวเป็นกลางทางการเมืองในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ และต้องรักษาชื่อเสียงของตน รักษาเกียรติศักดิ์ศรีของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยไม่กระทำการใด ๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

เรื่อง --บทบาทข้าราชการ--

“...ข้าราชการทุกฝ่ายมีหน้าที่เหมือนกันที่จะต้องตั้งใจชวนชวยปฏิบัติงานด้วยความฉลาดรอบคอบ ให้สำเร็จลุล่วง ตรงตามเป้าหมายโดยไม่ชักช้า และจะต้องร่วมกับชาวไทยทุกคนในอันที่จะอุ้มชูรักษาความดีในชาติให้ยืนยงมั่นคงอยู่กับผืนแผ่นดินไทย ยิ่งเป็นผู้ใหญ่ มีตำแหน่งสำคัญยิ่งจะต้องปฏิบัติงานให้ดี ให้หนักแน่น ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ผลงานที่สำเร็จเกิดขึ้นได้จากความร่วมมือและความบริสุทธิ์ใจ จักได้แผ่ไพศาลไปตลอดทั่วทุกหนแห่ง ยิ่งความสุขความเจริญที่แท้จริงให้บังเกิดขึ้นได้ตามที่ปรารถนา...”

จากพระบรมราโชวาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ “ข้าราชการ” จึงเปรียบเหมือนสถาบันหลักที่จำเป็นในสังคม ข้าราชการเป็นผู้มีบทบาทต่อความเจริญก้าวหน้าและความอยู่รอดของประเทศ เป็นผู้ผลักดันให้มีการจัดปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม เพื่ออุ้มชูรักษาความดีในชาติให้ ยั่งยืนมั่นคงอยู่กับผืนแผ่นดินไทย และข้าราชการเป็นตัวจักรสำคัญในการพัฒนาประเทศ มีบทบาทสำคัญ ทุกด้านได้แก่ :-

๑. บทบาทในทางการเมือง ข้าราชการจะเป็นผู้ให้ข้อมูล ข่าวสารแก่คณะผู้บริหารหรือคณะรัฐมนตรี เพื่อที่จะนำไปกำหนดเป็นแนวทางและนโยบายในการบริหารประเทศ และข้าราชการจะเป็นผู้นำนโยบายต่าง ๆ ที่กำหนดนั้นไปปฏิบัติให้บังเกิดผลและเป็นประโยชน์ต่อประชาชน

๒. บทบาทในทางเศรษฐกิจ ในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องอาศัยข้าราชการที่มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ ประสบการณ์ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เพื่อสามารถดำเนินงานทางด้านเศรษฐกิจของภาครัฐ มีความมุ่งมั่นที่จะนำนโยบายและโครงการต่าง ๆ ไปปฏิบัติให้บรรลุผล

๓. บทบาททางสังคม ข้าราชการเป็นบุคคลที่สังคมมักให้การยอมรับนับถืออย่างยิ่ง เนื่องจากถือว่าข้าราชการเป็นผู้มีเกียรติยศ ตักดีศรี เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ มีการศึกษาดี เสียสละ มีคุณธรรม รักษาผลประโยชน์และทรัพยากรของประเทศชาติ และทำหน้าที่ในการบริการและตอบสนองความต้องการของสาธารณชนอย่างมีประสิทธิภาพ และจริงใจ โดยไม่ปฏิบัติตนเป็นอภิสิทธิ์ชน ถือว่าข้าราชการคือ “ผู้ทำงานให้ประชาชนขึ้นใจ”

อย่างไรก็ตาม หากเราจะพิจารณาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ มีเป้าหมายว่า สังคมไทยจะต้องเป็นสังคมที่มีสมรรถภาพ มีเสถียรภาพ มีความยุติธรรม มีความเมตตาากรุณา เคารพในสิทธิมนุษยธรรม เป็นสังคมที่มีความสุข ครอบคลุมมีความอบอุ่น ชุมชน

มีความแข็งแรง ประชาชนมีความรู้ รู้จักตนเอง และรู้เท่าทันโลก เป็นสังคมที่มีสันติ ไม่มีความขัดแย้งที่รุนแรง เป็นสังคมที่พัฒนาไปอย่างสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ดังนั้น ข้าราชการในฐานะที่เป็นสถาบันหลักของสังคม จะต้องสร้างยุทธวิธีเพื่อนำไปสู่บทบาทหน้าที่ใหม่ การมีส่วนร่วมในการทำงาน โดยรวบรวมความคิดของคนทุกหมู่เหล่า เช่น ภาคราชการ ภาคธุรกิจเอกชน องค์กรเอกชน นักวิชาการและประชาชนมาเป็นแนวทางหาข้อยุติในการทำงาน เพื่อความก้าวหน้าของประเทศ เพื่อความสุข ความเจริญของประชาชนโดยส่วนรวมเป็นสำคัญยิ่ง

คุณทุ่มเทหลายสิ่ง... เพื่อทำให้คำสัญญาเป็นจริง

สัญญาที่ทำไว้กับไทยสมุทร
เป็นสิ่งที่ทำให้คุณมั่นใจว่า
สัญญาของคุณจะเป็นจริงตลอดไป

กรมประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) 200
เป็นบริษัทที่รับประกันเงินให้สูง

ด้วยเงินสงเคราะห์ 10% ทุก 3 ปี
เพื่อครอบครัวของโอรสหรือบุตรประกัน 15% ทุก 3 ปี
ระยะเวลาก่อนประกันและสิ่งอื่นประกัน 21 ปี
ครบสัญญา คืนทุนประกัน 100%

รับใบสมัครฟรี 30%
รวมตั้งแต่ปี 2001

ไทยสมุทร ยังมีประโยชน์หลายแบบ
ที่จะช่วยสร้างมรดกประกันให้ลูกคุณ

สามารถถามรายละเอียดจากตัวแทนไทยสมุททุกสาขา

ไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัย

ยึดมั่นคำสัญญา

การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาทำให้เกิดพลังสร้างสรรค์ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาวิถีชีวิตไทย

ดร.พลศักดิ์ โพธิ์ศรีทอง *

ดายอมรับกันว่า ปัญหาหมายถึงผลต่างของ
สิ่งที่มนุษย์เราคาดหวังไว้ (Expectation)
กับสิ่งที่จริงและเกิดขึ้น (Facts) แล้ว
ชีวิตของคนเราทุกคนย่อมเต็มไปด้วยปัญหา ส่วน
ปัญหาจะมากน้อยหรือรุนแรงเพียงใดนั้นก็ขึ้นอยู่กับ
สถานะของคนนั้น ๆ และยังเมื่อคนเราได้มาอยู่
รวมกันเป็นครอบครัว เป็นสังคมและเกิดเป็นชุมชน
ปัญหาก็จะยากและสลับซับซ้อนมากขึ้น

ในอดีตกาล สังคมไทยส่วนใหญ่เป็นสังคม
หรือหมู่บ้านเกษตรกรรมเล็ก ๆ มีคนไม่มากเมื่อ
เทียบกับพื้นที่และทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ ชีวิต

และสังคมมีความเป็นอิสระมาก เรียบง่าย ไม่สลับ
ซับซ้อน ดังคำพูดที่ว่าในน้ำมีปลา ในนามีข้าว จึง
ทำมาหากินง่ายไม่เดือดร้อนจนต้องเร่ร่อนหรือแข่งขัน
แต่ละบ้านทำเองและบริโภคเอง แลกเปลี่ยนช่วย
เหลือเกื้อกูลกันในหมู่บ้าน ไม่มีรัฐ ระบบธุรกิจ
หรือการค้าต่างประเทศเข้ามายุ่งเกี่ยวกับระดับของ
ปัญหาจึงไม่ยุ่งยากมาก การแก้ปัญหามุ่งเน้นที่
การพัฒนาบุคคลก็เพียงพอแล้ว

สังคมไทยในปัจจุบันและอนาคต เป็น
สังคมผสมและเหลื่อมล้ำกันอยู่ในระหว่างสังคม
เกษตรกรรม สังคมอุตสาหกรรม และโดยเฉพาะ

* ผู้อำนวยการกองส่งเสริมวิทยฐานะครู กระทรวงศึกษาธิการ

สังคมยุคข่าวสารซึ่งเป็นผลและแนวโน้มจากกระแสโลกาภิวัตน์ ทำให้โครงสร้างและองค์ประกอบทางสังคมเปลี่ยนแปลงไป เกิดเป็นระบบต่าง ๆ มากขึ้น มีบุคคล กลุ่ม องค์กร สถาบัน ทั้งของรัฐ ธุรกิจ ต่างประเทศและปัจจัยต่าง ๆ เช่น ทิศทางนโยบายของรัฐบาล กฎหมาย กระแสการเมืองฯลฯ เข้ามาเกี่ยวข้องมากมายหลายมิติ ระบบต่าง ๆ เหล่านี้เข้ามามีผลกระทบต่อชีวิต สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง ปัญหาที่เกิดขึ้นต่อมนุษย์จึงเป็นปัญหาที่ยุ้งยากและสลัซับซ้อนขึ้นกว่าในอดีตมาก การพัฒนาบุคคลอย่างเดียวกังไม่เพียงพอ เพราะเป็นการเรียนรู้ทางเทคนิคเป็นเรื่อง ๆ ขาดการเชื่อมโยงหรือบูรณาการ (Integration) ไม่เป็นระบบศาสตร์ จึงขาดระบบทัศน์ (Vision System) และความสามารถในการบริหารจัดการให้คนมีการเรียนรู้ร่วมกัน จนเกิดพลังสร้างสรรค์เพียงพอที่จะทำให้ระบบทั้งระบบเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นคุณ

จากการศึกษาวิวัฒนาการของสังคมไทยพบว่า ภูมิปัญญาของคนในสังคมหรือเรียกว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สังคมไทยอยู่รอดปลอดภัยมาจนถึงปัจจุบันนี้ ทำให้มีการสืบทอดทางศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิตไทย ด้วยกระบวนการเรียนรู้ของคนในชุมชนและตัวความรู้ที่สั่งสมและถ่ายทอดกันมาหลายชั่วอายุคน แต่การเรียนรู้ของชาวบ้านที่สั่งสมขึ้นมาเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นนั้น เป็นการเรียนรู้จากปฏิสัมพันธ์ทางสังคมผ่านการกระทำหรือการปฏิบัติจริงในชีวิต ซึ่งในความคิดเห็นของนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญที่เคารพและยึดมั่นความมีเหตุผล จะมองสรรพสิ่งต่าง ๆ โดยแยกออกเป็นส่วน ๆ และจะรู้ความจริงก็ต่อเมื่อได้วิเคราะห์ (Analyse) ความเป็นส่วน ๆ เหล่านี้อย่างละเอียดรอบคอบ และถือว่าการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญนี้เป็นกระบวนการที่ถูกต้อง เชื่อ

ถือได้ และเป็นระบบมากกว่าวิธีการที่ชาวบ้านหรือ ชาวชุมชนสร้างภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนขึ้นมา ซึ่งวิถีชีวิตของชาวบ้านนั้นเกิดขึ้นและดำรงอยู่ในปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างกัน ดังนั้นกระบวนการเรียนรู้ของชาวบ้านจึงเป็นแบบองค์รวม (Holistic) ไม่ใช่วิธีการแบบแยกส่วนตามที่ผู้เชี่ยวชาญยึดถืออยู่ ด้วยวิธีการที่แตกต่างกันดังนี้ทำให้ผู้เชี่ยวชาญมองว่าภูมิปัญญาท้องถิ่น ไม่เป็นระเบียบและเข้ากฎเกณฑ์ความมีเหตุผลตามหลักการที่ตนเชื่อถือ ส่วนชาวบ้านเองก็ไม่สามารถรับเอาตัวความรู้ที่ผู้เชี่ยวชาญทั้งหลายนำมาสอนให้ได้ เพราะไม่คุ้นเคยต่อวิธีการของผู้เชี่ยวชาญ เนื่องจากในชีวิตจริงของ ชาวบ้านได้เรียนรู้จากการกระทำจริงปฏิบัติจริงจากคนรุ่นก่อน ๆ ดังนั้นความรู้ของนักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญกับชีวิตจริงแห่งการเรียนรู้ของชาวบ้านจึงแตกต่างกัน ทำให้คนเราละเลยการนำภูมิปัญญา ท้องถิ่นมาใช้เพื่อให้เกิดพลังสร้างสรรค์ ทั้งในการแก้ปัญหาและพัฒนาชีวิตของตน

ทำอย่างไรชาวบ้านและนักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญจะร่วมมือกันนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาทำให้เกิดพลังสร้างสรรค์ คำถามนี้ท้าทายผู้รู้และนักพัฒนารุ่นใหม่เป็นอันมาก ในการที่จะแสวงหาคำตอบหรือแนวทางการพัฒนา เพราะปัญหานี้เป็นปัญหาที่ยากและสลัซับซ้อน บิลล์ สมิท (Bill Smith) คนรุ่นใหม่ชาวอังกฤษที่ใช้วิธีการแก้ปัญหาด้วยการปฏิบัติจริง จนค้นพบวิธีการฝึกอบรมให้เกิดพลังสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะที่ยาก ๆ และซับซ้อน ได้เสนอเทคนิค AIC (Appreciation, Influence, Control) ซึ่งมีหลักการสำคัญว่า “การปฏิบัติกร่วมกันด้วยความรัก หรือ การเห็นคุณค่า (Appreciation) ซึ่งกันและกัน และการเรียนรู้ร่วมกันจากการกระทำจริง ๆ จึงจะทำให้ระบบทั้งระบบเรียนรู้และเกิดพลังสร้างสรรค์

ได้อย่างเพียงพอที่จะเปลี่ยนแปลงไปสู่ความดีและความสำเร็จในที่สุด” สำหรับขั้นตอนในการกำหนดแผนตามเทคนิค AIC นั้นมีอยู่ 3 ขั้นตอน คือ

๑. ขั้นซาบซึ่งคุณค่า (Appreciation) คือ ขั้นสร้างนโยบาย

๒. ขั้นปฏิสัมพันธ์หรือมีอิทธิพลระหว่างกัน (Influence) คือ ขั้นสร้างแผนกลยุทธ์

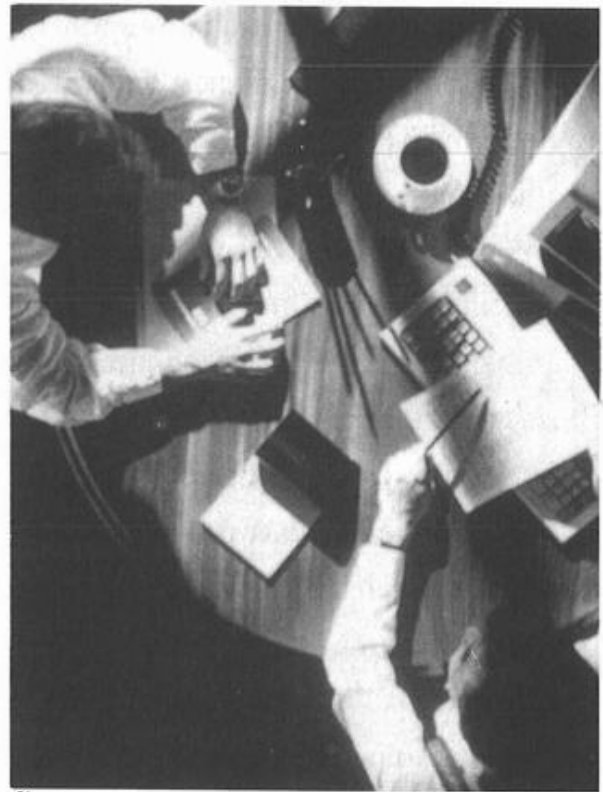
๓. ขั้นควบคุมไปสู่การกระทำ (Control) คือ ขั้นสร้างแผนปฏิบัติการ

AIC เป็นทฤษฎีและวิธีบริหารจัดการงานที่ยาก ๆ และสลับซับซ้อน เช่น ปัญหาที่ว่า “บุคคลและองค์กรต่าง ๆ มีความเข้าใจหรือไม่เข้าใจไปคนละทาง มีจุดมุ่งหมายและวิธีปฏิบัติคนละอย่าง แต่มีผลกระทบหรือมีอิทธิพล (Influence) ถึงกันและกันทั้งทางบวกและทางลบ และไม่มีใครควบคุมใครได้ ต่างคนต่างทำไปคนละทางสองทาง อาจจะไม่พอใจหรือขัดแย้งและไม่เห็นคุณค่าซึ่งกันและกัน หรืออาจจะโกรธและเกลียดกันไปก็ตาม” ซึ่งปัญหาดังกล่าวนี้ บิลล์ สมิท พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่าเทคนิค AIC ใช้แก้ได้

เมื่อเรามองดูปัญหาการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาทำให้เกิดพลังสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาและพัฒนาวิถีชีวิตไทย ดังได้กล่าวมาแล้วก็พบว่าเทคนิค AIC น่าจะให้แนวทางในการดำเนินการแก้ปัญหานี้ได้ โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติดังนี้ คือ

๑. มีการสร้างทีมวิทยากรหรือผู้ประสานงานที่เข้าใจเทคนิค AIC ซึ่งอาจจะเป็นครู อาจารย์ ในสถานศึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้รู้ในหมู่บ้านก็ได้

๒. ต้องศึกษาให้แน่ชัดว่าใคร กลุ่มหรือองค์กรใดมีส่วนได้เสียหรือมีผลกระทบต่อการนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งมาใช้บ้าง และถ้าเป็นไปได้ต้องดูผู้นำกลุ่มต่าง ๆ ในทุกกลุ่ม

ทั้งกลุ่มชาวบ้าน นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ และทุกกลุ่มที่เห็นว่ามีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อจะได้เชิญมาร่วมเทคนิค AIC

๓. เชิญบุคคล กลุ่มคน หรือองค์กร เฉพาะผู้นำมาเป็นตัวแทนวางแผนร่วมกันโดยการ ประชุมปฏิบัติการ (Workshop) ร่วมกันตามระยะเวลาที่เหมาะสมกับเนื้อหาในแต่ละประเด็น โดยกำหนดการวางแผนร่วมกันเป็น ๓ ขั้นตอน คือ

(๑) ขั้นซาบซึ่งคุณค่า (Appreciation) หรือขั้นการสร้างนโยบาย นำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เห็นพ้องและยอมรับกันนั้นมาศึกษาวิเคราะห์ร่วมกัน โดยแบ่งเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ให้มีกลุ่มนักวิชาการ หรือผู้เชี่ยวชาญ และกลุ่มชาวบ้าน หรือกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียอยู่ในกลุ่มต่าง ๆ อย่างละเท่ากัน แล้วให้ที่ประชุมกลุ่มกำหนดหัวข้อ วิธีการ โครงสร้าง และสาระของเรื่องที่จะพิจารณา แล้วให้ทุกคนได้พูดถึงระบบและความคิดหรือจินตนาการของแต่ละคนว่าอยากเห็นสิ่งที่ดีงามอะไรเกิดขึ้น โดยมีกติกาว่า “ห้าม” วิพากษ์วิจารณ์สิ่งที่คนอื่นให้

ความเห็น แต่ละคนต้องเคารพและเห็นคุณค่าในความคิดเห็นของคนอื่น ใช้หลักการประชาธิปไตยให้ทุกคนมีสิทธิ์และโอกาสได้แสดงจินตนาการและความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระเท่าเทียมกัน โดยไม่ยึดติดอยู่กับวัย วุฒิ ชี ตำแหน่ง อำนาจ เกิดอิสรภาพไม่ถูกกดดันหรือบีบคั้นจากสิ่งใด ๆ ทำให้มีความสุข มีความรักความเข้าใจซึ่งกันและกัน เกิดพลังสร้างสรรค์ขึ้นมาอย่างธรรมชาติ

สรรพสิ่งที่ทุกคนในกลุ่มได้แสดงออกมาด้วยคำพูด เมื่อเรียบเรียงสรุปออกมาก็จะเป็นนโยบายของระบบ การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้แก้ปัญหาและพัฒนาวิถีชีวิตตามที่เราต้องการนั่นเองและนโยบายนี้ก็เป็นนโยบายที่คนในระบบร่วมกันสร้างขึ้นมา ไม่ใช่ในนโยบายที่มาจากนักวิชาการหรือเบื้องบนที่สั่งการลงมาเพียง ๑-๒ คน เมื่อเป็นนโยบายที่คนในระบบได้คิดและจินตนาการร่วมกันขึ้น จึงเป็นพันธกรณี (Commitment) ที่มีพลังมหาศาลที่คนในระบบนั้น ๆ จะช่วยกันทำให้ฝันหรือวิสัยทัศน์ (Vision) เป็นจริงขึ้นมาและถ้าเป็นไปได้ควรเปิดโอกาสให้แต่ละคนแปลความคิดหรือจินตนาการที่กำหนดเป็นนโยบายไว้แล้วนั้นออกมาเป็นรูปธรรมหรือเป็นภาพที่เข้าใจง่ายแล้วติดไว้ให้สมาชิกทุกคนเห็น ซึ่งภาพนี้จะช่วยกระตุ้นให้เกิดสุนทรีย์ ความรัก ความละเอียดอ่อนและคุณค่าในสิ่งนั้น ๆ มากขึ้น เพราะภาพเหล่านั้นจะไปกระตุ้นสมองซีกขวาให้ทำงานมากขึ้น

(๒) ชั้นปฏิสัมพันธ์หรือมีอิทธิพลระหว่างกัน (Influence) ถึงแม้ว่าในขั้นแรกจะเห็นว่าทุกคนมีอิสรภาพที่จะคิดหรือจินตนาการได้เต็มที่ก็ตาม แต่โดยข้อเท็จจริงตามธรรมชาติ เมื่อมีกลุ่มคนหรือองค์กรต่าง ๆ เกิดขึ้น ก็จะมีลักษณะผู้นำ (Leadership) เกิดขึ้นมาด้วย เพราะคนย่อมแตกต่างกันในเรื่องสติปัญญาหรือความสามารถ

ทางสมอง (Intelligence Abilities) ประสบการณ์ (Experiences) ที่ได้รับ ตลอดจนความเชี่ยวชาญหรือรอบรู้ (Expertise) ในวิชาชีพหรืออาชีพต่าง ๆ เป็นผลให้เกิดข้อจำกัดในชั้นปฏิสัมพันธ์ ทำให้เกิดมีอิทธิพลระหว่างกัน (Influence) หรือมีผลกระทบต่อกันทั้งทางบวกและทางลบ ชั้นตอนนี้จึงเป็นช่วงสำคัญในการประชุมหรือทำงานร่วมกันภายใต้ข้อจำกัดที่จะต้องทำให้ความมีอิทธิพลต่อกันดังกล่าวแล้วนำไปสู่การสร้างสรรค์ให้ได้ด้วยการอาศัยความซาบซึ้ง ความรักความเข้าใจในขั้นแรกเป็นพื้นฐานส่งให้ผ่านพ้นขั้นนี้ จึงจะเกิดพลังสร้างสรรค์อย่างมหาศาล

ในชั้นปฏิสัมพันธ์หรือมีอิทธิพลระหว่างกันนี้ดำเนินการโดยการแบ่งกลุ่มย่อยเหมือนขั้นแรกแต่ไม่คละปะปนกันเท่าในขั้นแรก เป็นกลุ่มย่อยที่แบ่งตามงานหรือตามความถนัดของสมาชิก โดยแต่ละคนจะช่วยกันพูดให้เป็นรูปธรรมหรือเขียนรูปออกมาว่าถ้าจะให้สิ่งที่กำหนดเป็นนโยบายที่ช่วยกันคิดและฝันไว้ในขั้นแรกสำเร็จเป็นความจริงออกมาได้ จะต้องทำอะไรบ้าง ซึ่งในจุดนี้ก็จะมียุทธศาสตร์และไม่มีอิสระเท่าขั้นที่หนึ่ง เพราะทุกคนจะต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริงและรู้ว่าสามารถจะทำอะไรได้หรือเป็นไปได้และทำอะไรไม่ได้ เมื่อสรุปรายการสิ่งที่ต้องทำหรือควรทำออกมาว่ามีกี่อย่างอะไรบ้าง สิ่งทีกล่าวนี้ก็คือ แผนกลยุทธ์ (Strategic Plan) นั่นเอง และในการทำแผนกลยุทธ์นี้สมาชิกได้ผ่านขั้นซาบซึ้งมาแล้ว ทำให้มองเห็นคุณค่าของระบบทั้งหมดมาก่อนจึงมีพลังสร้างสรรค์มากมายมหาศาลในการคิดและเขียนแผนกลยุทธ์ขึ้นมาและทุกคนหรือทุกกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรู้ว่าต้องการทำหรือไม่ ต้องการทำอะไร และที่สำคัญสิ่งที่แต่ละคนได้พูดออกไปอย่างเปิดเผยได้กลายเป็นพันธะหรือข้อผูกพันทางสังคมที่จะต้องกระทำ

ตามที่ได้ตกลงกันได้ และเมื่อทำแผนกลยุทธ์เสร็จแล้วควรให้มีคณะทำงานซึ่งเลือกจากสมาชิกขึ้นมาตรวจสอบและเรียบเรียงว่าได้ครอบคลุมสิ่งที่ได้ตกลงกันได้ทั้งนโยบายและแผนกลยุทธ์หรือยัง แล้วจัดพิมพ์ส่งให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ไม่ได้เข้าประชุมด้วย และถ้ามีสิ่งใดที่ยังค้างค้ำหรือต้องค้นคว้าเพิ่มเติมก็ทำเสียให้เรียบร้อยในคราวเดียวกันนี้ ก็จะได้นโยบายและแผนกลยุทธ์ที่ดีมาจากสมาชิกทุกคนในระบบ และพร้อมที่จะนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป

(๓) ทัศนควบคุมไปสู่การกระทำ (Control) หรือขั้นสร้างแผนปฏิบัติการ เป็นขั้นการแปลแผนกลยุทธ์ในขั้นที่สองไปสู่แผนปฏิบัติ รวมไปถึงขั้นตอนการลงมือปฏิบัติตามแผนและการติดตามประเมินผลการปฏิบัติ โดยต้องมีการประชุมปฏิบัติการเพื่อซักซ้อมแผนปฏิบัติให้ชัดเจนในแต่ละคน กลุ่มคน องค์กรหรือสถาบันที่เกี่ยวข้อง แต่ทั้งนี้จะต้องมีผู้แทนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมอยู่ด้วย จึงจะทำให้เกิดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโดยทุกคน ทุกกลุ่มหรือสถาบันในระบบมีการประสานสัมพันธ์กันด้วยดี ลดอุปสรรคความขัดแย้งและแรงต่อต้านในระบบได้มาก ทำให้เกิดความ

สำเร็จในงานและเกิดความสุขในหมู่คนที่ร่วมปฏิบัติ
ดังนั้นการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งทั้งนักวิชาการหรือจะเรียกว่าผู้เชี่ยวชาญก็ตามกับชาวบ้านที่ยังแตกต่างกันในฐานะของการสร้าง ซึ่งเป็นเหตุให้มีการละเลยสิ่งดีงามที่บรรพบุรุษสั่งสมกันมากกลับไปนิยมชมชอบภูมิปัญญาภายนอกมากกว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย ทำให้การแก้ปัญหาและพัฒนาวิถีชีวิตไทยมีอุปสรรคและไม่ยั่งยืน หากแต่การนำเอาทฤษฎีและวิธีการบริหารแบบ AIC ดังกล่าวแล้วมาใช้ในการสร้างหรือพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดความกลมกลืนและสอดคล้องร่วมกันในหมู่นักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญกับชาวบ้านในชนบทแล้วก็จะได้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีคุณค่า มีความหมาย มีความรักและเข้าใจและศรัทธาที่จะใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นนั้น ๆ มาทำให้เกิดพลังสร้างสรรค์ทั้งในการแก้ปัญหาของสังคมไทย (ระบบ) และพัฒนาวิถีชีวิตไทย ดังเช่นตัวอย่างที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงมีพระราชดำริให้จัดตั้งศูนย์พัฒนาขึ้นในภูมิภาคต่าง ๆ ก็เป็นการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาแก้ปัญหาและพัฒนาวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น โดยให้นักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญลงไปร่วมทำงานกับชาวบ้านได้อย่างดีและมีสุข

เอกสารอ้างอิง

ประเวศ วสี. การพัฒนาสร้างสรรค์ขององค์กร. กรุงเทพมหานคร : หมอชาวบ้าน, 2535

Kearns, J.M. and Sato, T. New Practices For Development Professionals Development. 89:4
Journal of SID.

กรอบแนวคิดเกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาข้าราชการพลเรือน ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘

* ญาติ ดาวพจน์พรหม

โลกในขณะนี้ มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและตลอดเวลา ประเทศต่าง ๆ กำลังเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งเป็นยุคของโลกไร้พรมแดน อันเนื่องมาจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสาร ประกอบกับเศรษฐกิจระดับโลก เป็นระบบเศรษฐกิจเสรี ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เหล่านี้ได้ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ประเทศไทยต้องแข่งขันกับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ต้องสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจด้วยการพยายามนำประเทศเข้าสู่ประเทศอุตสาหกรรมใหม่ และเป็นศูนย์กลางทางด้านเศรษฐกิจในแถบอินโดจีน ในขณะที่แถบอินโดจีน กำลังก้าวไปสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิตของโลก ในอนาคต กระแสดังกล่าว ได้ส่งผลกระทบต่อการลงทุนอย่างมาก ก่อให้เกิดภาวะการจ้างงานเข้าสู่ตลาดแรงงานมากมายในประเทศ ซึ่งภายใต้สถานการณ์ดังกล่าว ทุกองค์กรจะเผชิญกับสภาพข้อจำกัดและแรงกดดันหลายรูปแบบ โดยเฉพาะในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ ที่ผ่านมา องค์กรต่าง ๆ ได้ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงอย่างถอนรากถอนโคน และแนวคิดเรื่องการรื้อปรับ

ระบบ (Reengineering) ได้รับการกล่าวถึงอย่างกว้างขวาง รัฐจึงต้องมีการเตรียมพร้อมในการรับสถานการณ์เหล่านี้ เพื่อให้สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้

ระบบราชการ เป็นองค์กรขนาดใหญ่ที่มีหน้าที่ในการปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ของรัฐ ต้องมีการปรับเปลี่ยนให้ทันเหตุการณ์ ต้องเปลี่ยนรูปแบบและวิธีการปฏิบัติงานไปสู่การจัดการแนวใหม่ที่ต่างออกไปและมีประสิทธิผลมากขึ้น ระบบราชการจึงจำเป็นต้องคิดค้น แสวงหาช่องทางและเครื่องมือ เพื่อสนองตอบหรือปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม และการแข่งขันในตลาดโลก ปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่ง ที่จะช่วยให้การเปลี่ยนแปลงนี้ประสบความสำเร็จ ก็คือ ข้าราชการ ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีค่าที่สุด และมีส่วนสำคัญที่ช่วยให้ระบบราชการสามารถก้าวไปในทิศทางและบรรลุเป้าหมายที่ต้องการได้ เพื่อให้สามารถรองรับและสนับสนุนภาคเอกชนในการแข่งขันในตลาดการค้าโลก การพัฒนาสมรรถภาพของข้าราชการในเรื่องความรู้ ทักษะ ทักษะคิด และพฤติกรรม ให้สามารถทำงาน และ/หรือบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้มาตรฐานเทียบเคียงกับ

* เจ้าหน้าที่ฝึกอบรม ๖ สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ. และผู้ช่วยเลขานุการ อ.ก.พ. วิสามัญเฉพาะกิจ เพื่อพิจารณากำหนดกรอบนโยบายด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘

ภาคเอกชน จึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น

การพัฒนาข้าราชการในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ผ่านมายังประสบปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาข้าราชการที่ไม่เป็นระบบ การพัฒนาข้าราชการมิได้เกิดขึ้นจากความจำเป็นและความต้องการของหน่วยงาน นอกจากนี้ การวางแผนฝึกอบรมและการขอจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายในการพัฒนาข้าราชการเป็นรายปี ก็เป็นอีกปัญหาหนึ่งที่ทำให้การพัฒนาข้าราชการในภาพรวม ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

อนึ่ง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ ก็ได้มีการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ (Paradigm) ในการวางแผนพัฒนาประเทศใหม่ เพื่อให้สามารถจัดการให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อเนื่อง คือความสมดุลระหว่างการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมถาวร โดยการกำหนดให้การพัฒนาคนเป็นวัตถุประสงค์หลักของการพัฒนาประเทศ ฉะนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางดังกล่าว การกำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาข้าราชการในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ จึงควรกำหนดทิศทางการพัฒนาข้าราชการพลเรือนให้ชัดเจนเนื่องด้วย การพัฒนาทรัพยากรบุคคลคือการลงทุน ที่คาดหวังผลสำเร็จในอนาคต ซึ่งครอบคลุมทั้งด้านการพัฒนาและบำรุงรักษาระดับความรู้ทักษะที่เหมาะสม และการปรับทัศนคติและพฤติกรรมให้สอดคล้องกับลักษณะงาน และวัฒนธรรม (โกวิทย์ กังสนันท์ : การใช้ประโยชน์ทรัพยากรเทคโนโลยีฝึกอบรมในหน่วยงาน, ตุลาคม ๒๕๓๗) ทั้งนี้ เพื่อให้พ้นจากความล้าหลังและครอบคลุมขอบเขตของการพัฒนา ๓ ด้าน ได้แก่

๑) การพัฒนาบุคคล (Individual

Development) คือการพัฒนาโดยมีเป้าหมายให้บุคคลมีความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่เหมาะสมในการทำงาน

๒) การพัฒนาสายอาชีพ (Career Development) คือการพัฒนาโดยมีเป้าหมายให้บุคคลมีองค์ความรู้เฉพาะทาง เพื่อความก้าวหน้าในสายอาชีพ และวิชาชีพ

๓) การพัฒนาองค์การ (Organizational Development) คือการพัฒนาที่เน้นภาพรวมขององค์การ เพราะการพัฒนาองค์การจะไม่ได้ผลคุ้มค่า หากการพัฒนาบุคคลไม่ได้ผลเท่าที่ควร

โดยมีวัตถุประสงค์องค์การพัฒนาข้าราชการ คือ

๑) พัฒนาข้าราชการบรรจุใหม่ เกี่ยวกับงานในหน้าที่ วิธีปฏิบัติงาน ระเบียบแบบแผนราชการ เพื่อให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นให้พร้อมที่จะปฏิบัติงานได้

๒) พัฒนาสมรรถภาพของข้าราชการในตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันในเรื่อง ความรู้ ทักษะ และทัศนคติ ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เช่น เปลี่ยนแปลงนโยบาย วิธีการทำงาน หรือมีการนำวิชาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้

๓) พัฒนาสายอาชีพเพื่อเตรียมข้าราชการให้ก้าวหน้าในหน้าที่ตำแหน่งที่สูงขึ้น เมื่อข้าราชการในระดับปฏิบัติทำงานไประยะหนึ่ง ลักษณะการปฏิบัติงานย่อมเปลี่ยนแปลงไปเพราะมีหน้าที่ความรับผิดชอบสูงขึ้น

๔) พัฒนาข้าราชการระดับผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารงานและบริหารคน เนื่องจากมีความรับผิดชอบสูงขึ้นและเปลี่ยนแปลงไปจากข้าราชการปฏิบัติ นอกจากนี้ยังต้องทำหน้าที่บังคับบัญชา

๕) พัฒนาจรรยาบรรณของข้าราชการ

ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๖/๕๙๔๕ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๕ ซึ่ง คณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้บรรจุและสอดแทรกเรื่อง จรรยาบรรณของข้าราชการพลเรือนไว้ในหลักสูตร การฝึกอบรม และพัฒนาข้าราชการทุกระดับ

สำหรับนโยบายการพัฒนาข้าราชการ ควร ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้ คือ

๑. ให้การพัฒนาทรัพยากรบุคคลเป็นการ ลงทุนอย่างหนึ่งของรัฐ และจะมีผลต่อการลงทุน ด้านอื่น ๆ รัฐพึงสนับสนุนเงินงบประมาณ ตลอด จนทรัพยากรด้านการพัฒนาบุคคลอื่น ๆ อย่าง จริงจัง

๒. มุ่งพัฒนาผู้บริหารเพื่อเสริมสร้าง ประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการ ดังนี้

๒.๑ พัฒนาผู้บริหารเพื่อให้มีความ สามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ มีความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ การมองการณ์ไกล และมีความ เป็นผู้นำ

๒.๒ ปรับเปลี่ยนทัศนคติของผู้บริหาร จากการควบคุมดูแลเป็นการกำกับส่งเสริม

๒.๓ พัฒนาผู้บริหารระดับสูงของ หน่วยงานให้ตระหนักถึงความสำคัญและความ รับผิดชอบของการพัฒนาทรัพยากรบุคคล

๓. มุ่งพัฒนาข้าราชการ เพื่อเสริมระบบ ราชการให้มีประสิทธิภาพ โดยอาศัยกลไกการ พัฒนาข้าราชการเข้าไปเสริม

๓.๑ พัฒนาข้าราชการทุกคนทุกระดับให้มีความรู้ความสามารถ เพื่อให้ทำงานอย่าง มีประสิทธิภาพอย่างเป็นระบบ

๓.๒ พัฒนาข้าราชการให้มีความรับ ผิดชอบ และมีจิตสำนึกของการให้บริการมีจริยธรรม และมีคุณภาพในการปฏิบัติราชการ

๓.๓ พัฒนาข้าราชการอย่างทั่วถึง ทั้ง

สายงานทั่วไปและสายวิชาชีพ ตามความต้องการ ของรัฐและหน่วยงาน

๓.๔ พัฒนาระบบการวางแผนกำลังคน ในทุกส่วนราชการ

๔. มุ่งพัฒนาทักษะการทำงานให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอัน ได้แก่

๔.๑ จัดทำระบบข้อมูล ด้านการ พัฒนาทรัพยากรบุคคล และสร้างเครือข่ายข้อมูล ในด้านทรัพยากรบุคคลระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ

๔.๒ จัดทำระบบการพัฒนาคุณภาพ งานเพื่อการปรับปรุงและลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๔.๓ พัฒนาข้าราชการให้สามารถ นำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน และ/หรือ การบริการอย่างมีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตามควรกำหนดกลยุทธ์เพื่อรองรับนโยบายการพัฒนาข้าราชการดังกล่าว คือ

๑. ข้าราชการทุกคนต้องได้รับการพัฒนา อย่างเป็นระบบและทั่วถึง ตามความต้องการของ รัฐและหน่วยงานเพื่อให้สามารถทำงานได้อย่าง มีประสิทธิภาพ และเพื่อให้พ้นจากความล้าหลังและ ล้าสมัย

๒. กำหนดสัดส่วนเงินงบประมาณเพื่อ การพัฒนาข้าราชการที่เหมาะสม

๓. กำหนดสัดส่วนระยะเวลาการพัฒนา ข้าราชการเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง

๔. ให้จัดทำแผนพัฒนาอาชีพ (Career Development Plan) ของข้าราชการทุกตำแหน่ง

๕. นำระบบและวิธีการพัฒนาคุณภาพ งานมาใช้ในราชการ

๖. จัดทำระบบข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนา ข้าราชการและการใช้ประโยชน์ในการพัฒนา ข้าราชการ

๗. จัดทำระบบประเมินผลและติดตามผล
การพัฒนาข้าราชการ

๘. ให้เอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา
ข้าราชการ

หากจะพัฒนาข้าราชการให้เป็นไปตาม
วัตถุประสงค์ และนโยบายการพัฒนาข้าราชการ
ที่กำหนดไว้ จำเป็นต้องมีการจัดสรรทรัพยากรเพื่อ
การพัฒนาข้าราชการ อันได้แก่

๑. กำหนดให้มีการจัดสรรเงินงบประมาณ
ในลักษณะที่สอดคล้องกันระหว่างแผนงาน แผนเงิน
และแผนคน

๒. ให้มีการจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อ
สนับสนุนการนำเครื่องอำนวยความสะดวก และ
วัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย และจำเป็นในกระบวนการ
พัฒนาบุคคล เพื่อเป็นการเพิ่มขีดความสามารถใน
การพัฒนาข้าราชการ

๓. ระดมทรัพยากรจากภาคเอกชน และ
ให้มีการประสานทรัพยากรระหว่างภาครัฐ เพื่อให้
เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

การพัฒนาข้าราชการจะบรรลุตามวัตถุประสงค์
และนโยบายที่กำหนดไว้ นอกจากจะต้อง
อาศัยกลยุทธ์ และการจัดสรรทรัพยากรเพื่อการ
พัฒนาข้าราชการดังกล่าวข้างต้นแล้วยังจำเป็นต้อง
มีการพัฒนาและปรับปรุงระบบ และปัจจัยอื่น ๆ
ขององค์การควบคู่กันไปด้วย คือ

๑. พัฒนาระบบราชการเพื่อรองรับระบบ
การแข่งขันที่จะมีขึ้นในอนาคต

๑.๑ พัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติ
งานของหน่วยงานให้เป็นอย่างรวดเร็ว

๑.๒ พัฒนาระบบราชการให้มีความ

เป็นวิชาชีพ

๑.๓ พัฒนาระบบราชการให้มีขนาด
เล็กกะทัดรัด

๑.๔ พัฒนาระบบราชการให้มีการ
ปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานโดย ๑. ลดบทบาทรัฐให้
น้อยลง ๒. รัฐบาลต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้
เอกชนเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นและเข้ามามี
บทบาทในการสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐ
มากขึ้น และเน้นการให้เอกชนรับงานของรัฐไปทำ
หรือเข้ามามีส่วนร่วมในการกิจต่าง ๆ มากขึ้น

๑.๕ พัฒนาระบบบริหารราชการ ด้วย
การลดการรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลาง กระจาย
อำนาจหรือมอบอำนาจให้ส่วนภูมิภาคหรือท้องถิ่น
ให้มากที่สุด

๑.๖ ปรับปรุงระเบียบวิธีปฏิบัติ
ราชการให้มีความเรียบง่ายยืดหยุ่น พร้อมทั้งจะปรับ
ตัวเองอยู่ได้เสมอ

๒. สร้างระบบแรงจูงใจในการปรับปรุง
ประสิทธิภาพการทำงาน โดยกำหนดให้การพัฒนา
ข้าราชการ การประเมินผลงาน และการเลื่อนขั้น
ดำรงตำแหน่ง เป็นเงื่อนไขที่เป็นไปในทิศทาง
เดียวกัน

๓. ปรับปรุงด้านการจัดองค์กร และบทบาท
ภาครัฐในประเด็นสำคัญ คือ

๓.๑ ปรับบทบาทภาครัฐจากผู้ควบคุม
เป็นบทบาทของการกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุน
และบริการประชาชน

๓.๒ ปรับลดภารกิจบางประการ โดย
กำหนดเป็นภารกิจที่รัฐควรดำเนินการ และภารกิจ
ที่รัฐควรมอบให้เอกชนดำเนินการ

บทความคณะกรรมการประกวด

วันข้าราชการพลเรือน ประจำปี ๒๕๓๙

รางวัลที่ ๑

ใช้ร่มพระบารมี

นายโอภาส เสวิกุล

“...เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม...”

กระแสพระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ที่รับสั่งท่ามกลางมหาสมาคม ในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ถือได้ว่าเป็นพระปฐมบรมราชโองการที่พิสดารให้ชาวโลกได้เห็นอย่างแน่ชัดว่า ตลอดระยะเวลา ๕๐ ปี ที่ทรงครองสิริราชสมบัติ ได้ทรงดำรงมั่นในทศพิธราชธรรมอย่างไม่เสื่อมคลาย จึงทำให้ประเทศชาติรอดพ้นจากวิกฤตการณ์ที่จะนำไปสู่ภัยสงครามและความแตกแยก ตลอดจนพสกนิกรทุกหมู่เหล่ามีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี ภายใต้ร่มพระบารมีมาจนตราบนานเท่านาน

ดังนั้น ในฐานะที่ ข้าราชการ นอกจากจะเป็นพลกนิกรแล้ว ยังเป็นข้าในพระองค์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นผู้ปฏิบัติงานต่างพระเนตรพระกรรณ เป็นผู้ทำงานให้แก่แผ่นดินและชาติบ้านเมือง จึงควรที่จะปฏิบัติตนตามรอยพระยุคลบาท ด้วยการยึดถือหลักทศพิธราชธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ดังที่สมเด็จพระญาณสังวรสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายกได้ประทานพระโอวาทแก่ข้าราชการเนื่องในโอกาสขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๓๘ ว่า

“...ข้าราชการดีมีศีลธรรมหรือมีทศพิธราชธรรมเป็นหลักในการปกครองแล้ว ประชาชนจะอยู่เป็นสุข...”

ทั้งนี้ เนื่องจากทศพิธราชธรรม หรือ ธรรมะ ๑๐ ประการสำหรับพระราชานี้เป็นหลักธรรมที่ข้าราชการทั้งหลายจะต้องยึดถือและพึงปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เพื่อให้เกิดความสุข ความเจริญแก่ตนเองและประชาชนส่วนรวม เพราะได้มีการวิจัยออกมาแล้วว่า ข้าราชการเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญในการก่อให้เกิดความเจริญผาสุก หรือความเสื่อมทรามเลวร้ายแก่บ้านเมือง ถ้าข้าราชการดีมีศีลธรรม หรือมีทศพิธราชธรรมเป็นหลักประจำใจในการปฏิบัติหน้าที่แล้ว บ้านเมืองก็จะร่มเย็นเป็นสุข ประชาชนก็จะมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีไม่เป็นที่เดือดร้อน

สำหรับทศพิธราชธรรมข้อแรก ที่ข้าราชการทุกคนพึงยึดถือปฏิบัติอย่างจริงจัง คือ ความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเน้นย้ำในเรื่องนี้เป็นอย่างมาก ดังเช่น พระบรมราชโองการที่พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน เนื่องในโอกาสวันข้าราชการพลเรือน ปีพุทธศักราช ๒๕๓๖ ที่ อัญเชิญมานี้

“...ข้าราชการมีหน้าที่สำคัญส่วนหนึ่ง ที่จะต้องประพฤติปฏิบัติต่อบุคคลทั้งปวง ด้วยความสุจริต
จริงใจ...”

นอกจากนี้แล้วในโอกาสที่คณะผู้บริหารงานเร่งรัดพัฒนาชนบทระดับผู้ว่าราชการจังหวัด
เข้าเฝ้าฯ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๑๒ ทรงมีกระแสพระราชดำรัส
ตอนหนึ่งว่า

“...การพัฒนาชนบทเป็นงานที่สำคัญ ต้องทำด้วยความสุจริตใจ มีใจมุ่งที่จะหากินด้วยวิธีการ
ใด ๆ ใครอยากหากินขอให้ลาออกจากตำแหน่ง เพราะว่าถ้าทำผิดพลาดไปแล้วบ้านเมืองเราล่มจม...”

ดังนั้น ผู้ที่เป็นข้าราชการทุกคนจะต้องสนองพระบรมราโชบายและพระมหากรุณาธิคุณด้วยการ
ยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ทำการใด ๆ ที่เป็นการล่อไปในทางทุจริตหรือประพฤติมิชอบ เพื่อแสวง
หาประโยชน์แก่ตนเองและพรรคพวกเป็นอันขาด ซึ่งความซื่อสัตย์สุจริตนี้รวมไปถึง การซื้อตรงต่อเวลา
ในการปฏิบัติหน้าที่ด้วย โดยปฏิบัติตามรอยพระยุคลบาท ที่ได้ทรงอุทิศเวลาในการปฏิบัติพระราชภารกิจ
เพื่อความเจริญของประเทศชาติ และเพื่อความผาสุกของประชาชนอย่างแท้จริง

หลักธรรมอีกข้อหนึ่งในทศพิธราชธรรมที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงดำรงมั่นตลอด
ระยะเวลา ๕๐ ปีที่เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติอันยังประโยชน์สุข ให้แก่มหาชนชาวสยามโดยถ้วนหน้า
คือ การไม่เบียดเบียน นอกจากพระองค์จะไม่เคยทรงทำให้ผู้ใดได้รับความเดือดร้อนแล้ว ยังทรงมี
พระมหากรุณาธิคุณแก่ทุกคน โดยไม่เลือกเชื้อชาติศาสนา และฐานะความเป็นอยู่ ด้วยการพระราชทาน
ความช่วยเหลือแก่ผู้ที่ประสบเคราะห์กรรม มีความทุกข์ยากเป็นประจำเสมอมา รวมทั้งได้ทรงขอให้
ข้าราชการซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานให้แก่ประเทศชาติและประชาชนยึดถือหลักธรรมในข้อนี้ ดังจะเห็นได้จาก
พระราชดำรัสที่พระราชทานแก่คณะกรรมการอำนวยการ คณะกรรมการบริหารและประธานคณะ
กรรมการสาขาของสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ณ พระตำหนัก
จิตรลดารโหฐาน เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๑๒ ที่ว่า

“...การไปตรวจราชการของผู้ใหญ่ถ้ามีการเลี้ยงก็พอใจ แต่ว่าเงินนั้นเอามาจากไหน บางครั้ง
ก็ไปเรียกรายจากข้าราชการชั้นผู้น้อย ทำให้ได้รับความเดือดร้อน บางทีก็ไปขูดรีดจากพ่อค้า ซึ่งพ่อค้าก็
หากินด้วยการค้าถือว่าเป็นการลงทุน เพื่อเวลาไปติดต่อขออะไรจากทางราชการจะได้รับความสะดวก
หรือไม่อย่างนั้นก็ไปเบียดเบียนจากราษฎร...”

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ได้อัญเชิญมานี้ ย่อมแสดงให้เห็นว่า ไม่
ทรงมีพระราชประสงค์ที่จะให้ข้าราชการไปเบียดเบียนรังแกผู้ใดให้ได้รับความเดือดร้อน รวมทั้งได้ทรงเน้น
ให้ข้าราชการทุกคนอำนวยความสะดวก และช่วยเหลือประชาชนที่ไปติดต่อราชการ เนื่องจากทรงเห็นว่
การบริการประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ยากจนหรืออยู่ห่างไกลในชนบท ควรเป็นหน้าที่ของทางราชการ
ที่ประชาชนไปติดต่องาน ที่อำเภอหรือหน่วยงานต่าง ๆ ถ้าไม่ให้เงินแก่เจ้าหน้าที่ก็จะต้องคอยตั้งแต่
เข้าจนค่ำ บางทีก็ไม่ได้เรื่อง ต้องเที่ยวไปเที่ยวมาหลายครั้ง เสียทั้งเวลาและเสียทั้งเงินที่เป็นค่าพาหนะ
หรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในการเดินทาง อย่างนี้ทรงถือว่าเป็นการเบียดเบียนประชาชนให้ได้รับความทุกข์ยาก
เดือดร้อน เป็นสิ่งที่ข้าราชการไม่ควรจะประพฤติปฏิบัติ รวมทั้งจะต้องทำตนให้เป็นທີ່พึ่งของประชาชน
อย่างแท้จริง ดังที่ได้มีพระบรมราโชวาทเนื่องในโอกาสพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์แก่ข้าราชการ

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อวันศุกร์ที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๑๓ ว่า

“...ทางฝ่ายประชาชนไม่มีที่พึ่ง ไม่มีผู้ใดเอาใจใส่ ทำให้ต้องหันหน้าไปพึ่งผู้กว้างขวาง ผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น จึงเป็นหน้าที่ของข้าราชการที่จะต้องปฏิบัติงานเพื่อให้การบริการของราชการได้เข้าถึงประชาชนโดยทั่วถึงและด้วยความสุจริต...”

การที่ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่เบียดเบียนผู้ใดให้ได้รับความทุกข์ยากเดือดร้อน อันเป็นการเจริญรอยพระยุคลบาทและสนองพระมหากรุณาธิคุณ ย่อมจะทำให้บ้านเมืองมีความสงบเรียบร้อยและประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี นอกจากนี้แล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ยังมีพระราชประสงค์ที่จะให้ข้าราชการทุกคนยึดมั่นในเมตตา อันเป็นหลักธรรมข้อหนึ่งในทศพิธราชธรรม ดังพระราชดำรัสพระราชทานแก่คณะกรรมการจัดงานวันนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๑๒ ว่า

“...ถ้าเราจะปกครองหรือช่วยให้บ้านเมืองมีความสงบเรียบร้อย เราจะปฏิบัติตรงตามกฎหมายทั้งหมดไม่ได้ จะต้องคำนึงถึงหลักนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์ไปพร้อม ๆ กัน ต้องอยู่ด้วยกันด้วยความอ่อนน้อมถ่อมใจไม่กดขี่ซึ่งกันและกัน...”

การที่ข้าราชการจะยึดถือหลักของกฎหมายและระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ อย่างตรงไปตรงมาโดยไม่คำนึงถึงสภาพของความเป็นจริงและปัญหาที่เกิดขึ้น ทำงานโดยขาดเมตตาธรรม ย่อมทำให้ประชาชนได้รับความลำบากเดือดร้อนซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไม่ทรงมีพระราชประสงค์จะให้ข้าราชการปฏิบัติแบบนี้ เพราะเป็นการทำงานแบบเอาตัวรอดไม่เป็นที่พึ่งของประชาชน เนื่องจากงานทุกอย่างจะสำเร็จด้วยดีต้องอาศัยความอ่อนน้อมถ่อมใจ ทรงย้ำอยู่เสมอว่า ในการปกครองนั้นบางทีกฎหมายบ้านเมืองก็ไปไม่ถึงประชาชน หลักที่ว่าทุกคนต้องทราบและทำตามกฎหมายนั้น บางครั้งก็ใช้ไม่ได้ เพราะว่าการกฎหมายไม่ถึงประชาชน เป็นความผิดของทางราชการที่ไม่สามารถจะนำกฎหมายไปให้ถึงประชาชน ดังนั้น การปฏิบัติหน้าที่ราชการ นอกจากจะยึดถือในเรื่องของกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับแล้ว ยังจะต้องมีหลักธรรม คือ ความเมตตาประกอบด้วยจึงจะเกิดความเรียบร้อยและร่มเย็นเป็นสุขโดยทั่วหน้า

ดังนั้น ในวโรกาสที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติ ครบปีที่ ๕๐ ในปี ๒๕๓๙ นี้ ซึ่งพลกนิกรทั้งมวลมีความปลื้มปิติยินดี และถือเป็นมิ่งมหามงคลเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากตลอดระยะเวลา ๕๐ ปี แห่งการเถลิงถวัลยราชสมบัติ แห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน พระองค์ได้ทรงดำรงมั่นในทศพิธราชธรรม จึงทำให้ประเทศชาติมีความมั่นคงปลอดภัยบ้านเมืองมีความเจริญก้าวหน้า และอาณาประชาราษฎร์ทุกหมู่เหล่ามีความเป็นอยู่ที่ดี และสุขสบายภายใต้ร่มพระบารมี

ด้วยเหตุนี้จึงควรที่ข้าราชการทุกคนซึ่งเป็นข้าพระองค์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และเป็นผู้ที่ได้รับความไว้วางใจให้ทำงานต่างพระเนตรพระกรรณในการบริหารประเทศชาติ และช่วยเหลือประชาชน จึงควรที่จะเจริญรอยพระยุคลบาทในการปฏิบัติราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีความเมตตา ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัย และจรรยาบรรณอย่างเคร่งครัดเพื่อเป็นการสนองพระมหากรุณาธิคุณ สมกับที่ได้ชื่อว่าเป็นข้าราชการ และผู้ทำงานให้ประชาชนขึ้นใจอย่างแท้จริง

บทความขณะกาประกวต

วันข้าราชการพลเรือน ประจำปี ๒๕๓๔

รางวัลที่ ๒

ใ้ร่วมพระบารมี

นายเสริมเกียรติ วิทิตเวท

ประเทศไทยมีสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นหลักของบ้านเมือง เป็นเครื่องหมายแห่งความรุ่งเรือง และเป็นศักดิ์ศรีเชิดชูชาติไทย พระมหากษัตริย์ทรงเป็นศูนย์รวมจิตใจไทยทั้งชาติ อาณาประชาราษฎร์ได้รับความสุขร่มเย็นด้วยพระมหากรุณาเทิดทูนบูชาพระมหากษัตริย์เหนือยั้งสิ่งใด สายใยความผูกพันระหว่างพระมหากษัตริย์กับราษฎรแนบแน่นตรึงตรา สืบสานต่อกันมาถึงปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช เสด็จขึ้นเสวยสิริราชสมบัติภายหลังที่ประเทศไทยเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นประชาธิปไตยแล้ว ซึ่งตามรูปแบบการปกครองที่ไทยรับมาจากต่างประเทศนี้ พระองค์จะทรงรับหน้าที่เป็นเพียงพระประมุข มิได้มีอำนาจบริหารปกครอง แต่สำหรับประเทศไทยเรา ความผูกพันระหว่างพระมหากษัตริย์กับพลสกนกรที่มีมานานนับพันปี ย่อมยากที่พระมหากษัตริย์จะทรงละทิ้งราษฎรไปได้ โดยเฉพาะพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว องค์พระมหากษัตริย์ของชาวไทยในปัจจุบันแล้ว ทรงรักใคร่ห่วงใยราษฎรยิ่งกว่าสิ่งใด จึงปรากฏว่า ได้ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจในขอบเขตของรัฐธรรมนุญ เพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขช่วยเหลือราษฎร ด้วยทศพิธราชธรรมจริยาดังสมเด็จพระบรมบูรพกษัตริย์ที่ผ่านมา

ผู้ที่ติดตามพระราชกรณียกิจ จะเห็นพระองค์ทรงงานใกล้ชิดราษฎรมาตลอด ตั้งแต่ครั้งเสด็จนิวัติประเทศไทย เริ่มด้วยการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรทั่วประเทศ เพื่อทอดพระเนตรความเป็นอยู่ของพลสกนกร เมื่อราษฎรประสบภัยธรรมชาติ พระองค์ก็เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมทุกครั้ง พร้อมทั้งทรงนำสิ่งของไปพระราชทาน เมื่อประเทศถูกคุกคามจากภัยคอมมิวนิสต์ ทหารตำรวจต้องพลีชีวิตป้องกันประเทศ แม้จะเป็นเขตอันตรายเพียงใด พระองค์ก็ได้ทรงห่วงใยที่จะเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมผู้ปฏิบัติหน้าที่เหล่านั้น ครั้นประเทศเข้าสู่ยุคพัฒนาประชาชนก็ได้รับพระกรุณาพระราชทานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่าง ๆ อันเป็นทางนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น พระราชกรณียกิจที่กล่าวนี้ ได้มีส่วนส่งเสริมการบริหารปกครองบ้านเมืองก้าวไปสู่ความเจริญพัฒนาประชาชนมีความผาสุกร่มเย็นเป็นแบบอย่างให้ผู้บริหารประเทศแต่ละสมัยน้อมนำไปปฏิบัติตลอดมา

นับเป็นบุญวาสนาของประชาชนคนไทย ที่มีองค์พระประมุขทรงดำรงมั่นคงในทศพิธราชธรรม

อันได้นำเกียรติภูมิของชาติไทยไปปรากฏในนานาประเทศ และเป็นเหตุแห่งความภาคภูมิใจของข้าราชการ ซึ่งรับหน้าที่บริหารปกครองบ้านเมืองได้เจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาท สร้างสรรค์ความเจริญรุ่งเรืองแก่ประเทศชาติและประชาชน สนองพระมหากรุณาธิคุณตลอดมา

นอกจากทรงดำรงมั่นคงในทศพิธราชธรรมเป็นพระราชจรรยาวัตรตามนิติราชประเพณี ที่พระบรมกษัตริย์ทรงปฏิบัติสืบมาแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ยังได้ทรงบำเพ็ญพระองค์พร้อมบริบูรณ์ตามคติแห่งพระพุทธศาสนา พระองค์ทรงถึงพร้อมด้วยอรรถประโยชน์ปัจจุบัน ได้แก่การทรงตั้งมั่นอยู่ในคุณธรรมความดีเป็นเบื้องต้น แล้วทรงใช้คุณธรรมความดีนั้นเป็นพลังในการบำเพ็ญพระราชกรณียกิจ เพื่อยังให้เกิดอรรถประโยชน์ในอนาคตด้วยศรัทธา ศีล บริจาคะ และปัญญา เพื่อการถึงพร้อมในอรรถประโยชน์สูงสุดต่อไป ข้าราชการทั้งหลายซึ่งมีหน้าที่อำนวยประโยชน์สุขแก่ประชาชนสมควรฝึกตนด้วยการเจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาท ในการถึงพร้อมด้วยศรัทธา ศีล บริจาคะ และปัญญา เพื่อนำความสุขมาสู่สังคม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงถึงพร้อมด้วยศรัทธา ในฐานะทรงเป็นประมุข ทรงพระราชศรัทธาในการบำเพ็ญพระราชกรณียกิจ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของพลนิกรอย่างต่อเนื่องยาวนาน โดยมีได้ทรงท้อแท้เหน็ดเหนื่อย แต่กลับทรงห่วงใยเสมอ ดังมีพระราชดำรัสพระราชทานแก่คณะบุคคลต่าง ๆ ในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๖ ว่า

“ทำงานมาเป็นเวลาถึง ๔๗ ปีแล้วสภาพหรือสถานการณ์ของประเทศก็ยังคงมีความยุ่งยากมิใช่น้อยในทุกด้าน ในด้านการทำมาหากินก็ตาม ในด้านความเป็นอยู่ก็ตาม หรือในด้านระเบียบในการปกครองหรือในการอาชีพ แม้สถานะทางความมั่นคงก็ยังไม่ดีตามที่ควรจะเป็น ข้อนี้ก็มีความหนักใจเพราะหมายความว่างานที่ทำมานั้น แม้มีผลก็ตาม แต่ยังไม่พอ จะต้องให้มีผลดียิ่งขึ้น”

ข้าราชการในฐานะเป็นเจ้าของหน้าที่ของรัฐ ต้องมีศรัทธาในหน้าที่ ในเกียรติศักดิ์ศรีของข้าราชการ ในงานบริหารบ้านเมือง หากระบบราชการล้มเหลว ประเทศชาติก็ตั้งอยู่ไม่ได้ จึงต้องเอาใจใส่ในภารกิจที่รับผิดชอบ ตั้งมั่นในศรัทธาต่อหน้าที่ ถือปฏิบัติตามพระบรมราโชวาทที่พระราชทานแก่ข้าราชการว่า “ในการปฏิบัติราชการนั้น ขอให้ทำหน้าที่เพื่อหน้าที่อย่านึกถึงบำเหน็จรางวัลหรือผลประโยชน์”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงถึงพร้อมด้วยศีล ทรงยึดมั่นในหลักธรรมคำสอนแห่งพระพุทธศาสนา อีกทั้งยังทรงบำเพ็ญสมาธิวิปัสสนาภาวนา จนทรงเข้าพระราชหฤทัยลึกซึ้งในพระสัทธรรม ดังเห็นได้จากพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสที่พระราชทานไว้ ส่วนใหญ่จะแทรกด้วยหลักธรรมคำสอนให้เป็นอุทาหรณ์อนุสติเสมอ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก เคยมีพระดำรัสว่า “พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงปฏิบัติพระราชภารกิจทางพระพุทธศาสนาอย่างสมบูรณ์มาตั้งแต่พระชนมพรรษาอย่างน้อย”

ข้าราชการพึงเจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาท ในการถึงพร้อมด้วยศีลตั้งมั่นในปัญญาศีลเป็นอย่างต่ำ และน้อมนำพระสัทธรรมเป็นสิ่งนำทางไปสู่ความสำเร็จในหน้าที่การงาน ข้าราชการที่มีเมตตา กรุณา ชื่อสัตย์สุจริต จะสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่สถาบัน ข้าราชการที่สำรวมในกามกิเลส สำรวมในวาจา ย่อมก่อเกิดศรัทธาแก่ประชาชน และข้าราชการที่งดเว้นสุราเมรัย ย่อมปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงถึงพร้อมด้วยปรีชาคะ ทรงเสียดลพระราชมหาราชทรัพย์ส่วนพระองค์ เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญแก่ประเทศ จนเป็นแบบอย่างให้เกิดการบริจาคโดยเสด็จพระราชกุศลเพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ทรงเสียดลความสุขส่วนพระองค์เพื่อความสุขของพลกนิกร พระราชมหาราชทรัพย์ส่วนใหญ่มะมาจากพระราชดำริในปรีชาคะนี้เสมอ ดังตัวอย่างพระราชดำริส เช่น

“ตามข่าวที่ท่านได้ทราบได้เห็นว่าได้ไปประกาศโฆษณาว่าจะตั้งโรงสีและจะตั้งสหกรณ์ผู้บริโภคข้าว อันนี้ แม้จะไม่ใช่เรื่องของตัวเอง ไม่ใช่เรื่องของคนในตำแหน่งนี้ อย่างนี้จะตั้งโรงสีหรือจะตั้งสหกรณ์ผู้บริโภค ก็จะทำ ทำเพื่อที่จะเป็นแนวทางอย่างหนึ่งเพื่อขจัดปัญหาสองประการ คือความเดือดร้อนของชาวนาในการจำหน่ายข้าวเปลือก กับความเดือดร้อนของแต่ละคนที่กิน”

ข้าราชการพึงเจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาทในการถึงพร้อมด้วยปรีชาคะ ข้าราชการที่ขาดกำลังทรัพย์เพราะรายได้น้อย ก็อาจสละกำลังกาย กำลังใจ กำลังปัญญา อุทิศตนเพื่อสนองพระมหากรุณาธิคุณในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขช่วยเหลือประชาชนให้สมนามว่า “ข้าราชการ” อันมีความหมายคือผู้แบ่งเบาภาระการงานของพระมหากษัตริย์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงถึงพร้อมด้วยปัญญา ดังปรากฏว่า โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่าง ๆ ล้วนมาจากพระราชปรีชาชาญฉลาดล้ำ ประชาชนคงจำได้ติดตามในภาพทรงงานแก้ปัญหาหน้าท่วม และแก้ปัญหาการจราจรที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ ทรงอธิบายวิธีปฏิบัติอย่างแจ่มชัดเป็นขั้นเป็นตอน มองเห็นความสำเร็จเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ ยังไม่รวมปัญหาอื่นที่ทรงแก้ไขอีกมากมาย

ข้าราชการพึงเจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาทในการถึงพร้อมด้วยปัญญา ข้าราชการเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ เพราะผ่านการเลือกสรรมาแล้ว ควรใช้ศักยภาพด้านปัญญาให้เต็มที่ มีความคิดเด่นล้ำ เป็นผู้นำทางปัญญาของประชาชน สร้างผลงานให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธา มิให้ต้องถูกตราว่าล้าหลังกว่าภาคเอกชน

ในมหามงคลสมัยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ทรงครองสิริราชสมบัติ มาครบ ๕๐ ปี ใน พ.ศ. ๒๕๓๙ นี้ นับเป็นโอกาสที่ข้าราชการทั้งหลายจะได้แสดงความจงรักภักดี ด้วยการปฏิบัติหน้าที่เจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาท นำประเทศชาติให้เจริญวัฒนา นำประชาชนให้มีความสุขสวัสดิ เพื่อธำรงค์ศักดิ์ศรีแห่งข้าราชการสนองพระมหากรุณาธิคุณสืบไป.

บทความขนะการประกวด
วันข้าราชการพลเรือน ประจำปี ๒๕๓๙

รางวัลชมเชย
ใ้รับพระบารมี
นางบุญเรือน ทองปิ่น

จากพระปฐมพระราชโองการที่ว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงประกาศ ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณ ในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๑๓ ใ้รับพระบารมีของพระองค์ ที่ทรงครองราชย์เป็นเวลา ๕๐ ปี แผ่นดินไทยมีแต่ความร่มเย็นเป็นสุข เพราะพระองค์ทรงดำรงไว้ซึ่งทศพิธราชธรรม ทรงเป็นนิมิตหมายของความรักชาติ ความสามัคคี ความเสียสละ ความอดทน และความเมตตากรุณา ต่อชนทุกชั้น สำหรับข้าราชการพลเรือนนั้น ได้มีพระบรมราโชวาท พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือนเป็นประจำทุกปี มีข้อคิดที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการหลากหลายดังพระบรมราโชวาทตอนหนึ่งว่า “การทำงานให้สำเร็จขึ้นอยู่กับความสามารถสองอย่างเป็นสิ่งสำคัญ คือสามารถในการใช้วิชาความรู้อย่างหนึ่ง สามารถในการประสานสัมพันธ์กับผู้อื่นอีกอย่างหนึ่ง ทั้งสองประการนี้ ต้องดำเนินควบคู่กันไป และจำเป็นต้องกระทำด้วยความสุจริตกาย สุจริตใจ ด้วยความคิดความเห็นที่เป็นอิสระปราศจากอคติและด้วยความถูกต้อง ตามเหตุตามผลด้วย ผู้เป็นข้าราชการพึงสำเหนียก ตระหนักเป็นนิตย์ถึงความรับผิดชอบ ที่จะต้องปฏิบัติงานของผู้อื่น และประสานประโยชน์กับทุกฝ่ายได้ผลสมบูรณ์ทุกส่วน เพื่อนำพาประเทศชาติให้ก้าวไปถึงความเจริญมั่นคง ซึ่งเป็นจุดประสงค์แท้จริง” พระบรมราโชวาทของพระองค์ นับว่าเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการพลเรือนอย่างเอนกอนันต์ สมควรที่ข้าราชการทุกคนควรจะน้อมนำไปปฏิบัติ จะเป็นการเจริญรอยพระยุคลบาทของพระองค์ ย่อมบังเกิดผลดีแก่ข้าราชการ และส่งผลไปถึงประเทศชาติอีกด้วย

เพื่อเจริญรอยตามพระยุคลบาท และสนองพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ในวโรกาสที่ทรงครองราชย์ครบ ๕๐ ปี ในวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๓๙ ข้าราชการพลเรือนทุกคนสมควรจะได้ประพฤติปฏิบัติตามกระแสพระราชดำรัส ที่ผู้เขียนมีความเห็นว่า เป็นพระราชดำรัสที่มีคุณค่าต่อข้าราชการและประชาชนอย่างยิ่ง นั่นก็คือ “คุณธรรม ๔ ประการ” ที่พระราชทานแก่ประชาชน เมื่อวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๕ แม้จะเป็นเวลานานแล้ว แต่ก็ทันสมัยสอดคล้องกับยุคโลกาภิวัตน์อย่างมากและข้าราชการสามารถนำไปปฏิบัติได้เสมอมีดังนี้

ประการแรก คือ การรักษาความลับ ความจริงใจต่อตนเอง ที่จะประพฤติปฏิบัติตน แต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม

ประการที่สอง คือ การรู้จักข่มใจตนเอง ฝึกใจตนเองให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัจ ความดีนั้น
ประการที่สาม คือ การอดทน อดกลั้น และอดออม ที่จะไม่ประพฤติล่วง ความสัจสุจริต ไม่ว่าจะด้วยเหตุประการใด

ประการที่สี่ คือ การรู้จักละวางความชั่ว ความสุจริต และรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตน เพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

คุณธรรม ๔ ประการนี้ มีคุณค่า มีความหมายต่อการดำเนินชีวิตของข้าราชการพลเรือนทุกคน ผู้ใดยึดมั่นอย่างจริงจัง เท่ากับเป็นการเจริญรอยพระยุคลบาท พระองค์ท่านอย่างแท้จริง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นศูนย์รวมแห่งดวงใจของคนไทยทั้งชาติ พระองค์ทรง ทุ่มเทพระวรกาย พระสติปัญญา และพระราชทรัพย์ ตลอดจนได้อุทิศพระองค์ในการทรงงาน และ ประกอบพระราชกรณียกิจเพื่อการพัฒนาประเทศ และสงเคราะห์ผู้ยากไร้ตลอดมาเป็นระยะเวลายาวนาน “มูลนิธิชัยพัฒนา” เป็นตัวอย่างที่เห็นได้ชัด มีพระราชดำริให้จัดตั้งขึ้น โดยมุ่งด้านการปรับปรุงคุณภาพ สิ่งแวดล้อม การบำบัดน้ำเสียและด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม การจัดทำโครงการ “ทฤษฎีใหม่” คือ ทฤษฎีน้ำ...เพื่อชีวิต ช่วยเหลือเกษตรกร มีน้ำใช้เพื่อการบริโภคและอุปโภค โครงการอันเนื่องมา จากพระราชดำริเรื่องนี้ ข้าราชการควรจะต้องถือเป็นภาระหน้าที่ที่สำคัญ นำไปเผยแพร่ให้เกษตรกร ปฏิบัติตาม จะเกิดผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศ และสวัสดิภาพความเป็นอยู่ของประชาชนก็จะดีขึ้น หากข้าราชการสนองตอบ ขยายผลทฤษฎีน้ำ...เพื่อชีวิต ให้แพร่หลาย เท่ากับเป็นการเจริญรอยพระ ยุคลบาทของพระองค์ท่าน จะเป็นการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างข้าราชการกับประชาชนยิ่งขึ้น

“โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติ” ในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรง ครองราชย์ปีที่ ๕๐ เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๗ และสิ้นสุดโครงการปี ๒๕๓๙ มีเป้าหมายปลูกป่าถาวร รวมทั้งสิ้น ๕ ล้านไร่ เป็นโอกาสอันดีของข้าราชการที่จะร่วมโครงการนี้ โดยการร่วมปลูกต้นไม้โดยตรง และการบริจาคเงิน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการปลูกป่าถาวรฯ ในอัตราไร่ละ ๓,๐๐๐ บาท ทั้งนี้เพื่อ ถวายเป็นราชสักการะแด่พระองค์ท่าน โครงการปลูกป่าถาวรฯ ถ้าสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ จะช่วย อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศได้เป็นอย่างดีในอนาคต ข้าราชการซึ่งมีบทบาท สำคัญต่อการบริหารประเทศ มีพลังมหาศาล ถ้าร่วมมือร่วมใจกันจริง ๆ จะเป็นการเจริญรอย พระยุคลบาทพระองค์ท่าน และเป็นการร่วมมือระหว่างข้าราชการ และประชาชนได้เป็นอย่างดี ความ สามีคดียิ่งจะมีมากขึ้น

ได้ร่วมพระบารมีที่พระองค์ท่านทรงมีต่อพสกนิกรไทย อีกเรื่องหนึ่ง ซึ่งมีความสำคัญไม่น้อย ได้ขยายวงกว้างของปรัชญาการสังคมสงเคราะห์ของประเทศไทย โดยฝังลึกจิตใจคนไทยลงไปถึงระดับล่าง ทุกพื้นที่ในเรื่องการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในยามที่มีสาธารณภัยเกิดขึ้น คนไทยทั้งหลายร่วมมือ ร่วมใจกันบริจาค โดยมีต้องร้องขอ ก็คือ “มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์” ครั้งเมื่อ เกิดวาตภัยครั้งใหญ่ที่ภาคใต้ ปี พ.ศ. ๒๕๐๕ มีความเสียหาย ๑๕ จังหวัด พระราชจริยาวัตรของ พระองค์ได้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่บรรดาข้าราชการ ในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุขประชาชน เพราะฉะนั้น ข้าราชการสามารถเจริญรอยพระยุคลบาท โดยการจัดตั้งมูลนิธิให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือประชาชน หรือ

จะไปร่วมบริจาคโดยตรงแก่มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ เชื่อมั่นว่า จะเป็นหนทางหนึ่ง ที่จะช่วยขจัดช่องว่างระหว่างข้าราชการและประชาชนให้หมดไป ในยามที่ประชาชนได้รับความเดือดร้อนจากภัยพิบัติต่าง ๆ เช่น วอดภัย อุทกภัย เป็นต้น

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงอุทิศเวลา เพื่อจัดตั้งโครงการพระราชดำริ ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศ ดังที่ได้หยิบยกมากล่าวเพียงสังเขปบางโครงการเท่านั้น แต่โครงการพระราชดำริ อำนวยผลประโยชน์เกิดขึ้นแก่ประเทศชาติอย่างใหญ่หลวง เป็นที่ประจักษ์กันทั่วไป ในส่วนของข้าราชการพลเรือน ซึ่งถือได้ว่าเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญยิ่ง และมีจำนวนมาก ก็ควรจะปฏิบัติหน้าที่ในการรับใช้ประชาชนให้ดีที่สุด โดยอุทิศเวลา ไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย ฟังตระหนักอยู่เสมอว่า “ข้าราชการ คือ ผู้ที่ทำงานให้ประชาชนชื่นใจ” มุ่งบำบัดทุกข์ บำรุงสุขประชาชน ในยามที่ประชาชนได้รับความเดือดร้อน การวางตัวของข้าราชการเช่นนี้ จะช่วยขจัดช่องว่างระหว่างข้าราชการและประชาชนให้ลดลง ความสัมพันธ์อันดีระหว่างข้าราชการและประชาชนก็จะมีมากขึ้น

เพราะฉะนั้น เนื่องในวโรกาสที่เป็นมงคลยิ่งของพลกนิกรชาวไทย ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงครองราชย์ ครบ ๕๐ ปี ในวันที่ ๙ มิถุนายน ศกนี้ จึงเป็นนิมิตหมายอันดีของข้าราชการทุกคน จงมาร่วมมือร่วมใจกันสร้างภาพพจน์ที่ดั่งงามของข้าราชการเสียใหม่ เคยถูกมองภาพลบว่า “ทำงานแบบเข้าขามเย็นขาม” ในการทำงานยุคโลกาภิวัตน์ ข้าราชการต้องพัฒนาตนเอง ให้มีสายตายาวไกล เพียบพร้อมด้วยคุณธรรม ไม่ประพฤติปฏิบัติอื้อราษฎรบังหลวง ตรงกันข้าม ข้าราชการยุคใหม่จะต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต สุภาพอ่อนโยนแก่ประชาชนที่มาติดต่อธุรกิจ การงาน หากข้าราชการท่านใดปฏิบัติตนเช่นนี้ เท่ากับเป็นการเจริญรอยยุคลบาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จะดียิ่งขึ้นถ้าข้าราชการพลเรือนปฏิบัติตาม “คุณธรรม ๔ ประการ” อันสูงส่งดังกล่าวอย่างจริงจัง นอกจากจะช่วยให้ชีวิตการรับราชการเจริญรุ่งเรืองแล้ว ยังส่งผลสะท้อนในสิ่งที่ดีงามไปสู่ประเทศชาติ อันเป็นที่รักของคนไทยทุกคน

ในท้ายที่สุดนี้ ภายใต้ร่มพระบารมีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นมิ่งขวัญของพลกนิกรไทย ทรงห่วงใยในทุกข์ของอาณาประชาราษฎร์ ข้าราชการพลเรือนทุกคนควรจะสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ โดยการประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชน เพื่อเป็นการเจริญรอยตามพระยุคลบาทของพระองค์ท่านตลอดไป เริ่มกันเสียแต่วันนี้.

บทความคณะกรรมการประกวด

วันข้าราชการพลเรือน ประจำปี ๒๕๓๙

รางวัลชมเชย

ไต่รู้่มพระบารมี

นายเชาว์เลิศ ขวัญเมือง

ปีพุทธศักราช ๒๕๓๙ นี้ จะต้องจารึกไว้ในประวัติศาสตร์ว่า เป็นปีอันเป็นมิ่งมงคลในโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติครบ ๕๐ ปี นับว่าเป็นการดำรงสิริราชสมบัติที่ยั่งยืนนานกว่าพระมหากษัตริย์พระองค์ใดในประวัติศาสตร์ ประชาชนชาวไทยทุกคนต่างปลื้มปิติชื่นชมโสมนัสร่วมกันจัดงานเฉลิมพระเกียรติ และพร้อมกันถวายพระพรชัยมงคล ด้วยความจงรักภักดีและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจในการพัฒนาความเจริญของบ้านเมือง นานัปการ ทั้งโดยตรง คือทรงปฏิบัติด้วยพระองค์เอง และทรงวางแผนพระราชดำริไว้เป็นแนวทางให้ข้าราชการ และหน่วยงานได้รับใส่เกล้าฯ นำไปปฏิบัติและขยายผลให้กว้างขวางมาแล้วหลายข้อหลายประการ ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติสืบต่อจากสมเด็จพระบรมเชษฐาธิราช ดังพระราชปณิธานที่พระราชทานไว้เป็นพระปฐมบรมราชโองการว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” พระองค์ได้ทรงร่วมทุกข์สุขกับประชาชนในทุกหนทุกแห่ง โดยเฉพาะในแหล่งที่แห้งแล้งกันดารพระราชกรณียกิจนานาประการที่ทรงปฏิบัติ ล้วนเป็นไปเพื่อขจัดทุกข์บำรุงสุขแก่ประชาชนทั่วประเทศ ทรงรอบรู้เหตุที่เป็นปัญหาของประเทศและประชาชนตามที่เป็นจริงอย่างลึกซึ้ง จึงทำให้ทรงสามารถวางโครงการพัฒนาด้านต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ทำให้เกิดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริหลากหลายกระจายอยู่ทั่วไป โครงการพัฒนาเหล่านี้มีชื่อเรียกแตกต่างกันไปหลายอย่าง บ้างก็เรียกว่าโครงการตามพระราชประสงค์ โครงการหลวง โครงการตามพระราชดำริ และโครงการในพระบรมราชานุเคราะห์ อย่างไรก็ตามแม้ว่าชื่อของโครงการจะเรียกแตกต่างกันออกไป แต่หลักการที่สำคัญ และทรงยึดมั่นอยู่เสมออีกคือ การมุ่งมั่นที่จะให้ผลของการพัฒนานั้น ๆ เป็นประโยชน์และ “ถึงมือ” ประชาชนให้ได้มากที่สุด และการดำเนินงานต่าง ๆ นั้นจะต้องเป็นไปด้วย ความประหยัดที่จะได้ประโยชน์สูงสุด และโครงการส่วนมากจะเป็นการมุ่งแก้ปัญหาทางเกษตรกรรม ให้แก่เกษตรกรโดยตรง เป็นโครงการขนาดเล็กไม่ลงทุนสูง โดยมีพระราชดำริว่าให้ “พออยู่ พอกิน และสามารถพึ่งตนเองได้” โครงการส่วนใหญ่จึงดำเนินการในลักษณะ การลดรายจ่าย และเพิ่มรายได้ เช่น ธนาคารข้าว ธนาคารโคกระบือ อันเป็นโครงการที่ช่วยลดรายจ่าย ลดภาระดอกเบี้ยเงินกู้ เป็นต้น

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นพระมหากษัตริย์ที่ตั้งมั่นในทศพิธราชธรรม และทรงบำเพ็ญ
ราชสังคหวัตถุ ๔ ต่อประชาชนเป็นเนืองนิตย์ ทรงอุทิศชีวิตทั้งชีวิตเพื่อประเทศชาติ และประชาชน
ทั้งนี้เพราะทรงมีน้ำพระทัยที่รัก อาทร และห่วงใยอาณาประชาราษฎร์ประหนึ่งบิดามีความห่วงใยบุตรธิดา
ปรากฏข้อความในพระราชหัตถเลขา เมื่อครั้งที่ยังทรงศึกษาอยู่ในยุโรปตอนหนึ่งว่า

“ข้าพเจ้าได้เรียนรู้โดยการทำงานที่นี้ว่า ที่ของข้าพเจ้าในโลกนี้ คือการอยู่ท่ามกลางประชาชน
ของข้าพเจ้า นั่นคือ คนไทยทั้งปวง”

นับจนถึงวาระนี้ คุณูปการนานัปการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีต่อประเทศชาติและ
ประชาชนนั้น คงเกินกว่าจะกล่าวอ้างได้ครบถ้วน หมู่พลสกนิกรชาวไทยและชาวต่างประเทศต่างชื่นชม
ยิ่งนัก ในพระอัจฉริยภาพ และความเป็นพหุสูตแห่งพระองค์ท่าน รวมทั้งเป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรง
ทำงานหนักที่สุดในบรรดากษัตริย์ของประเทศในโลก

สำหรับข้าราชการนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณเป็นเอก
ประการ ทรงเป็นต้นแบบข้าราชการที่ดีเลิศในการแก้ปัญหาของชาติ การบรรเทาทุกข์ และในการยก
ฐานะความเป็นอยู่ของราษฎรให้ดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเป็นแบบอย่างของข้าราชการที่มีคุณภาพ
คุณธรรม และมีจิตวิญญาณอันมั่นคงแน่วแน่ในการทุ่มเทกำลังกาย กำลังปัญญา เพื่อบำเพ็ญ
ประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมอย่างแท้จริง

ในมหามงคลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติ ครบ ๕๐ ปี ในวันที่ ๙
มิถุนายน ๒๕๓๙ นี้ ข้าราชการทุกคน จึงควรแสดงออกซึ่งความกตัญญูและปฏิบัติงานต่าง ๆ ตามรอย
พระยุคลบาท เพื่อเป็นการสนองพระมหากรุณาธิคุณ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่มีต่อข้าราชการ
และประชาชน ด้วยการร่วมใจกันกระทำคุณงามความดี ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ เสียสละ
คอยดูแลทุกข์สุขของประชาชนอย่างใกล้ชิด ปฏิบัติภารกิจด้วยความเข้มแข็ง อดทน ทำตนเป็นแบบอย่าง
ที่ดีให้เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการมีคุณธรรม ซึ่งน่าจะเป็นสิ่ง
สำคัญที่สุดสำหรับข้าราชการ เพราะคุณธรรมนี้เองจะเป็นรากเหง้าของปัญหาพื้นฐานของข้าราชการใน
ปัจจุบัน มูลเหตุของปัญหาในระบบราชการส่วนใหญ่นั้น มักมาจากการใช้อำนาจหน้าที่โดยไม่มีคุณธรรม
ประจำใจของข้าราชการบางหมู่ บางเหล่า ฉะนั้นข้าราชการที่ฝึกจิตใจให้มีคุณธรรมดีแล้วเท่านั้น จึง
จะเป็นที่พึงของประชาชนได้

การที่ข้าราชการจะเจริญรอยตามพระยุคลบาท และสนองพระมหากรุณาธิคุณพระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัวที่มีต่อประชาชนได้ดีนั้น คงจะไม่มีสิ่งใดประเสริฐยิ่งกว่าการตั้งใจแน่วแน่ที่จะเป็นข้าราชการ
ที่ดี และปฏิบัติตามพระบรมราโชวาทที่พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือนในแต่ละปีและสนองโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริต่าง ๆ อย่างเต็มความสามารถ เพราะโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ต่าง ๆ นั้น คือตัวอย่างที่สะท้อนถึงพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในอันที่จะผดุง
รักษาประเทศชาติ และสร้างประโยชน์สุขแก่มหาชน ข้าราชการเป็นผู้ปฏิบัติงานในนามแห่งรัฐบาลของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงต้องตระหนักในภาระกิจหน้าที่ของตน ทำงานอย่างเต็มกำลังสติ
ปัญญา ความสามารถเพื่อประโยชน์สุขแก่มหาชน จึงจะเป็นการสนองพระราชดำริได้ดีที่สุด นอกจากนั้น

ระบบการศึกษาในสาธารณรัฐเกาหลี

บรรณา *อ็องอีตर्फ **

การศึกษาในประเทศเกาหลีนับว่าเป็นเรื่องสำคัญที่อยู่ในความสนใจของประชาชนอย่างมาก ประชาชนชาวเกาหลีมีค่านิยมที่ถูกปลูกฝังกันมาแต่โบราณว่า การศึกษาเป็นบันไดก้าวไปสู่ความสำเร็จในชีวิต ดังจะเห็นได้จากมีการสอบแข่งขันกันเพื่อเข้ารับราชการมาตั้งแต่ครั้งโบราณ ค่านิยมนี้ตกทอดมาถึงคนในสมัยปัจจุบัน ผู้ใหญ่ในเกาหลีมักจะสนับสนุนให้บุตรหลานของตนศึกษาเล่าเรียนให้มากที่สุดเท่าที่สติปัญญาความสามารถของเด็กจะทำได้

ในสมัยโบราณ การศึกษาในประเทศเกาหลีทำอยู่ในวงแคบจำเพาะเชื้อพระวงศ์ ลูกผู้ดี มีตระกูล ขุนนางในราชสำนักเท่านั้น โรงเรียนก็มีสอนเฉพาะตามวัด หรือในพระราชวัง และตามบ้านเรือนของคหบดีผู้ใหญ่เท่านั้น โรงเรียนตามความเข้าใจสมัยใหม่เพิ่งเริ่มต้นอย่างจริงจังในราว

พ.ศ. ๒๔๒๓ โดยมีซันนารีชาวคริสต์เป็นผู้จัดตั้งและเผยแพร่ การศึกษาในเกาหลีวิวัฒนาการขึ้นมาตามลำดับจนกระทั่งถึงในสมัยปัจจุบัน ประเทศเกาหลีเป็นหนึ่งในประเทศที่มีจำนวนผู้รู้หนังสือมากที่สุด ในโลก (ร้อยละ ๙๖ ข้อมูลของ UNESCO ปี ๑๙๙๓)

* เลขานุการเอก สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงโซล

ในปัจจุบัน ระบบการศึกษาในสาธารณรัฐเกาหลีมีลักษณะคล้ายคลึงกับของไทยมาก กล่าวคือ แบ่งการศึกษาออกเป็น การศึกษาระดับ ประถมศึกษา ๖ ปี มัธยมศึกษาตอนต้น ๓ ปี มัธยมศึกษาตอนปลาย ๓ ปี และการศึกษาชั้นอุดมศึกษา ๔ ปี

ตารางที่ ๑ จำนวนสถานศึกษา ผู้เข้ารับการศึกษา และจำนวนครูในปี ๒๕๓๗

	จำนวนสถานศึกษา/แห่ง	จำนวนผู้เข้ารับการศึกษา/คน	จำนวนครู
ชั้นอนุบาล	๘,๙๑๐	๕๑๐,๑๐๐	๒๔,๒๘๘
ชั้นประถมศึกษา	๕,๙๐๐	๔,๐๙๙,๓๙๕	๑๓๙,๐๙๖
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	๒,๖๔๕	๒,๕๐๘,๖๕๗	๙๙,๗๓๗
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	๑,๗๘๔	๒,๐๖๐,๘๐๕	๙๗,๐๖๔
วิทยาลัยครู	๑๑	๑๘,๒๙๑	๗๔๕
ระดับมหาวิทยาลัย	๑๓๑	๑,๑๓๒,๔๓๗	๔๑,๕๗๖
ระดับบัณฑิตวิทยาลัย	๓๖๘	๑๐๙,๙๘๓	-
อื่น ๆ (ระดับวิทยาลัย)	๒๒	๑๗,๐๑๑	๔๐๒

ตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญสาธารณรัฐเกาหลี ได้บัญญัติหลักการสำคัญของการศึกษาไว้ว่า “พลเมืองทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาตามความสามารถของตน เด็กทุกคนควรได้รับการศึกษาอย่างน้อยในระดับประถมศึกษา ไม่มีการเก็บค่าเล่าเรียนสำหรับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา การศึกษาดังกล่าวได้รับการกำหนดโดยกฎหมายให้มีการประกันความเป็นกลางทางการเมืองและความมีอิสรภาพในการศึกษา ให้รัฐเป็นผู้รับผิดชอบในการพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียนและด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นในเรื่องการจัดระบบการศึกษาประจำโรงเรียนและนอกโรงเรียน การเงินของโรงเรียนต่าง ๆ ตลอดจนสถานะของครูทั้งปวงตามกฎหมาย”

นโยบายการศึกษาในภาพรวมที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญการศึกษาข้างต้น ทำให้รัฐจัดให้การศึกษาระดับประถมศึกษา (๖ ปี) เป็นการศึกษา

ภาคบังคับ แต่ในปัจจุบันเมื่อจบการศึกษาภาคบังคับแล้ว มีนักเรียนเกาหลีเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงกว่าชั้นประถมศึกษาจำนวนถึงร้อยละ ๙๙.๙ ในปี ๒๕๓๗

การศึกษาในประเทศเกาหลีอยู่ภายใต้การดูแลและรับผิดชอบของกระทรวงศึกษาธิการทั้งด้านนโยบาย การวางแผน หลักสูตรและกิจกรรมการศึกษาต่าง ๆ รวมทั้งการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ และศึกษามวลชน จังหวัดและเขตปกครองพิเศษ (special city) ต่าง ๆ ในเกาหลีจะมีกรรมการการศึกษาของตนเช่นกัน โดยมีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบกิจกรรมการศึกษาภายในจังหวัดและเขตปกครองของตน ทั้งนี้ รัฐบาลจะเป็นผู้วางนโยบายในกรอบใหญ่ให้จังหวัดและเขตปกครองปฏิบัติตามเพื่อให้การศึกษาทั่วประเทศสอดคล้องและอยู่ในหลักเกณฑ์เดียวกัน นอกจากนี้ รัฐบาลจะเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุน

ทางการเงินแก่โรงเรียนต่าง ๆ ด้วย

การศึกษาในประเทศเกาหลี เริ่มต้นตั้งแต่นั้นอนุปาล แม้ว่าจะไม่บังคับให้เด็กเข้ารับการศึกษาในระดับนี้ แต่ก็ปรากฏว่าพ่อแม่ของเด็กที่อยู่ในเกณฑ์เข้าเรียนชั้นอนุปาลส่งบุตรหลานของตนเข้าเรียนตั้งแต่ชั้นอนุปาลสูงถึงร้อยละ ๖๑ และมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นในอนาคต

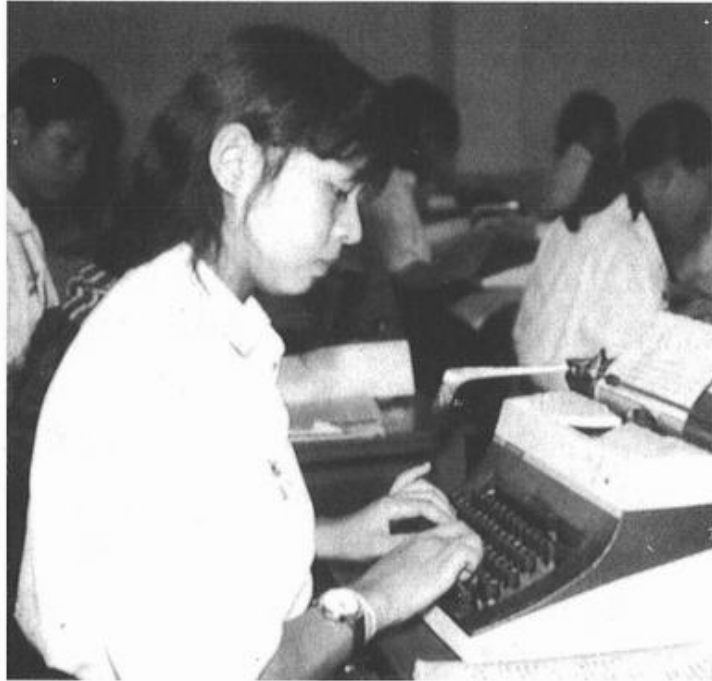
ดังกล่าวแล้วตอนต้นว่า การศึกษาภาคบังคับในประเทศเกาหลีเริ่มในชั้นประถมศึกษา รวม ๖ ปี แต่ในปัจจุบันรัฐได้ขยายการศึกษาภาคบังคับเป็น ๙ ปี โดยเริ่มในพื้นที่ชนบทห่างไกล และบริเวณ

เขตเกาะต่าง ๆ นอกคาบสมุทรเกาหลี โดยเริ่มบังคับใช้ตั้งแต่ปี ๒๕๒๘ และมีนโยบายขยายการศึกษาภาคบังคับขยายออกใช้บังคับทั้งประเทศเป็น ๙ ปี ในอนาคต

การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเดิมใช้การสอบเข้า แต่เพียงยกเลิกไปเมื่อปี ๒๕๑๒ โดยหันมาใช้การแบ่งโซนและจับสลากแทน ทั้งนี้เพื่อมุ่งลดช่องว่างระหว่างคุณภาพของโรงเรียนที่มีชื่อเสียงและโรงเรียนธรรมดา รวมทั้งลดความกดดันและความเครียดของนักเรียนที่ต้องสอบแข่งขันกันอย่างหนักตั้งแต่ในวัยเยาว์ ในปี ๒๕๓๗ พบว่านักเรียนเกาหลีที่จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นเข้าศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายถึงร้อยละ ๙๘.๘

สำหรับในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายนั้น

การสอบใช้ข้อสอบของรัฐบาลแบบเดียวกันทั้งประเทศ เริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๑๗ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความยุติธรรมและมาตรฐานทางการศึกษาในแต่ละโรงเรียนทั่วไป โรงเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแบ่งออกเป็นสองสาย คือ สายสามัญและสายอาชีพ ตามสถิติของกระทรวงศึกษาธิการ

การเมื่อปี ๒๕๓๕ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เลือกเรียนสายสามัญร้อยละ ๖๑ สายอาชีพร้อยละ ๓๙ สายอาชีพการสอบเน้นทางด้านวิชาชีพร้อยละ ๗๐ วิชาสามัญร้อยละ ๓๐ โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ แบ่ง

แผนกที่เรียนตามสาขาวิชาชีพที่สำคัญ ได้แก่ แผนกการเกษตรกรรม แผนกช่างเทคนิค แผนกพาณิชยกรรม แผนกการประมงและพาณิชยนาวี แผนกศิลปะและการกีฬา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ นักเรียนมีโอกาสได้เลือกเรียนวิชาเอกในปีที่ ๒ คือ สายมนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์

ในปัจจุบัน โดยที่การศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งยวดต่อการพัฒนาประเทศเกาหลีรัฐได้ให้ความสำคัญแก่การศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากมีการตั้งโรงเรียนเตรียมอุดมวิทยาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์แก่นักเรียนที่มีพรสวรรค์และความสามารถทางด้านนี้โดยเฉพาะ โดยตั้ง

ขึ้นครั้งแรกเมื่อปี ๒๕๒๖ ที่ Kyonggi Science High School และในปัจจุบันมีโรงเรียนเตรียมอุดมวิทยาศาสตร์เปิดทำการสอนอยู่รวม ๑๔ โรงเรียน ทั้งหมดเป็นโรงเรียนของรัฐบาล จำนวนนักเรียนจำกัดเพียงไม่เกิน ๓๐ คนต่อห้องเรียน นักเรียนของโรงเรียนดังกล่าวที่มีผลการเรียนยอดเยี่ยมในลำดับ ๓ เปอร์เซนต์แรกของนักเรียนทั้งหมด เมื่อศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายแล้วอย่างน้อย ๒ ปี มีสิทธิสอบเข้าศึกษาต่อที่ Korea Institute of Science and Technology ได้ (นักเรียนทั่วไปต้องเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายครบ ๓ ปี จึงมีสิทธิสอบเข้า)

ในประเทศเกาหลี นอกจากการศึกษาสามัญทั่วไปแล้ว ยังมีการศึกษาพิเศษสำหรับคนพิการในทุกจังหวัดและเขตการปกครองพิเศษด้วย ทั้งนี้ เป็นไปตามรัฐบัญญัติส่งเสริมการศึกษาพิเศษ พ.ศ. ๒๕๒๐ (แก้ไขเพิ่มเติมในปี พ.ศ. ๒๕๓๗) จนถึงปี ๒๕๓๗ มีสถาบันหรือโรงเรียนที่สอนคนพิการรวม ๑๐๖ แห่งทั่วประเทศ มีนักเรียนพิการเข้าศึกษารวม ๒๑,๒๖๒ คน กระทรวงศึกษาธิการของเกาหลีเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดสอบและฝึกทักษะแก่นักเรียน รวมทั้งเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดหางานให้กับคนพิการเหล่านี้ภายหลังที่สำเร็จการศึกษาออกไปแล้ว อย่างไรก็ตาม ทางเกาหลีเองยอมรับว่าความสนใจของประชาชนในเรื่องนี้นับว่าน้อยและประชาชนไม่ค่อยให้ความสำคัญแก่ผู้ด้อยโอกาสเหล่านี้เท่าที่ควร

สำหรับการศึกษาระดับสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอันได้แก่ การศึกษาชั้นวิทยาลัยอาชีวศึกษา และชั้นอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัยนั้น ตามตัวเลขของกระทรวงศึกษาธิการซึ่งรับผิดชอบการศึกษาทุกระดับในประเทศเกาหลี (เกาหลีไม่มีทบวงมหาวิทยาลัยรับผิดชอบการศึกษาชั้นอุดมศึกษาแบบของไทย) ปรากฏว่าในปี

๒๕๓๗ มีนักศึกษากำลังศึกษาอยู่ในชั้นอุดมศึกษา (ทั้งวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย ๑๓๑ สถาบัน) รวม ๑,๑๓๒,๔๓๗ คน เทียบกับ ๕๙๗,๙๓๖ คน ในปี ๒๕๒๓

การศึกษาในชั้นวิทยาลัยอาชีวศึกษา (รายงานนี้จะของดไม่กล่าวถึงการศึกษาในชั้นอุดมศึกษาซึ่งจะแยกเขียนเป็นรายงานอีกฉบับหนึ่ง) นักศึกษาที่จะเข้าศึกษาต้องสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมาก่อน ไม่ว่าจะเป็นมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญหรือสายอาชีพก็ตาม จากนั้นจึงเข้ารับการการศึกษาที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาอีก ๒ ปี โรงเรียนอาชีวศึกษาของเอกชนบางแห่งก่อตั้งขึ้นโดยได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากภาคอุตสาหกรรมหรือบริษัท เช่น Dong-Yang College จัดตั้งขึ้นโดยอาศัยเงินสนับสนุนจากกลุ่มบริษัทในเครือ Hyo-Syung เป็นต้น

สำหรับการศึกษานอกโรงเรียน (lifelong education) ในประเทศเกาหลีมีวัตถุประสงค์สำคัญ ๒ ประการ คือ มุ่งขยายโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนให้มากขึ้น และ มุ่งให้ประชาชนได้ใช้ความรู้ที่ได้รับในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป การสอนใช้สื่อการสอนโดยการกระจายเสียงและแพร่ภาพออกอากาศ โดยเริ่มตั้งแต่การสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำหรับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น แต่ไม่มีโอกาสศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในปี ๒๕๓๗ มีนักเรียนลงทะเบียนศึกษาต่อมัธยมศึกษาตอนปลายผ่านการสอนทางอากาศรวม ๑๗,๐๐๐ คน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่เปิดการสอนทางอากาศ ๔๕ แห่ง ระบบนี้เริ่มใช้มาตั้งแต่ปี ๒๕๑๗ ส่วนการศึกษาในชั้นวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยทางอากาศ เริ่มต้นเมื่อปี ๒๕๑๕ หรือสองปีก่อนหน้าการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายทางอากาศ จำนวนครุภัณฑ์นักเรียนในประเทศเกาหลี

มีข้อมูลที่น่าสนใจคือ จำนวนนักเรียนต่อครูหนึ่งคน มีอัตราส่วนลดลงมาเป็นลำดับนับตั้งแต่ปี ๒๕๒๓ เป็นต้นมา ในปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการเกาหลี

ได้ให้ตัวเลขจำนวนอัตราส่วนครูต่อนักเรียนไว้ดังนี้ (ตารางที่ ๒)

ตารางที่ ๒ อัตราส่วนครูต่อนักเรียน

	พ.ศ. ๒๕๑๘	พ.ศ. ๒๕๓๗
ระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษา	๑ : ๕๑.๘	๑ : ๒๙.๖
ระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	๑ : ๔๓.๒	๑ : ๒๕.๖
ระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ)	๑ : ๓๑	๑ : ๒๑.๗

ข้อสังเกตเกี่ยวกับการดูงานการศึกษาในประเทศเกาหลี

๑. ปัญหาที่คณะที่มาดูงานตั้งเป็นข้อสงสัยมากที่สุด คือ เรื่องเงินเดือน และสวัสดิการของครูเกาหลีได้ผู้อำนวยการโรงเรียน Kyungbock High School ตอบคำถามนี้ว่า ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ทำการสอนมาประมาณ ๘ ปี ได้รับเงินเดือนประมาณ ๘๐๐,๐๐๐ วอน (๒๕,๐๐๐ บาท โดยประมาณ) ได้รับโบนัส ๖ เดือนต่อปี จ่ายโบนัส ๒ เดือนต่อครั้ง เมื่อรวมเงินเดือนและโบนัสแล้วจะได้คนละประมาณ ๑,๒๐๐,๐๐๐ วอน (๓๘,๐๐๐ บาท) สำหรับครูในโรงเรียนประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษาตอนต้นอาจจะได้รับน้อยกว่านี้เล็กน้อย ตัวเลขเงินเดือนของครูในเกาหลีได้เจ้าหน้าที่กระทรวงศึกษาธิการแจ้งให้คณะที่มาดูงานคณะหนึ่งว่าสูงเพียงพอแต่สหพันธ์ครู (Korean Federation of Teacher's Association) ร้องเรียนว่ายังต่ำอยู่มาก ครูที่ทำการสอนนานปีจะได้รับเงินเดือนมากกว่าครูที่เพิ่งบรรจุ ครูที่เกษียณอายุราชการในเกาหลีมีบำเหน็จหรือบำนาญให้แล้วแต่ครูจะเลือก

๒. สถานะทางสังคมของครูในปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการยอมรับว่าตกต่ำกว่าเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐ มาก เพราะครูมีจำนวนมากขึ้น ในปัจจุบันผู้ชายเริ่มหันเหไปประกอบอาชีพอื่น และจำนวนครูสตรีได้เพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว ปัจจุบัน มีจำนวนครูผู้หญิงต่อผู้ชายในอัตราส่วน ๘ : ๒ อย่างไรก็ตาม เพื่อยกระดับสถานะทางสังคมและให้เกียรติแก่ครู รัฐบาลเกาหลีจึงออกกฎหมายให้ครูเกษียณอายุราชการ เมื่ออายุ ๖๕ ปี สูงกว่าข้าราชการทั่วไปที่เกษียณอายุ ๖๐ ปี นอกจากนี้ รัฐบาลเกาหลีออกกฎหมายฉบับหนึ่งชื่อ Special Law for Improvement of Teacher's Status กำหนดให้พิจารณาเป็นพิเศษแก่ข้าราชการครูก่อน หากรัฐจะทำการปรับเงินเดือนและค่าครองชีพแก่ข้าราชการแต่ในทางปฏิบัติแล้ว กฎหมายนี้ ก็ยังไม่อาจดำเนินการให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายได้ที่เดี๋ยวนัก เพราะนักการเมืองอ้างว่ารัฐขาดเงินทุนและงบประมาณ ขณะเดียวกันข้าราชการฝ่ายอื่นก็มีปฏิริยาขอขึ้นเงินเดือนไม่ให้แตกต่างจากเงินเดือนครูด้วย

๓. วัตถุประสงค์สำคัญประการหนึ่งของ

การพัฒนาการศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย คือ ส่งเสริมการศึกษาในระบอบประชาธิปไตย รวมทั้งจริยธรรมให้แก่นักเรียน แต่ในทางปฏิบัติ ผู้อำนวยการโรงเรียน Kyungbock High School ยอมรับว่าทำได้ยาก นักเรียนไม่ค่อยสนใจเรื่องนี้ เพราะนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเกือบทั้งหมด มีจุดมุ่งที่การสอบเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย จึงใส่ใจศึกษาจริงจังเฉพาะวิชาที่จะใช้สอบเท่านั้น

๔. เกี่ยวกับการศึกษาของนักเรียนที่มีอัจฉริยะ หรือมีความสามารถพิเศษทางด้านวิทยาศาสตร์ รัฐบาลได้ส่งเสริมให้เข้าเรียนในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ดังกล่าวมาแล้วในอดีตเป็นที่นิยมและแข่งขันกันมาก เด็กก็มีความภูมิใจที่ได้เรียนในโรงเรียนเฉพาะที่รัฐบาลตั้งขึ้น เพื่อพวกตนเป็นพิเศษ (การคัดเลือกเด็กเข้าเรียนที่โรงเรียนเตรียมอุดมวิทยาศาสตร์ วัตถุประสงค์จากการเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของนักเรียน และจากการแนะนำของผู้อำนวยการโรงเรียนแต่ละแห่งส่งไปยังโรงเรียนเตรียมอุดมวิทยาศาสตร์ดังกล่าว) แต่ในปัจจุบัน นโยบายของรัฐบาลไม่ค่อยได้ผลเท่าที่ควร เพราะนักเรียนจำนวนมากอยากเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัย Seoul National

University มากกว่า Korean Institute of Science and Technology เนื่องจากนักเรียนต้องการมีรุ่นพี่ที่สามารถเป็นใหญ่เป็นโตทางการเมือง หรือเป็นผู้บริหารหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งโดยมากมาจากศิษย์เก่าของ SNU แทบทั้งสิ้น ต่างกับเมื่อจบ KIST แล้ว ส่วนใหญ่ได้เข้าไปได้แค่เป็นช่างเทคนิค หรือผู้เชี่ยวชาญเท่านั้น ทำให้นักเรียนไม่ค่อยใส่ใจที่จะมาเข้าศึกษาที่โรงเรียนเตรียมอุดมวิทยาศาสตร์เท่าใดนัก

๕. เกาหลีไม่อนุญาตให้มีการเปิดโรงเรียนกวดวิชาเข้ามหาวิทยาลัยของไทยถือเป็นเรื่องผิดกฎหมาย เพราะขัดต่อหลักความเท่าเทียมกันในการศึกษา และเป็นการเปิดช่องให้นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่ร่ำรวยได้เปรียบนักเรียนที่มาจากครอบครัวยากจนที่มีการเรียนพิเศษเสริมมากกว่า (แต่หากโรงเรียนเปิดสอนพิเศษภายหลังเลิกเรียนรัฐไม่ได้ห้าม) ถึงกระนั้นก็ตาม ในความเป็นจริงในเกาหลีก็มีโรงเรียนกวดวิชาผิดกฎหมายจำนวนมาก ประมาณการณ์ว่าในปี ๒๕๓๘ ค่าใช้จ่ายของนักเรียนในการเรียนพิเศษต่าง ๆ หรือ การกวดวิชา สูงถึง ๒,๐๐๐ เหรียญสหรัฐฯ ต่อปี นอกจากนี้ ตามรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์

Korea Times ฉบับวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๓๘ รายงานว่าค่าเรียนพิเศษ ค่าเรียนกวดวิชาของนักเรียนตกอยู่ในราวร้อยละ ๑๑-๑๗.๘ ของรายได้แต่ละครอบครัว และถ้าคิดเป็นอัตราส่วนต่อรายได้ประชาชาติแล้วสูงถึงร้อยละ ๖ ซึ่งนักวิจารณ์หลายท่านชี้ให้เห็นว่าเป็นตัวอย่างของความล้มเหลวทางการศึกษาของรัฐ และการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา กับเรียกร้องให้รัฐทุ่มงบประมาณเพื่อปรับปรุงการศึกษาให้ดีขึ้น

๖. อนาคตเกี่ยวกับระบบการศึกษาในเกาหลี ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ ๗ ของเกาหลี (๒๕๓๕-๒๕๓๙) มุ่งยกระดับการศึกษาให้มีความก้าวหน้าอยู่ในระดับเดียวกับประเทศพัฒนาแล้วทั้งหลายรวมทั้งจะขยายการลงทุนและงบประมาณทางการศึกษาให้มากขึ้น เจ้าหน้าที่กระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวกับคณะที่มาดูงานฝ่ายไทยชุดหนึ่งว่า กระทรวงศึกษาธิการมีเป้าหมายให้งบประมาณการศึกษาขึ้นจากรดับร้อยละ ๓.๒-๓.๔ ของรายได้ประชาชาติมาที่ระดับร้อยละ ๔ ให้ได้ในแผนพัฒนา ฉบับที่ ๗ ที่กล่าวถึงนี้ นอกจากนี้ ตามแผนพัฒนา ฉบับที่ ๗ ยังมีเป้าหมายผลิตนักเรียนนักศึกษาที่สำเร็จออกมาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานด้วย รวมทั้งจะจัดให้มีการปฏิรูประบบการสอบเข้ามหาวิทยาลัยและการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยโดยกระตุ้นให้นักศึกษาคิดและค้นคว้าด้วยตนเองมากขึ้น นอกจากนี้ เมื่อไม่นานมานี้ (พฤษภาคม ๒๕๓๘) ประธานาธิบดีคิม ยองซัม ของเกาหลี ได้ประกาศ

นโยบายทางการศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์ของตนว่าจะเพิ่มงบประมาณการศึกษาให้อยู่ในระดับร้อยละ ๕ ของรายได้ประชาชาติของเกาหลีให้ได้ ก่อนที่เขาจะพ้นตำแหน่งประธานาธิบดีในปี ๒๕๔๐ รวมทั้งจะปรับปรุงระบบการรับนักศึกษาเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยใหม่ และจะให้อำนาจและอิสระแก่มหาวิทยาลัยในการปกครองและบริหารงานเอง

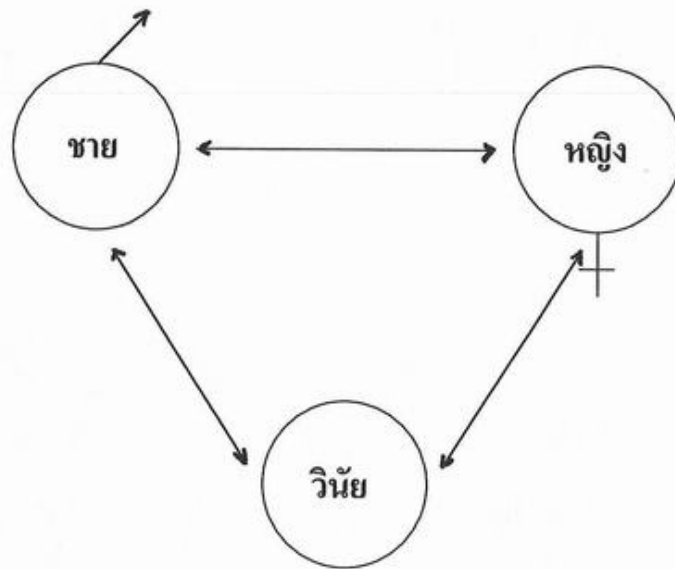
เมื่อกล่าวโดยภาพรวมแล้ว นานาอารยประเทศย่อมเห็นความสำคัญของการศึกษาเป็นเรื่องใหญ่ เพราะการศึกษาเป็นพื้นฐานและการลงทุนสร้างชาติที่สำคัญที่สุด ดังจะเห็นได้จากประเทศที่เจริญแล้วทั้งหลายล้วนมีประชาชนที่มีการศึกษาดีเป็นส่วนใหญ่ ในประเทศเกาหลีเองรัฐบาลก็ได้ให้ความสนใจ และความสำคัญแก่การศึกษาอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากแม้ในขณะที่ประเทศมีปัญหาเรื่องความมั่นคงและปัญหาการรวมประเทศอยู่ในขณะนี้ก็ตาม แต่งบประมาณการศึกษาของประเทศก็สูงเป็นอันดับสองรองจากกระทรวงกลาโหมทุกปี โดยทั่วไปจะอยู่ในอัตราร้อยละ ๒๐-๒๒ ของงบประมาณของรัฐ หรือประมาณร้อยละ ๓.๒-๓.๔ ของรายได้ประชาชาติในแต่ละปี ในที่สุด อาจกล่าวได้โดยไม่ผิดไปจากความเป็นจริงว่า ความสำเร็จของเกาหลีทั้งทางด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยี ถึงขนาดเป็นเจ้าของภาพจัดกีฬาโอลิมปิกและงานมหกรรมแสดงสินค้าโลก หรือ Expo อันยิ่งใหญ่ได้นั้น ความสำเร็จดังกล่าวย่อมมาจากรากฐานการศึกษาที่ดีของชาตินั้นเอง

อุทาหรณ์ก่อนทำผิด

เอกศักดิ์ ตวีกรณาธิบดี

ช่วงนี้ ร้อน...ร้อน...ร้อนอร้อนใจ ร้อนกาย มากมายเหลือเกินนะครับ...อ้าว...
ทำไมจะไม่ร้อนล่ะก็เดือนเมษายนแล้วนี่ เตรียมหาหลักแหล่งที่จะไปเล่นน้ำสงกรานต์
คลายร้อนกันดีกว่าครับ...จะขึ้นเหนือ ล่องใต้ ไปอีสาน หรือตะวันออกก็เลือกเอาแล้วกัน
แม้แต่จะเลือกอยู่เฉย ๆ ในกรุงเทพฯเองก็ได้เพราะในระยะนั้นกรุงเทพฯถนนหนทางคง
จะโล่งว่าง รถราสามารถวิ่งได้ตลอดโดยไม่ติดขัดอย่างแน่นอนครับ...เฮอะครับ...ครั้งนี้
เราจะมาตามดวงเวียงชีวิตของเพื่อนข้าราชการกันดีกว่าครับ เพราะว่าผู้ชายกับผู้หญิงเมื่อ
ทำงานร่วมกันย่อมเกิดความเห็นอกเห็นใจกัน อาจจะฮอนฮอนผอนตัวเข้าหากันก็เป็นได้
อย่างนี้แหละที่จะก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ทางครอบครัวตามมา เพื่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ใน
ลักษณะนี้น้อยลง จึงพยายามเก็บรวบรวมชีวิตของเพื่อนข้าราชการเฮามาฝากกันในลักษณะ
เพลงยาวเป็นเรื่องเป็นราวต่อเนื่องกันไปไม่เหมือนกับที่ผ่านมาแล้ว...เชิญติดตามได้
เลยครับ...

อันชายกับหญิงเป็นของคู่กันมาแต่ครั้งสร้างโลก และมีการสืบทอดพันธุกันมาตลอดสาย โดยมีความรักและโลภก็ยเป็นเครื่องปรุงแต่งให้ชายและหญิงผูกพันสมัครรักใคร่ในคู่ครองของตนตลอดมา หากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งผิดคู่ผิดฝา ซึ่งก็เรียกว่าเป็นชู้หรือมีชู้ ก็จะก่อให้เกิดความไม่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม และประการสำคัญคือ เกิดความไม่สงบสุขในครอบครัวตามมา ดังนั้น ทุกสังคม มนุษย์จึงต้องมีกฎหมายและหรือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับกรณีขึ้นมาเพื่อให้สังคมเกิดความสงบและสันติสุขในการสืบทอดพันธุต่อไป

ในทางราชการซึ่งเป็นสังคมของผู้มีหน้าที่ให้บริการแก่ประชาชนโดยทั่วไป ก็มีกฎหมายในลักษณะเช่นนี้เหมือนกัน เรามาติดตามดูรายละเอียดกันต่อไปดีกว่า

เบื้องต้นก็ต้องดูความหมายของคำว่า "ชู้" ก่อน ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ หน้า ๒๗๒ ให้ความหมายไว้ว่า "คู่รัก" ผู้ล่วงประเวณี การล่วงประเวณี" เมื่อได้ความหมายของคำว่า "ชู้" อันเป็นรากแก้วของกรณีนี้แล้ว เราก็

จะดูถึงความหมายของคำที่เกี่ยวข้องอีกหลาย ๆ คำ เช่น เป็นชู้ มีชู้ ชู้สาว กันต่อไป

คำว่า "เป็นชู้" หมายถึง กรณีที่ชายไปล่วงประเวณีด้วยเมียเขา

คำว่า "มีชู้" หมายถึง กรณีที่หญิงยังมีสามีอยู่ไปล่วงประเวณีกับชายอื่น

คำว่า "ชู้สาว" หมายถึง รัก ๆ ใคร่ ๆ เชิงกามารมณ์

การที่ข้าราชการเป็นชู้ มีชู้ หรือประพฤติตัวในทำนองชู้สาวกันนั้น ถ้าเราดูเพียงเปลือกนอกแล้วจะเห็นว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับชื่อเสียงและความประพฤติส่วนตัวของผู้นั่นเอง ไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการแต่อย่างใด แต่ถ้าเรามาพิจารณากันโดยแก่นแท้ของเรื่องแล้วจะเห็นได้ว่าเรื่องนี้มีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยตรงทีเดียว เพราะตัวข้าราชการเอง เป็นตัวแทน เป็นแขน เป็นขา เป็นมือของทางราชการในการปฏิบัติงานต่าง ๆ และเป็นผู้อยู่ใกล้ชิดกับชาวบ้านมาก หากข้าราชการมีความประพฤติไม่ดี ไม่เหมาะสม ไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติของตนเองแล้ว ก็จะทำ

ให้ประชาชนชาวบ้านทั้งหลายเสื่อมศรัทธาในตัวข้าราชการนั้น และจะส่งผลกระทบต่อหน่วยงาน และทางราชการด้วย อันจะก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการของตัวข้าราชการเองและทางราชการเป็นส่วนรวมด้วย จึงเห็นได้ว่าการกระทำเหล่านี้ นั้น ไม่ว่าจะเกิดขึ้นในหรือนอกหน้าที่ราชการก็ตาม จะมีผลกระทบต่อปฏิบัติราชการของตัวข้าราชการนั่นเอง และรวมตลอดถึงทางราชการเป็นส่วนรวมอีกด้วย

ถ้าข้าราชการไปประพฤติตนเป็นชู้ มีชู้ หรือประพฤติตนในทำนองชู้สาว จนเกิดเรื่องราวอื้อฉาวขึ้นมา เมื่อผู้บังคับบัญชาทราบเรื่องดังกล่าวก็ต้องพิจารณาดำเนินการทางวินัยกับผู้นั้น ตามควรแก่กรณีเป็นเรื่อง ๆ ไป รวมทั้งเรื่องข่มขืนกระทำชำเราหรืออนาจาร ซึ่งเป็นคดีอาญาอีกส่วนหนึ่งด้วย

การพิจารณาความผิดและกำหนดโทษชายและหญิงที่เกี่ยวข้องกับกรณี เป็นชู้ มีชู้ ชู้สาว ข่มขืนกระทำชำเราและอนาจารนี้ กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนทุกฉบับจัดอยู่ในความผิดวินัยที่เรียกว่า "ประพฤติชั่ว" ทั้งสิ้น แม้ว่าตามตัวอย่างที่ตัวบทกฎหมายยกขึ้นมาประกอบไว้ นั้น จะไม่มีตัวอย่างเช่นกรณีนี้ก็ตาม เพราะว่าคำว่า "ประพฤติชั่ว" มีความหมายกว้างขวางมาก และการกระทำอย่างใดจะถือว่าเป็นการประพฤติชั่วหรือไม่ นั้น จะต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงและพฤติการณ์แห่งการกระทำเป็นเรื่อง ๆ ไป จึงทำให้เกิดปัญหาขึ้นมาว่า เราจะใช้สิ่งใดมาเป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณาว่า การกระทำอย่างนี้เป็น การประพฤติชั่ว การกระทำอย่างนั้นไม่เป็นการประพฤติชั่ว

ปัญหาในวรรคก่อนดังกล่าว ก.พ.ได้แก้ปัญหามาแล้ว (การประชุม ก.พ.ครั้งที่ ๙/๒๔๙๘ เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๔๙๘ และครั้งที่ ๓/๒๕๑๐

เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๑๐) โดยวางหลักเกณฑ์ในการพิจารณาไว้อย่างกว้าง ๆ ๓ ประการ คือ

๑) **เกียรติของข้าราชการ** โดยให้พิจารณาจากตำแหน่งหน้าที่ราชการของผู้กระทำกับพฤติการณ์ในการกระทำของผู้นั้นประกอบกัน โดยพิจารณาว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำที่ผิดแบบธรรมเนียมของข้าราชการที่ดีที่อยู่ในฐานะและตำแหน่งเช่นนั้น ควรประพฤติ ปฏิบัติ เพียงใดหรือไม่

๒) **ความรู้สึกของสังคม** โดยให้พิจารณาวิเคราะห์จากความรู้สึกของประชาชนทั่วไป หรือของทางราชการว่ามีความรังเกียจต่อการกระทำนั้น ๆ โดยรู้สึกว่าเป็นการประพฤติชั่วเพียงใด หรือไม่

๓) **เจตนาที่กระทำ** โดยให้พิจารณาถึงว่าเป็นการกระทำโดยผู้กระทำรู้สำนึกในการกระทำและประสงค์ต่อผล หรือยอมเล็งเห็นผลของการกระทำนั้นหรือไม่ หากไม่มีเจตนาที่ไม่เป็นการประพฤติชั่ว เช่น ขับรถชนคนโดยประมาท ก็ไม่ใช่เป็นการประพฤติชั่วแต่อย่างใด

ดังนั้น การที่จะพิจารณาว่าการกระทำนั้น ๆ จะเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงหรือไม่ นั้น ก็จะต้องพิจารณาจากหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นทั้ง ๓ ประการ ประกอบกัน ทั้งนี้ โดยถือเอาความร้ายแรงของแต่ละหลักเกณฑ์เป็นแนวทาง

กรณีความผิดที่จะนำมาพิจารณากันนั้น ขอแยกออกเป็นแต่ละกรณี ๆ ไป ดังนี้

๑. เป็นชู้ มีชู้
๒. ชู้สาว
๓. ข่มขืนกระทำชำเรา
๔. อนาจาร

เป็นชู้ มีชู้ เราได้ทราบความหมายของคำดังกล่าวจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน

พ.ศ. ๒๕๒๕ แล้วว่า "เป็นชู้" หมายถึง ชายที่ล่วงประเวณีด้วยเมียเขา ส่วน "มีชู้" หมายถึง หญิงที่ยังมีสามีอยู่ไปล่วงประเวณีกับชายอื่น จากความหมายของทั้งสองคำดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การกระทำที่จะถือว่าเป็นชู้หรือมีชู้ได้ก็คือการล่วงประเวณีกันโดยความสมัครใจของทั้งสองฝ่าย กรณีก็เกิดปัญหาขึ้นมาว่า การที่จะถือว่าเป็นชู้ หรือมีชู้ นั้น การเป็นสามีภรรยากันนั้นจะต้องชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เพราะว่าการเป็นสามีภรณานั้น มีได้ทั้งในทางนิติบัญญัติและพฤตินัย หากได้มีการจดทะเบียนสมรสตามกฎหมายแล้วก็เรียกว่าเป็นสามีภรรยาโดยนิติบัญญัติ แต่ถ้าเพียงแต่อยู่กินกันฉันสามีภรรยาโดยเปิดเผยและมีบุตรด้วยกันจนเป็นที่รับรู้ของคนทั่วไป (โดยไม่มีการจดทะเบียนสมรส) ก็เป็นสามีภรรยาโดยพฤตินัย ซึ่งในปัจจุบันยังมีอยู่อีกมากโดยเฉพาะในชนบท

ในกรณีที่เป็นสามีภรรยากันโดยชอบด้วยกฎหมาย คือ จดทะเบียนสมรสกันแล้ว หากสามีหรือภรรยาไปเป็นชู้หรือมีชู้กับภรรยาหรือสามีของผู้อื่น ก็ถือได้ว่าเป็นชู้หรือมีชู้แล้ว ส่วนในกรณีเป็นสามีภรรยาโดยพฤตินัย หากเกิดกรณีเช่นเดียวกับสามีภรรยาโดยนิติบัญญัติแล้วจะถือได้เช่นเดียวกันหรือไม่

ปัญหานี้ ก.พ.ก็ได้ให้คำตอบไว้ในการประชุม (ก.พ.ครั้งที่ ๙/๒๕๒๑ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๒๑) ความโดยสรุปว่า "...แม้ข้อเท็จจริงจะปรากฏว่าระหว่างที่เป็นชู้กันนั้น ฝ่ายหญิงยังไม่ได้จดทะเบียนสมรสกับสามีของตนก็ตาม แต่คนทั้งสองก็ได้อยู่กินกันฉันสามีภรรยาโดยเปิดเผยมานานจนมีบุตรด้วยกันแล้วถึง ๓ คน ซึ่งในท้องที่ต่างจังหวัดนั้น สามีภรรยาที่อยู่กินฉันสามีภรรยาโดยเปิดเผย แต่ไม่ได้จดทะเบียนสมรสกันยังมีอยู่เป็นจำนวนมาก

และเป็นที่รู้ของคนทั่วไปว่า คนทั้งสองเป็นสามีภรรยา กัน ดังนั้น การที่ฝ่ายชายมาเป็นชู้กับฝ่ายหญิง โดยรู้ที่อยู่ฝ่ายหญิงเป็นภรรยาของผู้อื่นอยู่ เช่นนี้ เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ แล้ว"

จากคำตอบของปัญหาดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้เห็นได้ว่า ในกรณีเป็นชู้หรือมีชู้ นั้น การเป็นสามีภรรยา กัน แม้จะไม่ได้จดทะเบียนสมรสกันตามกฎหมายก็ตาม แต่ถ้าได้อยู่กินกันฉันสามีภรรยา โดยเปิดเผยและเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปแล้ว ฝ่ายชายหรือฝ่ายหญิงซึ่งมีสามีอยู่เข้ามาเป็นชู้หรือมีชู้กับภรรยาของผู้อื่น หรือชาย หรือสามีของผู้อื่น โดยรู้ที่อยู่ เช่นนั้น ก็ถือว่าเป็นชู้หรือมีชู้แล้ว ไม่จำเป็นว่าการเป็นชู้หรือมีชู้ นั้นจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อเป็นสามีภรรยา กันโดยชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น

ปัญหาที่จะต้องพิจารณาต่อไปว่าในการพิจารณาความผิดและกำหนดโทษ กรณีเป็นชู้หรือมีชู้ นั้น การได้เสียกันโดยสมัครใจ จะถือว่าเป็นเหตุลดหย่อนโทษหรือไม่ นั้น ขอให้พิจารณาจากตัวอย่างต่อไปนี้ ซึ่ง ก.พ.ได้เห็นชอบด้วยกับการลงโทษในกรณีนั้น ๆ แล้ว

๑. เจ้าหน้าที่ผดุงครรภ์สาธารณสุข มีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับชายคนหนึ่งจนถึงขั้นได้เสียกัน โดยผู้ถูกลงโทษไม่ทราบว่ายามีภรรยาแล้ว ต่อมาเมื่อทราบว่าชายผู้นั้นมีภรรยาแล้วก็ยังติดต่อกันอีกจนภรรยาของชายผู้นั้นร้องเรียนขึ้น และชายได้หย่าขาดจากภรรยาแล้วมาจดทะเบียนสมรสกับผู้ถูกลงโทษ โทษที่ได้รับคือ ลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น ฐานประพฤติชั่วตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

พ.ศ. ๒๕๑๘ (มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕) (มติ อ.ก.พ.ฯ วินัยฯ ครั้งที่ ๑๗/๒๕๒๖)

๒. ปลัดอำเภอได้รู้จักกับหญิงมีสามีผู้หนึ่ง ซึ่งมีความประพฤติไม่ค่อยดีและแยกกันอยู่กับสามี แต่ผู้ถูกลงโทษไม่ทราบว่าหญิงนั้นมีสามีแล้ว วันที่รู้จักกันนั้นได้พากันไปรับประทานอาหาร ดื่มสุรา และเบียร์ตามร้านอาหารหลายแห่ง จนกระทั่งเวลาประมาณ ๒๔.๐๐ น. จึงได้พากันไปพักผ่อนหลับนอนและได้เสียกันที่โรงแรมแห่งหนึ่งโดยสมัครใจ และหลังจากนั้นก็ได้ไปหาผู้หญิงนั้นที่บ้าน อยู่เสมอ ๆ ทั้งที่ผู้ถูกลงโทษก็มีภรรยาโดยชอบด้วยกฎหมายอยู่แล้ว โทษที่ได้รับ คือ ตัดเงินเดือน ๑๐% ๒ เดือน ฐานประพฤติชั่วตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ (มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕) (มติ อ.ก.พ.ฯ วินัยฯ ครั้งที่ ๓๔/๒๕๒๕)

จากรายงานการลงโทษที่ส่วนราชการรายงานมายัง ก.พ. ดังกล่าวในวรรคก่อนจะแสดงให้เห็นได้ว่า กรณีมีคู่หรือเป็นคู่ นั้น การได้เสียกันโดยสมัครใจ มิใช่เหตุที่จะนำมาเป็นเหตุลดหย่อนโทษจากความผิดวินัยร้ายแรงเป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรงแต่อย่างใด เหตุที่จะนำมาเป็นข้ออ้างเพื่อลดหย่อนโทษได้นั้นอยู่ที่ว่าในขณะที่เป็นคู่หรือมีคู่ นั้น รู้หรือไม่ว่าหญิงหรือชายนั้นมีสามีหรือภรรยาอยู่แล้ว ส่วนการที่มีความสัมพันธ์ทางเพศกันโดยไม่สมัครใจ ก็อาจเป็นการข่มขืนกระทำชำเราหรืออนาจารแล้วแต่กรณี เป็นความผิดอาญาอีกส่วนหนึ่ง ซึ่งอาจจะต้องพิจารณาดำเนินการควบคู่ไปกับการดำเนินการทางวินัยก็ได้แล้วแต่กรณี

ในการพิจารณาของ ก.พ.นั้น ก.พ.ได้วางแนวทางการลงโทษ กรณีเป็นคู่หรือมีคู่ไว้ว่าควรลงโทษถึงออกจากราชการ ซึ่งจะเป็นปลดออก หรือไล่ออก ก็แล้วแต่พฤติการณ์ของการกระทำเป็นเรื่อง ๆ ไป ตัวอย่างเช่น

๑. นายแพทย์ กับผู้ช่วยพยาบาล ได้ออกไปปฏิบัติงานในต่างจังหวัดแล้วมีความสัมพันธ์กันถึงขนาดได้เสียกันโดยที่ทั้งคู่ต่างทราบดีว่าต่างมีคู่สมรสแล้ว เมื่อกลับมาปฏิบัติงานตามปกติในโรงพยาบาลก็ยังติดต่อกันทางซู้สาวเรื่อยมา ต่อมาวันหนึ่งผู้ช่วยพยาบาลได้ขอให้นายแพทย์พาไปพบภรรยาของนายแพทย์ที่บ้านเพื่อพูดจาตกลงกันตามที่ภรรยาของนายแพทย์ติดต่อมา แต่นายแพทย์ไม่ยอมจึงเกิดการโต้เถียงกัน ผู้ช่วยพยาบาลจึงใช้อาวุธปืนยิงถูกนายแพทย์ ๓ นัด ได้รับบาดเจ็บสาหัส ศาลพิพากษาจำคุกผู้ช่วยพยาบาล มีกำหนด ๖ ปี คดีถึงที่สุดแล้ว โทษที่ได้รับ คือ ให้ออกทั้งสองคน (ปัจจุบัน คือ โทษปลดออก) ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ (มาตรา ๔๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕)

๒. เจ้าหน้าที่พยาบาล ได้ร่วมประเวณีกับหญิง (ลูกจ้าง) ซึ่งมีใช้ภรรยาของตนในห้องตรวจเลือดในเวลาราชการหลายครั้ง และเป็นระยะเวลาหลายปี โทษที่ได้รับ คือ ให้ออก (ปัจจุบันคือโทษปลดออก) ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ (มาตรา ๔๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕) เป็นต้น

ซู้สาว จากความหมายของคำว่า "ซู้สาว"

ซึ่งหมายความว่า รัก ๆ ใคร่ ๆ เชิงกามารมณ์ โดยทั่วไปแล้วส่วนใหญ่จะเป็นกรณีของชายหนุ่มกับหญิงสาว ซึ่งต่างก็ไม่มีพันธะผูกพันทางครอบครัวแต่อย่างใด เมื่อต่างมีจิตผูกพันสมัครรักใคร่กันในทางชู้สาวก็เป็นเรื่องส่วนตัวของแต่ละบุคคลที่จะประพฤติปฏิบัติต่อกัน อาจจะมีการเกิณเลยเส้นขนานกันบ้างก็ได้ อยู่ที่ความสมัครใจยินยอมของคู่กรณี กรณีที่เป็นเรื่องเสียหายหรือไม่ดีไม่งามก็ไม่ปรากฏขึ้น เพราะกรณีดังกล่าวกระทำกันในที่ลับและรู้กันเพียงสองต่อสอง แต่ที่เกิดปัญหาเป็นเรื่องเป็นราวกันทางวินัยนั้น ก็เพราะว่า ความไม่ยินยอมพร้อมใจของคู่กรณีหรือบุคคลที่สามซึ่งเกี่ยวข้องกับกรณีนั้น ๆ อาจจะเป็นคู่หมั้น หรือบิดามารดาก็ได้ ซึ่งไม่เห็นดีเห็นงามด้วยร้องเรียนขึ้นมา ผู้บังคับบัญชาที่จะต้องพิจารณาดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษไปตามความร้ายแรงแห่งกรณีดังกล่าวอย่างการลงโทษที่ ก.พ. ได้วางแนวทางไว้ดังนี้ เช่น

๑. เจ้าหน้าที่ธุรการ (หญิงสาว) ได้เข้าไปกระทำการร่วมรักกับนักโทษชายในห้องส้วมภายในเรือนจำ นานประมาณ ๑ ชั่วโมง โทษที่ได้รับคือให้ออก (ปัจจุบันคือโทษปลดออก) ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ (มาตรา ๘๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕)

๒. พนักงานที่ดิน ได้ลวนลามจับมือหญิงสาวในทางชู้สาว เป็นเหตุให้หญิงได้รับความอับอาย โทษที่ได้รับคือ ลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น ฐานประพฤติชั่วตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ (มาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราช

บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕)

๓. พยาบาล (สาว) ได้พาเพื่อนชายเข้าไปพลอดรักและกอดปล้ำกันในห้องอุบัติเหตุเป็นเวลานานหลายชั่วโมง จนกระทั่งมีคนไข้ปวดท้อง เจ้าหน้าที่อื่นจึงไปตามมาฉีดยาให้คนไข้ โทษที่ได้รับคือ ลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ (มาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕)

๔. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ได้เข้าไปนอนข้าง ๆ และจับแขนหญิงสาวซึ่งกำลังนอนหลับอยู่ในมุ้งและอยู่ในห้องเดียวกับผู้ถูกลงโทษ (นอนมุ้งคนละหลัง) หญิงสาวแจ้งความดำเนินคดี คู่กรณีประนีประนอมยอมความกันและฝ่ายหญิงถอนคำร้องทุกข์ คดีถึงที่สุด โทษที่ได้รับคือตัดเงินเดือน ๑๐% ๔ เดือน ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ (มาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕)

๕. นายอำเภอพาหญิงสาวซึ่งอ้างว่าเป็นโสเภณีไปร่วมหลับนอนที่โรงแรม หลังจากนั้นหญิงสาวแจ้งความต่อนักงานสอบสวนว่านายอำเภอข่มขืนกระทำชำเรา คดีถึงที่สุด พนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง โทษที่ได้รับคือตัดเงินเดือน ๑๐% ๔ เดือน ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ (มาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕)

๖. เจ้าหน้าที่การพาณิชย์ได้ติดต่อสนิทสนม

กับข้าราชการตำรวจ (ชาย) มีการนัดหมายพบปะ
เที่ยวเตร่กันสองต่อสองทำให้บุคคลอื่นเข้าใจว่ามี
ความสัมพันธ์ทางชู้สาวกันเป็นเหตุให้ภรรยาของ
ตำรวจร้องเรียน โทษที่ได้รับคือตัดเงินเดือน ๑๐%
๔ เดือน ฐานประพฤติด้อย่างร้ายแรง ตามมาตรา
๘๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ (มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๓๕)

๗. เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด มีความสัมพันธ์
รักใคร่ชอบพอกับลูกจ้าง (สาวโสด) โดยเปิดเผย
ทั้ง ๆ ที่ตนมีภรรยาโดยชอบด้วยกฎหมายอยู่ แต่
ไม่ถึงขั้นได้เสีย โทษที่ได้รับคือ ภาคทัณฑ์ ฐาน
ประพฤติด้อย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘
(มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕)

ข่มขืนกระทำชำเรา การข่มขืนกระทำ
ชำเราเป็นกรณีในทางคดีอาญาตามประมวลกฎหมาย
อาญา การกระทำในลักษณะนี้เป็นการกระทำโดย
ใช้กำลังขืนใจฝ่ายหญิง มิใช่เป็นไปโดยฝ่ายหญิง
ยินยอมสมัครใจให้ร่วมประเวณีแต่ประการใด ใน
ทางคดีอาญา บางกรณีก็เป็นเรื่องที่ยอมความได้
บางกรณีก็ไม่อาจยอมความได้ แต่ในทางวินัยแล้ว
แนวทางในการลงโทษมิได้มีความแตกต่างกันเลย
ถึงออกจากราชการเหมือนกัน แต่จะเป็นไล่ออก
หรือปลดออก ก็แล้วแต่พฤติการณ์ของแต่ละกรณีไป
ดังตัวอย่างเช่น

๑. ผู้ช่วยพยาบาล ได้ใช้ผ้าอุดปากและ
มัดมือคนไข้หนัก (หญิง) ที่อยู่บนเตียงคนไข้จน
อยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขยับขึ้นได้ และกระทำชำเรา
จนสำเร็จความใคร่ โทษที่ได้รับคือ ไล่ออก ฐาน

ประพฤติด้อย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๑ วรรคสอง
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๑๘ (มาตรา ๔๘ วรรคสอง แห่งพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕)

๒. นายตรวจสรรพสามิต ได้หลอกหลวง
เด็กหญิงอายุ ๑๔ ปี มาที่บ้าน แล้วร่วมกับเพื่อน
ปลุกปล้ำข่มขืนกระทำชำเราจนสำเร็จความใคร่
หลายครั้ง บิดามารดาของผู้เสียหายทราบเรื่องจึง
แจ้งความดำเนินคดี ที่ศาลพิพากษาจำคุก
๑๒ ปี โทษที่ได้รับคือ ไล่ออก ฐานประพฤติด้อย่าง
ร้ายแรง ตามมาตรา ๘๑ วรรคสอง แห่งพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘
(มาตรา ๔๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕)

แต่ถ้าฟังไม่ได้ว่าเป็นการข่มขืนกระทำชำเรา
คงเป็นเรื่องการสมัครใจยินยอมร่วมประเวณีกันแล้ว
ก็เป็นเรื่องในทำนองชู้สาวเท่านั้น ซึ่งจะต้องพิจารณา
ไปอีกทางหนึ่ง

อนาจาร ก็เป็นอีกส่วนหนึ่งของคดีอาญา
ซึ่งรุนแรงน้อยกว่าข่มขืนกระทำชำเรา แต่ในทาง
วินัยแล้ว การพิจารณาความผิดและกำหนดโทษ
ขึ้นอยู่กับความร้ายแรงแห่งกรณีเป็นเรื่อง ๆ ไป ดัง
ตัวอย่าง เช่น

๑. ช่างเครื่องกล กระทำอนาจารแก่เด็กหญิง
อายุไม่เกิน ๑๓ ปี คดีถึงที่สุด ศาลพิพากษาจำคุก
๖ เดือน โทษที่ได้รับคือ ไล่ออก ฐานประพฤติด้อย่าง
ร้ายแรง ตามมาตรา ๘๑ วรรคสอง แห่ง
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.
๒๕๑๘ (มาตรา ๔๘ วรรคสอง แห่งพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕)

๒. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ชักชวนเยาวชน
สตรีนั่งซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ ระหว่างทางได้

จอตกรถแล้วปลุกปล้ำ แต่เยาวชนสตรีนั้นตื่นรนต่อผู้
และวิ่งหนีไปได้ โทษที่ได้รับคือไล่ออก ฐาน
ประพฤตชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๑ วรรคสอง
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๑๘ (มาตรา ๙๘ วรรคสอง แห่งพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕)

๓. เจ้าหน้าที่รังสีการแพทย์ ได้หน่วงเหนี่ยว
คนไข้หญิงที่ไปตรวจเอ็กซเรย์ไว้ในห้อง X-ray หลาย
ชั่วโมง และได้กระทำอนาจารคนไข้โดยการกอด
จูบแก้ม จับหน้าอกและล้วงอวัยวะเพศ โทษที่
ได้รับ คือให้ออก (ปัจจุบันคือโทษปลดออก) ฐาน
ประพฤตชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๑ วรรคสอง
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๑๘ (มาตรา ๙๘ วรรคสอง แห่งพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕)

๔. ช่างโยธา ปลุกปล้ำหญิง หญิงไป
แจ้งความดำเนินคดี คู่กรณีตกลงประนีประนอม
ยอมความกัน โดยผู้ถูกลงโทษยอมชดใช้ค่าเสียหาย
ให้ จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท ผู้เสียหายถอนคำ
ร้องทุกข์ไม่ติดใจดำเนินคดีทั้งแพ่งและอาญา โทษ
ที่ได้รับคือ ลดขั้นเงินเดือน ๑ ชั้น ฐานประพฤตชั่ว
ตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ (มาตรา
๙๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕)

๕. เจ้าหน้าที่สาธารณสุข กระทำอนาจาร
โดยพยายามจะกอดหญิงเพื่อนร่วมงานซึ่งนั่งเล่น
คนเดียวที่หน้าที่ทำงาน โทษที่ได้รับคือ ลดขั้น
เงินเดือน ๑ ชั้น ฐานประพฤตชั่ว ตามมาตรา ๘๑
วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ (มาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

พ.ศ. ๒๕๓๕)

๖. นายแพทย์ได้ตรวจคนไข้หญิงที่ป่วย
เป็นโรคหอบ และเขียนใบสั่งยาเสร็จแล้ว หลัง
จากนั้นยังได้ใช้มือจับเต้านมของคนไข้อีก โทษที่
ได้รับคือ ตัดเงินเดือน ๑๐% ๔ เดือน ฐาน
ประพฤตชั่ว ตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง แห่ง
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.
๒๕๑๘ (มาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕)

๗. นายอำเภอได้ประพฤตตนในทางชู้สาว
กับเด็กสาวโดยการลวนลาม จับมือ จับไหล่ ใช้มือ
บิดขา และกล่าววาจาในทางชู้สาวให้หญิงสาวยอม
เป็นภรรยาบ่อย โทษที่ได้รับคือ ภาคทัณฑ์ ฐาน
ประพฤตชั่ว ตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง แห่ง
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.
๒๕๑๘ (มาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕)

ชายกับหญิงนั้น นอกจากจะเกิดเรื่องเกิดราว
ดังกล่าวข้างต้น จนเป็นปัญหาทางด้านวินัยกัน
ใหญ่บ้าง เล็กบ้าง ตามกำลังเจตนาของผู้กระทำ
ผิดแล้ว ยังมีกรณีที่เป็นความผิดทางวินัยอีก ๓-๔
แบบด้วยกัน ที่จะขอนำมาบอกกล่าวกันเสียเลยใน
ที่นี่ คือ

แบบแรก กรณีไม่ยอมจดทะเบียนสมรส
และหรืออุปการะเลี้ยงดู ดังตัวอย่าง เช่น

๑. นิติกร ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานวินัย ได้
เข้าพิธีแต่งงานกับหญิงสาวซึ่งเคยได้เสียกัน แล้ว
ไม่ยอมจดทะเบียนสมรส และไม่ยอมรับเด็กซึ่งเกิด
จากหญิงนั้นเป็นบุตรของตน จนกระทั่งเกิดเรื่อง
ร้องเรียน โทษที่ได้รับคือ ลดขั้นเงินเดือน ๒ ชั้น
ฐานประพฤตชั่ว ตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง แห่ง
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.

๒๕๑๘ (มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕)

๒. ผู้ช่วยพยาบาล ได้เสียกับหญิงสาวคนหนึ่ง และแต่งงานกันตามประเพณีแล้ว แต่ไม่ยอมส่งเสียเลี้ยงดูและไม่ยอมจดทะเบียนสมรสให้ถูกต้องตามคำรับรองที่ได้ให้ไว้ต่อผู้บังคับบัญชา โทษที่ได้รับคือ ตัดเงินเดือน ๑๐% ๖ เดือน ฐานประพฤติชั่ว ตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ (มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕)

แบบที่สอง จดทะเบียนสมรสซ้อน ในลักษณะเช่นนี้ส่วนใหญ่ผู้ที่สร้างปัญหา คือ ฝ่ายชาย เมื่อห่างบ้าน ห่างภรรยา ก็มักจะมีความเหงา จึงต้องหาเพื่อนมาลอบใจ จนกระทั่งเกิดความสัมพันธ์กันถึงขั้นได้เสียและต้องจดทะเบียนสมรสให้กับฝ่ายหญิงเพื่อเป็นหลักฐาน แต่ตัวเองก็รู้ว่ากรณีดังกล่าวจะพาทุกข์มาให้ได้ไม่มากนักน้อยที่เดียว ดังตัวอย่าง เช่น

๑. ช่างศิลป์ มีภรรยาที่ชอบด้วยกฎหมายอยู่แล้ว ได้ไปจดทะเบียนสมรสกับหญิงอื่นอีก โดยแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ว่าไม่เคยจดทะเบียนสมรสกับใครมาก่อน เป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่หลงเชื่อจดทะเบียนให้ จนถูกดำเนินคดีอาญา ที่ศาลอาญาศาลที่ ๑ พิพากษาจำคุก ๑ เดือน ปรับ ๕๐๐ บาท โทษที่ได้รับคือ ให้ออก (ปัจจุบันคือโทษปลดออก) ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ (มาตรา ๔๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕)

๒. ปลัดอำเภอ ได้จดทะเบียนสมรสกับหญิงสาวที่กรุงเทพฯ ต่อมาได้รับบรรจุแต่งตั้งให้

ดำรงตำแหน่งเป็นปลัดอำเภอในต่างจังหวัด แล้วได้มีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับหญิงอื่นจนถึงขั้นจดทะเบียนสมรสกัน โทษที่ได้รับคือ ลดเงินเดือน ๑ ขั้น ฐานประพฤติชั่ว ตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ (มาตรา ๔๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕)

แบบที่สาม หลอกหลวงภรรยา ในลักษณะเช่นนี้ เป็นกรณีของฝ่ายชายที่ต้องการปลดตัวเองเป็นอิสระ แต่ดำเนินการอย่างสันติไม่ได้ จึงต้องหาทางออกในรูปแบบที่ออกจะโลดโผนสักเล็กน้อย ดังตัวอย่างเช่น

๑. เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ได้ปลอมแปลงลายมือชื่อของภรรยาลงในเอกสารการหย่าที่ยื่นต่อทางราชการหลายฉบับ เมื่อความปรากฏขึ้นและจะต้องถูกดำเนินคดีอาญา จึงอ้อนวอนขอร้องภรรยาให้ไปจดทะเบียนหย่ากันเพื่อแก้ปัญหาเรื่องคดีอาญา และจะจดทะเบียนสมรสใหม่ให้ในวันเวลาเดียวกันภรรยาก็ยินยอม แต่กลับปรากฏว่า เมื่อจดทะเบียนหย่าเสร็จแล้ว ผู้ถูกลงโทษ (ฝ่ายชาย) กลับถือโอกาสลุกหนีไปโดยไม่ยอมจดทะเบียนสมรสใหม่ให้ตามที่ได้ตกลงไว้ โทษที่ได้รับคือ ตัดเงินเดือน ๑๐% ๒ เดือน ฐานประพฤติชั่ว ตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ (มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕)

๒. ช่างสำรวจ ได้ร่วมกับพวกโทรศัพท์แจ้งภรรยาตนเองว่าตัวเองถูกคนร้ายจับตัวไปเรียกค่าไถ่ หากไม่นำเงินค่าไถ่ไปมอบให้จะฆ่าให้ตาย ภายหลังตำรวจจับตัวผู้นี้ได้และดำเนินคดีอาญาคดีถึงที่สุด ศาลพิพากษาลงโทษจำคุก ๖ เดือน

โทษจำคุกให้รอการลงอาญาไว้ ๒ ปี เพราะผู้เสียหายเป็นภรรยาของจำเลย และไม่ตั้งใจเอาโทษแก่จำเลย โทษที่ได้รับคือ ตัดเงินเดือน ๑๐% ๖ เดือน ฐานประพฤตชั่ว ตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ (มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕)

แบบที่สี่ สามีภรรยาอยู่ด้วยกัน แล้วเกิดไปได้เสียกับหญิงสาวอื่นจนถึงกับตั้งครรภ์และได้จดทะเบียนสมรสกันเช่นนี้ เทินของใหม่หน้าตาจุ่มจิ้มก็เลยคิดจะโลเซของเก่าอย่างนั้นเถอะ ก็เลยเกิดเป็นเรื่องเป็นราวขึ้นมา ดังตัวอย่างเช่น

นายอำเภอ ได้มีความสัมพันธ์ทางชู้สาวกับหญิงอื่นที่มีใช้ภรรยาของตน จนหญิงผู้นั้นตั้งครรภ์ จึงได้จดทะเบียนสมรสให้ หลังจากนั้น ก็ได้ฟ้องภรรยาเดิมของตนต่อศาลโดยกล่าวหาว่า มีความประพฤติไม่ดี ทำให้ตนอับอายขายหน้า จึงขอหย่าขาดจากการเป็นสามีภรรยา ที่สุด ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงทำสัญญาประนีประนอมกันต่อศาลโดยจะส่งเสียอุปการะเลี้ยงดูภรรยาเดิมและบุตรเป็นรายเดือน แต่ก็มีได้ปฏิบัติตามสัญญาแต่อย่างใด โทษที่ได้รับคือ ลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น ฐาน

ประพฤตชั่ว ตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ (มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕)

โดยสรุป แล้วชายกับหญิงนั้น ในกรณีเป็นชู้หรือมีชู้กัน ไม่ว่าจะ เป็นสามีภรรยา กันโดยนิตินัย หรือโดยพฤตินัยก็ตาม ถ้าในขณะที่ เป็นชู้หรือมีชู้ นั้น รู้ว่าชายหรือหญิงนั้น มีภรรยาหรือสามีอยู่แล้ว ก็เป็นผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานประพฤตชั่วอย่างร้ายแรง ต้องรับโทษถึงขั้นออกจากราชการตามความร้ายแรงแห่งกรณี (ปลดออก หรือไล่ออก) กรณีชู้สาว หากมีความสัมพันธ์กันฉันทชู้สาว โดยไม่มีการข่มขืนกระทำชำเราหรืออนาจารแล้ว ปัญหาทางวินัยเป็นไปได้อย่างนอกเสียจากจะมีเรื่องร้องเรียนหรืออื้อฉาวเป็นที่เสื่อมเสียขึ้นมาเท่านั้น กรณีข่มขืนกระทำชำเรา นั้น เป็นความผิดวินัยร้ายแรง ฐานประพฤตชั่วอย่างร้ายแรง ต้องรับโทษถึงออกจากราชการตามความร้ายแรงแห่งกรณีเช่นกัน (ปลดออก หรือไล่ออก) และส่วนกรณีอนาจารนั้น จะได้รับโทษทางวินัยแตกต่างกันออกไปตามความร้ายแรงแห่งกรณีตั้งแต่ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดขั้นเงินเดือน ปลดออก หรือไล่ออก ก็แล้วแต่พฤติการณ์เป็นเรื่อง ๆ ไป

หมายเหตุ สถานโทษและอัตราโทษสำหรับความผิดวินัยไม่ร้ายแรงตามที่ปรากฏข้างต้นนี้เป็นไปตามกฎ ก.พ.ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ปัจจุบันกฎ ก.พ.ฉบับนี้ถูกยกเลิก และใช้กฎ ก.พ.ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๓๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ แทนแล้ว

ท้อไอเอสีย

เทอร์โบ

ในวารสารข้าราชการ ฉบับเดือนกันยายน-
ตุลาคม ๒๕๓๘

ได้เขียนถึงสำเนาทะเบียนบ้าน

ฝากกรมการปกครองไว้ว่าขอให้ออกแบบ

สำเนาทะเบียนบ้านใหม่

ขอให้มียกขนาดที่เล็กลง สามารถพกพาได้โดย

สะดวก

สิ่งที่เรียดร้องนั้น ขณะนี้เป็นความจริงแล้ว

เพราะกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

ได้ดำเนินการตามโครงการจัดทำระบบให้บริการ
ประชาชนทางด้านการทะเบียนและบัตรด้วยระบบ
คอมพิวเตอร์

จากโครงการดังกล่าว อธิบดีกรมการ
ปกครอง ได้กำหนดแบบพิมพ์สำเนาทะเบียนบ้าน
(ท.ร.๑๔) ใหม่

รูปเล่มเป็นสมุดพก ขนาดเล็ก กะทัดรัด

ข้าราชการ ปีที่ ๔๑ ฉบับที่ ๓ พฤษภาคม-มิถุนายน ๒๕๓๘

ขนาด ๙.๕ x ๑๖.๕ ซม.

ได้เปิดให้บริการเป็นแห่งแรกของประเทศ
ที่สำนักทะเบียนอำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี
ในวันเฉลิมพระชนมพรรษา ปีที่แล้ว
คือเมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๓๘

และเปิดระบบงานบริการ ณ สำนักทะเบียน

ท้องถิ่นเขตทุกเขต ในกรุงเทพมหานคร

ตั้งแต่วันปีใหม่ที่ผ่านมา

คือตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๙ เป็นต้นมา

ไม่ทราบว่าคุณผู้อ่านที่มีภูมิลำเนาอยู่ใน

อำเภอเมืองปทุมธานีหรือทุกเขตในกรุงเทพมหานคร

ไปรับสำเนาทะเบียนบ้านแบบใหม่แล้ว

หรือยัง

ถ้ายัง ก็อยากจะช่วยประชาสัมพันธ์แทน

กรมการปกครองหรือกรุงเทพมหานครว่า

ให้รีบไปรับสำเนาทะเบียนบ้านใหม่ได้

ผู้ที่จะไปรับนั้น ไม่จำเป็นต้องเป็นเจ้าของ
เป็นผู้ใดก็ได้ มีข้อแม้เพียงนิดเดียวว่า จะ
ต้องมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านนั้น

ไปติดต่อขอรับสำเนาทะเบียนบ้านได้
โดยไม่ต้องมีใบมอบอำนาจจากเจ้าบ้าน
แต่ประการใด

เข้าใจดีว่า กรมการปกครอง คงจะมีความ
คิดที่จะปรับปรุงเรื่องนี้มาก่อนที่ "เทอร์โบ" จะเขียนถึง

จะอย่างไรก็ตาม ก็ขอขอบคุณกรมการปกครอง
ไว้ในที่นี้ด้วย

คราวที่แล้ว ท่านผู้อ่านคงจำได้ว่า เคย
เขียนว่า เจ้าหน้าที่ของเขตได้ชี้แจงว่า เมื่อสำเนา
ทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านหาย จะรับของใหม่ได้
ต้องไปแจ้งความที่โรงพักก่อน

แล้วนำใบแจ้งความจากโรงพัก ไปประกอบ
คำร้องขอทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน ณ ที่ว่าการเขต
ต่อไป

ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า สำเนาทะเบียน
บ้านที่หายนั้น

ไม่น่าจะต้องยุ่งยากที่จะต้องแจ้งความ
เพราะสำเนาทะเบียนบ้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ฉบับ
เจ้าบ้าน ไม่มีราคาค่างวด แต่อย่างใด

จึงได้เสนอให้แก้ไขระเบียบในเรื่องนี้
ไม่ทราบว่าขณะนี้ กรมการปกครองได้เริ่ม
ที่จะพิจารณาเรื่องนี้แล้วหรือไม่

ถ้ายัง ก็โปรดเริ่มดำเนินการ
แต่ถ้าทำได้โดยไม่ต้องแก้ไขระเบียบ
ก็ขอได้โปรดชี้แจงให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ
ในเรื่องนี้ทราบโดยทั่วกันด้วย

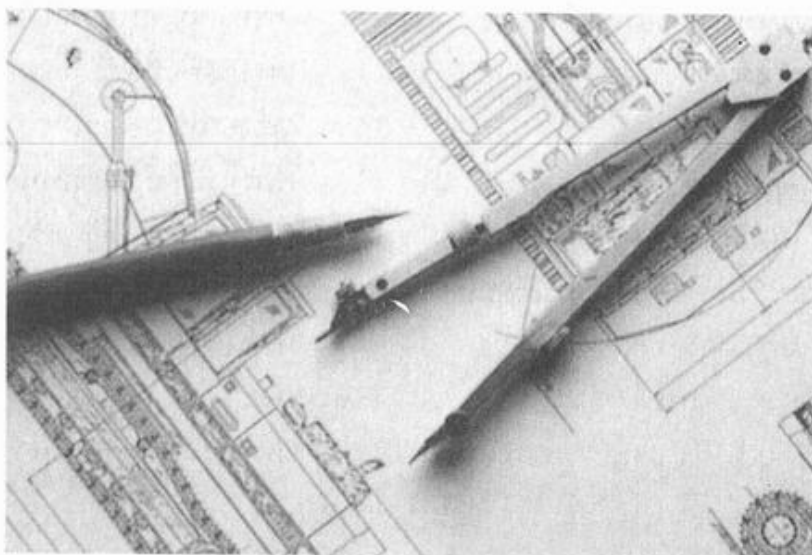
กลับมาเรื่องนี้อีกครั้ง
กล่าวโดยสรุปก็คือ ในวันนั้นไม่ยอมไป
แจ้งความ

แต่วันนี้เหตุการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป
ความที่อยากเห็นและอยากได้สำเนาทะเบียน
บ้านใหม่

จึงต้องยอมเสียเวลาไปแจ้งความ
เพราะถ้าไม่แจ้งความเจ้าหน้าที่ของเขตก็
ยืนยันเช่นกันว่าให้ไม่ได้

ประกอบกับมีเอกสารหลายอย่างที่เก็บไว้ดี
จนเกินไป จนหาไม่พบ

จึงถือโอกาสนี้ ยกยอดไปแจ้งความในคราวเดียวกัน

ไปโรงพักแล้ว จึงมีเรื่องที่จะเล่าสู่กันฟัง เช่นเคย

ก่อนจะได้เสนอแนะ ก็ขอเล่าเรื่องเป็นบทนำก่อน

วันที่ไปแจ้งความนั้นเป็นวันเสาร์ครับ เมื่อไปถึงโรงพัก ก็ได้รับคำแนะนำว่าเรื่องเอกสารหายนั้น

ต้องแจ้งความที่แผนกธุรการ ไปยื่นแก้ ๆ กัง ๆ อยู่ที่แผนกธุรการพักหนึ่ง เพราะไม่มีตำรวจอยู่บริเวณนั้นเลย

ตัดสินใจเข้าไปพบร้อยเวร ซึ่งก็ไม่ผิดหวังหรอกครับ เพราะได้พบกับร้อยเวรที่มีน้ำใจ สมกับ

คำว่า "ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์"

ร้อยเวรได้นำมาที่โต๊ะสิบเวร แล้วก็ขอให้สิบเวร ช่วยดำเนินการให้ (ไม่ทราบว่าเป็นถูกหรือไม่ เพราะยศของท่านจริง ๆ คือ จ่าสิบตำรวจ)

สิบเวร รับเรื่องแล้ว ได้แนะนำให้แจ้งความในวันและเวลาราชการ

เพราะการแจ้งความเอกสารหายนั้น นอก

จากโรงพักจะออกหนังสือรับเรื่องแจ้งความแล้ว ยังต้องแนบสำเนาบันทึกประจำวันให้ด้วย

และโดยที่เครื่องถ่ายเอกสารนั้น แผนกธุรการเป็นผู้รับผิดชอบ

วันเสาร์และวันอาทิตย์ แผนกธุรการไม่ทำงานและไม่มีผู้ใดอยู่เวรยาม

จึงไม่อาจใช้เครื่องถ่ายเอกสารได้ อย่างไม่รู้ตาม เมื่อได้ชี้แจงว่า เป็นข้าราชการ ไม่สะดวกที่จะแจ้งความในวันและเวลาราชการ

สำหรับการถ่ายเอกสารจากบันทึกประจำวันนั้น ขอเป็นธุระจัดการเอง

สิบเวรท่านก็ทำให้ และโดยที่เอกสารที่หายมีหลายอย่าง สิบเวรก็ต้องแยกลงบันทึกประจำวันเป็นเรื่อง ๆ ตามของที่หายแต่ละอย่าง ๆ ไป

เห็นสิบเวรเขียนข้อมูลของ "เทอร์โบ" ซ้ำ ๆ กันแล้ว ก็น่าจะเห็นใจ

และก็ทราบดีว่า ข้อมูลเหล่านี้ มีอยู่พร้อมในคอมพิวเตอร์ของสำนักทะเบียนราษฎร กรมการปกครอง

หากนำข้อมูลเหล่านี้มาใช้ โดยการเรียกใช้ข้อมูลจากสำนักทะเบียนราษฎร

โดยใช้คอมพิวเตอร์ในระบบ ON LINE
ก็จะช่วยให้การทำงานของโรงพักต่าง ๆ เป็น
ไปอย่างสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น

จึงขอเสนอกรรมการปกครอง

ไหน ๆ ก็ได้ดำเนินการตามโครงการจัดทำ
ระบบให้บริการประชาชนทางด้านการทะเบียนและ
บัตรด้วยระบบคอมพิวเตอร์ อยู่แล้ว

หากจะให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องสามารถ
เรียกใช้ข้อมูลที่เปิดเผยได้ เช่นข้อมูลที่มีอยู่ใน
ทะเบียนบ้าน

ก็จะทำให้การทำงานสะดวกและรวดเร็ว
ยิ่งขึ้น

หากโครงการนี้ ได้รวมเรื่องนี้ไว้แล้ว

แต่ยังไม่เสร็จ

ก็ขอขอบคุณล่วงหน้า

แต่หากยังไม่ได้คิดจะดำเนินการในเรื่องนี้

ก็ขอได้โปรดพิจารณาดำเนินการให้ด้วย

เรื่องที่สองนี้ขอฝากกรมตำรวจครับ

คงแยกเป็นเรื่องย่อย ๒ เรื่อง

เรื่องย่อยแรก ไม่เข้าใจว่า เมื่อตำรวจได้
ออกหนังสือรับรองการแจ้งความ

ซึ่งเป็นแบบเรื่องราวขออนุญาตต่าง ๆ โดย
ผู้แจ้งความเป็นผู้ลงชื่อจริงในฐานะผู้ขออนุญาต

และร้อยเวรก็ได้ลงชื่อจริงในฐานะผู้รับ
แจ้งความแล้ว

มีกฎหมายหรือระเบียบใดที่จะต้องใช้สำเนา
บันทึกประจำวัน หรือ "รายงานประจำวันธุรการ"
ซึ่งร้อยเวรผู้รับแจ้งความต้องเสียเวลามารับรองสำเนา
ถูกต้อง มาแนบไว้อีก

เป็นการทำงานที่ซ้ำซ้อนและเสียเวลา

จึงน่าที่จะมีการแก้ไขในเรื่องนี้

และในระหว่างที่กำลังดำเนินการแก้ไขใน

เรื่องนี้

ก็ขอเสนอเรื่องย่อยที่สอง

จำเป็นหรือไม่ครับ ที่จะต้องทำสำเนาบันทึก
ประจำวันด้วยการถ่ายเอกสาร

เพราะที่โรงพักแต่ละแห่งนั้น

อาจจะประสบปัญหาเรื่องไม่มีเครื่องเอกสาร
อย่างเช่นโรงพักที่ "เทอร์โบ" ไปแจ้งความ

การนำบันทึกประจำวันไปถ่ายเอกสาร
ข้างนอก

ก็อาจมีปัญหามากมาย ๑ ประการ เช่น
อาจหาย

หรือผู้ที่ขอแจ้งความอยู่ ก็อาจจะแจ้งความ
ไม่ได้ เพราะ "รายงานประจำวันธุรการ" ไม่อยู่

เหตุไฉนกรมตำรวจถึงไม่ให้ใช้กระดาษ
คาร์บอนหรือกระดาษ COPY แทน

หรือกรมตำรวจได้อนุญาตให้ใช้ กระดาษ
COPY แล้ว แต่โรงพักไม่ปฏิบัติ

ยังไง ๆ ก็มีหนังสือกำกับไปอีกสักครั้ง
นะครับ

ที่จริง ความมีน้ำใจของตำรวจที่โรงพัก รวม
ทั้งการโอภาปราศรัยที่ดี

ก็เป็นที่ประทับใจของ "เทอร์โบ" อยู่แล้ว
หากกรมตำรวจ ได้ช่วยในเรื่องเรื่องมือ

เครื่องใช้ในการทำงาน และใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย
เข้าช่วย

รวมทั้งมีวิธีการทำงานที่สั้นและง่าย

ประชาชนที่ไปรับบริการ ก็จะประทับใจใน
การบริการของตำรวจมากยิ่งขึ้น

คำว่า "ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์" ก็จะมี
ความหมายที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

ซึ่งย่อมเป็นผลดีกับตำรวจและกรมตำรวจ
อย่างแน่นอน □

หนังสือเวียน ก.พ. ปี พ.ศ. ๒๕๓๙

ต่อจากฉบับที่แล้ว

(สำเนา)

ที่ นร ๐๗๐๘/ว ๒

สำนักงาน ก.พ.

ถนนพิษณุโลก กท ๑๐๓๐๐

๓๑ มกราคม ๒๕๓๙

เรื่อง การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญผู้สอบแข่งขันได้ ผู้สอบคัดเลือกได้ หรือผู้ได้รับคัดเลือก
เรียน (เวียนกระทรวง ทบวง กรม และจังหวัด)
อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๖/ว ๑๙ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๑๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งมติ ก.พ.กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการโอนข้าราชการพลเรือนสามัญผู้สอบแข่งขันได้ ผู้สอบคัดเลือกได้ หรือผู้ได้รับคัดเลือกไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในต่างกระทรวง ทบวง กรม มาเพื่อถือปฏิบัติ ความแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ ก.พ.พิจารณาเห็นว่า โดยที่มาตรา ๖๐ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติว่า การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญผู้สอบแข่งขันได้ ผู้สอบคัดเลือกได้ หรือผู้ได้รับคัดเลือกให้ทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ.กำหนด ประกอบกับ ก.พ.เห็นควรกำหนดเจตนารมณ์ในการดำเนินการเรื่องดังกล่าวเพื่อ

ก. เปิดโอกาสให้มีการโยกย้าย สับเปลี่ยนข้าราชการระหว่างส่วนราชการหรือหน่วยงาน และเพื่อให้แต่ละส่วนราชการหรือหน่วยงานมีโอกาสเลือกสรรผู้มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่องานมาดำรงตำแหน่ง

ข. ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาอนุมัติการให้โอนและการรับโอน โดยคำนึงถึงความจำเป็นและประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับจากความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ของผู้ที่ขอโอน ประกอบกับเหตุผลความจำเป็นของผู้ขอโอน เพื่อที่จะให้ทางราชการสามารถใช้กำลังคนได้อย่างเกิดประโยชน์สูงสุด

ก.พ.จึงมีมติให้ยกเลิกมติ ก.พ.ตามหนังสือที่อ้างถึง และกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการโอนข้าราชการพลเรือนสามัญผู้สอบแข่งขันได้ ผู้สอบคัดเลือกได้ หรือผู้ได้รับคัดเลือกไว้ดังต่อไปนี้

๑) การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญผู้สอบแข่งขันได้หรือผู้ได้รับคัดเลือกในกรณีที่มีเหตุพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขัน ให้ทำได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ของส่วนราชการเจ้าสังกัดเดิมของผู้ที่จะโอน

ข้าราชการ ปีที่ ๔๑ ฉบับที่ ๒ พฤษภาคม-มิถุนายน ๒๕๓๙

๒) การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญผู้สอบคัดเลือกได้หรือผู้ได้รับคัดเลือกที่มีเขตพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขัน ให้ทำได้เมื่อได้รับความยินยอมจากผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ของส่วนราชการ เจ้าสังกัดเดิมของผู้ที่จะโอนแล้ว

๓) การโอนข้าราชการตามข้อ ๑ หรือข้อ ๒ ให้โอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ผู้นั้นสอบแข่งขันได้ สอบคัดเลือกได้ หรือได้รับคัดเลือก แล้วแต่กรณี

๔) ให้ข้าราชการพลเรือนสามัญที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สอบแข่งขันได้ หรือได้รับคัดเลือกในกรณีที่มีเขตพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขัน ได้รับเงินเดือนดังนี้

๔.๑) ถ้าเป็นการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับเดิม และผู้นั้นได้รับเงินเดือนต่ำกว่าหรือเท่าคุณวุฒิ ก็ให้ได้รับเงินเดือนตามคุณวุฒิ แต่ถ้าผู้นั้นได้รับเงินเดือนสูงกว่าคุณวุฒิอยู่แล้ว ก็ให้ได้รับเงินเดือนในชั้นที่ได้รับอยู่เดิม

๔.๒) ถ้าเป็นการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงกว่าเดิม และผู้นั้นได้รับเงินเดือนต่ำกว่าหรือเท่าคุณวุฒิ ก็ให้ได้รับเงินเดือนตามคุณวุฒิ แต่ถ้าผู้นั้นได้รับเงินเดือนสูงกว่าคุณวุฒิอยู่แล้ว ก็ให้ได้รับเงินเดือนในอันดับเงินเดือนสำหรับตำแหน่งที่สอบแข่งขันได้หรือได้รับคัดเลือกในกรณีที่มีเขตพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขัน ในชั้นที่เทียบได้ตรงกันกับขั้นเงินเดือนของอันดับเดิมตามตารางเทียบขั้นเงินเดือนแต่ละอันดับที่ข้าราชการจะได้รับเมื่อได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งท้ายกฎ ก.พ. ว่าด้วยการให้ข้าราชการพลเรือนสามัญได้รับเงินเดือน

๔.๓) ถ้าเป็นการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ต่ำกว่าเดิม และผู้นั้นได้รับเงินเดือนสูงกว่าคุณวุฒิ ก็ให้ได้รับเงินเดือนในอันดับเงินเดือนสำหรับตำแหน่งที่สอบแข่งขันได้หรือได้รับคัดเลือกในกรณีที่มีเขตพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขัน ในชั้นที่เทียบได้ตรงกันกับขั้นเงินเดือนของอันดับเดิม ตามตารางเทียบขั้นเงินเดือนแต่ละอันดับที่ข้าราชการจะได้รับเมื่อได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งท้ายกฎ ก.พ. ว่าด้วยการให้ข้าราชการพลเรือนสามัญได้รับเงินเดือน แต่ถ้าผู้นั้นได้รับเงินเดือนสูงกว่าขั้นสูงของอันดับเงินเดือนสำหรับตำแหน่งที่สอบแข่งขันได้ หรือได้รับคัดเลือกในกรณีที่มีเขตพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขัน ก็ให้ได้รับเงินเดือนในชั้นสูงของอันดับเงินเดือนสำหรับตำแหน่งที่สอบแข่งขันได้ หรือได้รับคัดเลือกในกรณีที่มีเขตพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขันนั้น

๕) ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็น ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ จะดำเนินการให้ข้าราชการพลเรือนสามัญที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สอบแข่งขันได้ หรือได้รับคัดเลือกในกรณีที่มีเขตพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขัน ซึ่งได้รับเงินเดือนสูงกว่าคุณวุฒิ ให้ได้รับเงินเดือนตามคุณวุฒิก็ได้ หากมีการระบุงบเงินไขการให้ได้รับเงินเดือนตามคุณวุฒิไว้ในการประกาศสอบแข่งขัน หรือคัดเลือกในกรณีที่มีเหตุผลพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขันในครั้งนั้น

อนึ่ง ในกรณีที่ ก.พ.อนุมัติให้ส่วนราชการใดนำรายชื่อผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งหนึ่งไปขึ้นบัญชีเป็นผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งอื่น หากส่วนราชการนั้นประสงค์จะดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ก็ให้แจ้งเงื่อนไขการได้รับเงินเดือนตามคุณวุฒิให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ถูกนำรายชื่อไปขึ้นบัญชีเป็นผู้สอบแข่งขันได้ดังกล่าวได้ทราบด้วย

๖) ให้ข้าราชการพลเรือนสามัญที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สอบคัดเลือกได้ หรือได้รับคัดเลือกที่มีเขตพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขันได้รับเงินเดือน ตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. ว่าด้วยการให้ข้าราชการพลเรือนสามัญได้รับเงินเดือน

๗) การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญผู้สอบแข่งขันได้ ผู้สอบคัดเลือกได้หรือผู้ได้รับคัดเลือก ให้ส่วนราชการที่จะรับโอนมีหนังสือส่งคำสั่งรับโอนให้กระทรวง ทบวง กรมเจ้าสังกัดเดิมของผู้ที่จะโอนทราบ และให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ของส่วนราชการเจ้าสังกัดเดิมของผู้ที่จะโอนออกคำสั่งให้ผู้ที่จะโอนไปนั้นพ้นจากตำแหน่งและหน้าที่ในวันเดียวกัน

สำหรับการโอนข้าราชการพลเรือนสามัญผู้สอบแข่งขันได้ ผู้สอบคัดเลือกได้ หรือผู้ได้รับคัดเลือก ที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าวข้างต้น ให้เสนอ ก.พ.พิจารณาเป็นราย ๆ ไป

๘) การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งที่สอบแข่งขันได้สอบคัดเลือกได้ หรือได้รับคัดเลือก ที่ได้ดำเนินการไปแล้วก่อนวันที่หนังสือสำนักงาน ก.พ.ฉบับนี้ใช้บังคับ และยังคงดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการต่อไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๖/ว ๑๙ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๑๘

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กรมและจังหวัดต่าง ๆ ได้ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) อุดล บุญประกอบ

(นายอุดล บุญประกอบ)

เลขาธิการ ก.พ.

สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลภาครัฐ

ส่วนระบบและมาตรฐานการบริหารงานบุคคล

โทร. ๒๘๒๗๓๖๕

โทรสาร ๒๘๒๑๘๒๘

(สำเนา)

ที่ นร ๐๗๐๘/ว ๓

สำนักงาน ก.พ.

ถนนพิษณุโลก กท ๑๐๓๐๐

๓๑ มกราคม ๒๕๓๙

เรื่อง การโอนผู้มีได้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งเป็นผู้สอบแข่งขันได้ หรือผู้ได้รับคัดเลือก
ในกรณีที่มีเหตุพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขัน
เรียน (เวียนกระทรวง ทบวง กรม และจังหวัด)
อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๐๗๐๕/ว ๑๕ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๒๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ่มติ ก.พ.เกี่ยวกับเรื่องการโอนข้าราชการพลเรือนผู้มีได้ดำรงตำแหน่งที่
ก.พ.กำหนด ซึ่งสอบแข่งขันได้มาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สอบแข่งขันได้ และการโอนพนักงานเทศบาลที่ไม่ใช่
พนักงานเทศบาลวิสามัญ หรือข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการการเมือง ข้าราชการวิสามัญ
หรือข้าราชการซึ่งอยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ซึ่งเป็นผู้สอบแข่งขันได้มาบรรจุและแต่งตั้งให้
ดำรงตำแหน่งที่สอบแข่งขันได้มาเพื่อถือปฏิบัติ ความแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ ก.พ.พิจารณาเห็นว่า โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา
๖๐ วรรคเจ็ด บัญญัติให้ ก.พ.เป็นผู้อนุมัติการโอนข้าราชการพลเรือนผู้มีได้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ.กำหนดตาม
มาตรา ๔๐ ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญที่ ก.พ.กำหนดตามมาตรา ๔๐ ในต่าง
กระทรวง ทบวง กรม หรือต่างสำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี หรือโอนจากกรมไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใน
สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี หรือโอนจากสำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในกรม
และมาตรา ๖๑ วรรคสาม บัญญัติให้ ก.พ.กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการโอนพนักงานเทศบาล
ที่ไม่ใช่พนักงานเทศบาลวิสามัญ ข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัตินี้ และไม่ใช้
ข้าราชการการเมืองหรือข้าราชการวิสามัญ ซึ่งเป็นผู้สอบแข่งขันได้หรือผู้ได้รับคัดเลือก มาบรรจุเป็นข้าราชการ
พลเรือนสามัญ ประกอบกับ ก.พ.เห็นควรกำหนดเจตนารมณ์ในการดำเนินการเรื่องดังกล่าวเพื่อ

ก. เปิดโอกาสให้มีการโยกย้าย สับเปลี่ยนข้าราชการหรือผู้ปฏิบัติงานระหว่างส่วนราชการหรือหน่วย
งาน และเพื่อให้แต่ละส่วนราชการหรือหน่วยงานมีโอกาสเลือกสรรผู้มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ที่
เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่องานมาดำรงตำแหน่ง โดยไม่จำกัดเฉพาะแต่ข้าราชการพลเรือนสามัญเท่านั้น

ข. ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาอนุมัติการให้โอนและการรับโอน โดยคำนึงถึงความจำเป็น และ
ประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับจากความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ของผู้ขอโอน ประกอบกับเหตุผล
ความจำเป็นของผู้ขอโอน เพื่อที่จะให้ทางราชการสามารถใช้กำลังคนได้อย่างเกิดประโยชน์สูงสุด

ค. ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาการรับโอนผู้มีได้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตามหนังสือฉบับนี้
โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และความชำนาญงานของผู้ขอโอนเปรียบเทียบกับข้าราชการ
พลเรือนสามัญรับราชการในส่วนราชการนั้น ๆ และประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับเป็นสำคัญ

ก.พ.จึงมีมติให้ยกเลิกมติ ก.พ. ตามหนังสือที่อ้างถึง และอนุมัติเป็นหลักการให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ดำเนินการโอนข้าราชการพลเรือนผู้มิได้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ.กำหนดตามมาตรา ๔๐ ซึ่งเป็นผู้สอบแข่งขันได้ หรือได้รับคัดเลือกในกรณีที่มีเหตุพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขันมาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สอบแข่งขันได้หรือได้รับคัดเลือกตามนัยมาตรา ๖๐ วรรคเจ็ด โดยไม่ต้องเสนอเรื่องไปให้ ก.พ. พิจารณาเป็นราย ๆ ไป รวมทั้งมีมติกำหนดให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ดำเนินการโอนพนักงานเทศบาลที่ไม่ใช่พนักงานเทศบาลวิสามัญและโอนข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ และไม่ใช่ข้าราชการการเมืองหรือข้าราชการวิสามัญ ซึ่งเป็นผู้สอบแข่งขันได้หรือผู้ได้รับคัดเลือกในกรณีที่มีเหตุพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขัน มาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตามนัยมาตรา ๖๑ วรรคสาม โดยไม่ต้องเสนอเรื่องไปให้ ก.พ.พิจารณาอนุมัติอีก แต่ทั้งนี้ ต้องอยู่ในหลักเกณฑ์และวิธีการดังต่อไปนี้

๑) ผู้สอบแข่งขันได้หรือผู้ได้รับคัดเลือกในกรณีที่มีเหตุพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขัน ต้องสมัครใจที่จะโอน

๒) การโอนตามมาตรา ๖๐ วรรคเจ็ด เฉพาะกรณีผู้ได้รับคัดเลือกในกรณีที่มีเหตุพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขัน ต้องได้รับความยินยอมในการโอนจากผู้มีอำนาจสั่งบรรจุของส่วนราชการเจ้าสังกัดเดิมของผู้นั้นแล้ว

๓) การโอนตามมาตรา ๖๑ วรรคสาม จะต้องได้รับความยินยอมในการโอนจากผู้มีอำนาจสั่งบรรจุของส่วนราชการหรือหน่วยงานเจ้าสังกัดเดิมของผู้นั้นแล้ว ในกรณีที่ยินยอมให้โอนได้หลังจากวันที่ผู้ดำเนินการสอบแข่งขันกำหนดให้สั่งบรรจุ ซึ่งจะทำให้ผู้สอบแข่งขันได้ถูกยกเลิกการขึ้นบัญชีในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ หากส่วนราชการที่จะรับโอนพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่เหมาะสมสมควร และบัญชีผู้สอบแข่งขันได้นั้นยังไม่ยกเลิก ก.พ.ก็มีมติอนุมัติให้ขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้รายนั้นไว้ตามเดิมได้ตั้งแต่วันที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุของส่วนราชการหรือหน่วยงานเจ้าสังกัดเดิมยินยอมให้โอน โดยให้รับโอนได้ตั้งแต่วันดังกล่าว ทั้งนี้ ให้ส่งสำเนาหนังสือให้ความยินยอม ซึ่งระบุวันที่ให้โอนไปยังสำนักงาน ก.พ.พร้อมกับสำเนาคำสั่งรับโอนด้วย

๔) ผู้ที่นั้นต้องเป็นผู้สอบแข่งขันได้ซึ่งอยู่ในลำดับที่ที่จะได้รับแต่งตั้งหรือบรรจุและแต่งตั้งหรือเป็นผู้ได้รับคัดเลือกในกรณีที่มีเหตุพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขัน โดยต้องแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สอบแข่งขันได้หรือได้รับคัดเลือก แล้วแต่กรณี

๕) ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สอบแข่งขันได้หรือได้รับคัดเลือกในกรณีที่มีเหตุพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขัน ได้รับเงินเดือนตามกรณีดังต่อไปนี้

๕.๑) ถ้าผู้นั้นได้รับเงินเดือนในส่วนราชการหรือหน่วยงานเจ้าสังกัดเดิมต่ำกว่า หรือเท่าคุณวุฒิ ให้ได้รับเงินเดือนตามคุณวุฒิ

๕.๒) ถ้าผู้นั้นได้รับเงินเดือนในส่วนราชการหรือหน่วยงานเจ้าสังกัดเดิมสูงกว่าคุณวุฒิ ให้ได้รับเงินเดือนในขั้นที่เท่ากับเงินเดือนที่ได้รับอยู่เดิม แต่ถ้าไม่มีขั้นเงินเดือนเท่ากับเงินเดือนที่ได้รับอยู่เดิม ก็ให้ได้รับเงินเดือนในอันดับเงินเดือนสำหรับตำแหน่งที่สอบแข่งขันได้หรือได้รับคัดเลือกในกรณีที่มีเหตุพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขันในขั้นที่เทียบได้ตรงกับกับขั้นเงินเดือนที่ได้รับอยู่เดิม ตามตารางเทียบขั้นเงินเดือนแต่ละอันดับที่ข้าราชการจะได้รับเมื่อได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทำยกฎ ก.พ.ว่าด้วยการให้ข้าราชการพลเรือนสามัญได้รับเงินเดือนโดยอนุโลม แต่ทั้งนี้หากผู้นั้นได้รับเงินเดือนสูงกว่าขั้นสูงของอันดับเงินเดือนสำหรับตำแหน่งที่สอบแข่งขันได้ หรือที่ได้รับคัดเลือกในกรณีที่มีเหตุพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการ

สอบแข่งขัน ก็ให้ได้รับเงินเดือนในขั้นสูงของอันดับเงินเดือนสำหรับตำแหน่งที่สอบแข่งขันได้ หรือที่ได้รับคัดเลือกในกรณีที่มีเหตุพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขันนั้น

๖) ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็น ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ จะดำเนินการให้ข้าราชการพลเรือนผู้มิได้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ.กำหนดตามมาตรา ๔๐ หรือผู้มิได้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตามมาตรา ๖๑ ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สอบแข่งขันได้ หรือได้รับคัดเลือกในกรณีที่มีเหตุพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขัน ซึ่งได้รับเงินเดือนสูงกว่าคุณวุฒิ ให้ได้รับเงินเดือนตามคุณวุฒิก็ได้ หากมีการระบุเงื่อนไขการให้ได้รับเงินเดือนตามคุณวุฒิไว้ในการประกาศสอบแข่งขันหรือคัดเลือกในกรณีที่มีเหตุพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขันในครั้งนั้น

อนึ่ง ในกรณีที่ ก.พ.อนุมัติให้ส่วนราชการได้นำรายชื่อผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งหนึ่งไปขึ้นบัญชีเป็นผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งอื่น หากส่วนราชการนั้นประสงค์จะดำเนินการตามวรรคหนึ่งก็ให้แจ้งเงื่อนไขการได้รับเงินเดือนตามคุณวุฒิให้ข้าราชการพลเรือนผู้มิได้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ.กำหนดตามมาตรา ๔๐ หรือผู้มิได้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตามมาตรา ๖๑ ซึ่งถูกนำรายชื่อไปขึ้นบัญชีเป็นผู้สอบแข่งขันได้ดังกล่าวได้ทราบด้วย

๗) สำหรับการโอนผู้สอบแข่งขันได้ หรือผู้ได้รับคัดเลือกที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าวข้างต้น ในเสนอ ก.พ.พิจารณาเป็นราย ๆ ไป

๘) การโอนผู้สอบแข่งขันได้หรือผู้ได้รับคัดเลือกในกรณีที่มีเหตุพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขัน ซึ่งได้ดำเนินการไปแล้วก่อนวันที่หนังสือสำนักงาน ก.พ.ฉบับนี้ใช้บังคับ แต่ยังไม่ดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการต่อไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๐๗๐๕/ว ๑๕ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๒๐

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กรมและจังหวัดต่าง ๆ ได้ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) อุดล บุญประกอบ

(นายอุดล บุญประกอบ)

เลขาธิการ ก.พ.

สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลภาครัฐ
ส่วนระบบและมาตรฐานการบริหารงานบุคคล

โทร. ๒๕๒๗๓๖๕

โทรสาร ๒๕๒๑๘๒๘

เทพี สกน

หน้า 32

“รางวัลสูงสุด อยู่ที่ค้นความชั่วไม่พบในตัว
เราเอง การดี การชม เป็นเรื่องของคนอื่น
เขาจริงบ้างไม่จริงบ้างจะไปยุ่งด้วยทำไม....”

ข้อคิดจากหนังสือสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ องค์
พระบิดาของกระทรวงมหาดไทย ครั้นนี้ หากทำได้ก็น่าจะเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้อยู่
รอดในสังคมได้อย่างสงบสุข ด้วยแก่นยึดที่มีอยู่ในตัวเอง ในช่วงนี้ขอรายงานความ
เคลื่อนไหวของบรรยากาศและกำหนดการวันข้าราชการพลเรือนในปี ๒๕๓๙ เป็นเรื่องแรก

การอภิปรายในวันข้าราชการพลเรือน

ปี ๒๕๓๙

งานวันข้าราชการพลเรือนประจำปี ๒๕๓๙
นี้มีกระทรวงการต่างประเทศเป็นเจ้าภาพ กำหนด
จัดงานรวม ๓ วัน ระหว่างวันที่ ๑-๓ เมษายน
๒๕๓๙ ณ บริเวณเมืองทองธานี ถนนแจ้งวัฒนะ
ภายใต้หัวข้อ “ข้าราชการกับการสนองพระมหา
กรุณาธิคุณพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว” โดยมี
หนึ่งในรายการที่น่าสนใจ คือ การอภิปรายเรื่อง

“พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว : พระผู้
ทรงเป็นต้นแบบในการให้บริการประชาชน” โดย
มีผู้ร่วมอภิปราย คือ นายสุเมธ ตันติเวชกุล
นายคำรณ บุญเชิด นายโสภณ สุภาพงศ์ โดยมี
นายถวัลย์ศักดิ์ สุขะวรรณ เป็นผู้ดำเนินการอภิปราย
สาระสำคัญของการอภิปรายครั้งนี้พอสรุปได้
ประเด็นที่ฟังแล้วจับใจนำไปเป็นแนวทางในการ

ทำงาน ดังนี้

- ในการดำเนินตามรอยพระยุคลบาทของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในการให้บริการ
ประชาชนนั้น ให้คำนึงถึงพระบรมราโชวาทที่ว่า
“รู้จักสามัคคี” คือ ต้องรู้ถึงปัญหาของประชาชน
มีความเมตตาที่จะแก้ไขปัญหาของประชาชนที่ได้
ประสบ ที่สำคัญคือ การทำงานใด ๆ ต้องร่วมกัน
ทำเป็นกลุ่ม เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ด้วยจิตใจที่
ร่าเริงเบิกบานสนุกสนานในการทำงาน หากทำได้
ตามพระบรมราโชวาทดังกล่าวก็จะสามารถทำงาน
เพื่อผู้อื่นได้ โดยมีผลของการทำงาน เป็นความสุข
ที่ประชาชน และตนเองได้รับไปพร้อมกัน

- การบูชาคุณขององค์พระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัวนั้น ทำได้ด้วยการปฏิบัติบูชา มิใช่
อามิสบูชาด้วยการปฏิบัติงานเต็มความรู้ ความ
สามารถ ด้วยความเต็มใจ

• ฝ่ายการเมืองมาแล้วก็ไปตามวาระ ยังคงอยู่แต่ข้าราชการประจำภายใต้พระบรมโพธิสมภารของพระมหากษัตริย์ ซึ่งทรงเป็นเสาหลักของบ้านเมืองไทยอย่างแท้จริง ทรงทำหน้าที่บำบัดทุกข์ของราษฎรอย่างต่อเนื่อง โดยมีทรงเห็นแก่ความเหนื่อยยาก เนื่องจากทรงมีพระราชดำริว่า ความทุกข์ ความเดือดร้อนของชาวบ้านนั้น วัดไม่ได้ จะวัดเป็นเงินเป็นทองก็ไม่ได้ หากข้าราชการได้น้อมนำและทำตามแนวพระราชดำริดังกล่าว ก็หวังได้ว่าระบบราชการก็จะอยู่ยืนยงและสามารถรับใช้ประชาชนได้ตลอดไป

เมื่อได้รับรู้ข้อคิดเพิ่มเติมจากสิ่งที่รู้ซึ่งอยู่แล้วเต็มหัวใจเช่นนี้ ก็ขอมาขยายต่อเพื่อช่วยเป็นกำลังใจให้เหล่าข้าราชการเดินตามรอยพระบาทได้อย่างมั่นคงและฉบับไว้อย่างยิ่งขึ้นต่อไป

การจัดการเลือกปฏิบัติในระบบราชการไทย: ระบบสัดส่วนที่ควรพิจารณา

เมื่อปลายเดือนมีนาคมที่ผ่านมา มีข่าวคราวเกี่ยวกับผลการวิจัย ของ ดร.เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ ที่เสนอให้การประชุมสมัชชาสตรีแห่งชาติ ครั้งที่ ๒ ที่ทำเนียบรัฐบาล ซึ่งมีประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับสถานการณ์ของข้าราชการสตรีในระบบราชการไทยว่า แม้ว่าโดยเฉลี่ยสัดส่วนของข้าราชการสตรีในราชการไทยในปัจจุบันจะใกล้เคียงกับข้าราชการที่เป็นบุรุษ แต่จากการวิจัยพบว่ามีข้าราชการสตรีถึงร้อยละ ๙๘ อยู่ในตำแหน่งต่ำกว่าระดับ ๗ โดยเกาะกลุ่มกันมากที่สุดที่ระดับ ๓ และเมื่อขึ้นไปสู่ระดับสูงข้าราชการที่เป็นบุรุษจะมีสัดส่วนที่สูงกว่าข้าราชการสตรีค่อนข้างมาก

ในเรื่องนี้สถาบันวิจัยบทบาทหญิงชาย และการพัฒนาร่วมกับสำนักงาน ก.พ. จัดประชุมเรื่อง “การจัดการเลือกปฏิบัติในระบบราชการไทย: ระบบสัดส่วนที่ควรพิจารณา” เพื่อเรียนรู้

ประสบการณ์จาก ๔ ประเทศ ได้แก่ นอร์เวย์ สวีเดน ออสเตรเลีย และเยอรมัน ในการหาทางเลือกให้แก่ระบบราชการไทย ซึ่งยังมีความไม่เท่าเทียมกันในโอกาสระหว่างข้าราชการสตรี และข้าราชการที่เป็นบุรุษดังกล่าว เพื่อหาทางเลือกให้แก่ระบบราชการไทยในการจัดทางเลือกปฏิบัติในด้านอาชีพกับระบบราชการไทย ผลของการประชุมสัมมนาสรุปได้ว่า

• น่าจะยอมรับกันได้ว่าปัจจุบันยังมีปัญหาในเรื่องการเลือกปฏิบัติ โดยเฉพาะในการปฏิบัติงานของสตรีไม่ว่าจะเป็นข้าราชการหรือเอกชน

• การจะนำระบบสัดส่วนมาใช้ในราชการไทยนั้นน่าจะทดลองทำได้ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงรายละเอียดทางสังคมปัญหาที่เกิดขึ้นจริง และตัวอย่างที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ เช่น นอร์เวย์ หรือประเทศในกลุ่มสแกนดิเนเวีย ซึ่งมีวิธีการเขียนกฎหมายต่าง ๆ อย่างนุ่มนวล และไม่ทำให้เกิดการแตกแยกในการปฏิบัติงาน ประกอบกันไปด้วย

• ข้อสรุปอีกประการที่สำคัญ คือ การใช้ระบบสัดส่วนในระบบราชการ ไม่ใช่คำตอบเดียวหรือคำตอบสุดท้ายในการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ แต่ต้องมีคำตอบในเรื่องอื่น เช่น การเสริมในด้านการศึกษา การให้มีบริการแก่ครอบครัวเพื่อให้ผู้หญิงสามารถใช้ศักยภาพของตนได้อย่างเต็มที่ด้วย

ความคืบหน้าแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘

ขณะนี้ความคืบหน้าของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๘ ซึ่งจะนำมาใช้ใน พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๔ ซึ่งได้มีการสัมมนาเพื่อระดมความคิดเห็นทั้งในระดับชาติและกลุ่มย่อยที่ผ่านมา เมื่อกลางเดือนมีนาคมที่ผ่านมาในการประชุมปฐมทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๘ ไปแล้วนั้น

มีแนวทางที่น่าสนใจโดยสรุป คือ

• วิสัยทัศน์การพัฒนาที่พึงปรารถนาในอนาคตมี ๕ ประการ คือ

๑. คนไทยทุกคนมีโอกาสและความเสมอภาคที่จะได้รับการพัฒนาให้เป็นไปตามศักยภาพอย่างเต็มที่ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และความสามารถ

๒. สังคมไทยมีสมรรถภาพ มีเสรีภาพ มีความยุติธรรม มีความเมตตากรุณา และเคารพในสิทธิมนุษยชน เป็นสังคมที่คนมีความสุข ครอบคลุมถ้วน ชุมชนเข้มแข็ง

๓. เศรษฐกิจมีความเข้มแข็ง มีความมั่นคงเสริมสร้างโอกาสในการกระจายรายได้ และความเป็นธรรมทั่วถึงทุกกลุ่ม ทุกคน ทุกพื้นที่ และเป็นระบบเศรษฐกิจที่มีการเจริญเติบโต โดยไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการดูแลรักษา และจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อผลประโยชน์ของคนไทย ทั้งในปัจจุบัน และคนรุ่นหลังสืบต่อไป

๕. ระบบการบริหารจัดการการพัฒนาประเทศเป็นไปในลักษณะองค์รวม มีการกระจายอำนาจ และเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่แท้จริง

ทั้งนี้โดยมียุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เน้นที่

- การพัฒนาศักยภาพของคน
- การพัฒนาสภาพแวดล้อมทางสังคม
- การเสริมสร้างศักยภาพการพัฒนาของภูมิภาคและชนบท
- การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาคนและคุณภาพชีวิต
- การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- การพัฒนาประชาธิปไตย

• การบริหารจัดการเพื่อให้มีการนำแผนพัฒนาไปดำเนินการให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

สำหรับประเด็นใหม่ที่น่าสนใจ ซึ่งมีส่วนในการสร้างความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการพัฒนาตามแผนพัฒนา ฉบับนี้ ตามยุทธศาสตร์ที่กล่าวมาแล้ว คือ

• การพัฒนาประชาธิปไตย ซึ่งมุ่งเน้นพัฒนาให้ภาครัฐมีสมรรถนะ และภารกิจหลักในการเสริมสร้างศักยภาพของคน ทำให้คนในสังคมเป็นมิตรกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเพิ่มประสิทธิภาพความรับผิดชอบ การบริหารของภาครัฐ และการสร้างความต่อเนื่องในการบริหาร

• การบริหารการจัดการเพื่อการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ นั้น จะต้องมีการประสานแผนงาน แผนเงิน และแผนคนให้สามารถเชื่อมโยงกันได้ โดยต้องมีการปรับปรุงหน่วยงาน ๔ หน่วยงาน คือ สำนักงานประมาณ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงาน ก.พ. และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ให้มีการประสานกันมากขึ้นในการกำหนดนโยบาย และแผนปฏิบัติต่อไป

สำหรับความคืบหน้าในเรื่องนี้จะได้มาเล่าสู่กันต่อไป

ส่งท้ายฉบับนี้ด้วยวรรณคดีของสมเด็จพระสังฆราช เนื่องในวันข้าราชการพลเรือนที่ว่า “...ขอฝากให้ท่านผู้เป็นข้าราชการพลเรือนทั้งหลาย ได้ช่วยกันอบรมใจตนเอง ให้รู้ค่าของตนอย่างถูกต้อง ให้รู้ความมีประโยชน์ของตน อย่างภูมิใจ ที่ถูกต้อง จะได้เป็นสุขอยู่กับการทำประโยชน์ ที่อีกมากมายหลายร้อยหลายพันคนไม่มีโอกาสได้ทำประโยชน์เช่นนั้น...”

พบกันใหม่ฉบับหน้า สวัสดีค่ะ

□ □ □ □

จะเลือกชีวิตแบบนี้ ให้ลูกหลานของคุณหรือ..?

ชีวิตยุคใหม่กับขยะทั่วประเทศถึง 33,000 ตันต่อวัน

ถึงเวลาแล้วที่จะ “**ผลิตขยะที่น้อยที่สุด**” เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี

- ใช้บรรจุภัณฑ์และของใช้ต่างๆ ให้คุ้มค่าที่สุดก่อนทิ้ง
- แยกขยะที่นำมาหมุนเวียนใช้ได้ อีก เช่น กระดาษ พลาสติก แก้ว โฟม โลหะ ออกจากขยะที่ย่อยสลายได้ เช่น เศษอาหาร ใบไม้ใบหญ้า ฯลฯ
- แยกขยะอันตราย เช่น หม้อแบตเตอรี่ หลอดไฟ กระป๋องสเปรย์ ออกจากขยะอื่น
- ไม่เผาขยะเองตามบ้านเรือน
- ร่วมมือกับชุมชนและหน่วยราชการ ในการเก็บและทำลายขยะอย่างถูกวิธี

ได้รับเอกสารและรายละเอียดเพิ่มเติม ได้ที่
ส่วนประชาสัมพันธ์ บริษัท ปิโตรเคมีแห่งประเทศไทย จำกัด (มหาชน)
โทร. 260-1311-20 ต่อ 1231-4

